

ਆਪ-ਬੀਤੀਆਂ

ਬਾਰੂਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ

(ਪੰਜਾਬੀ ਚੋਣਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ)

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ

ਦੋ ਸ਼ਬਦ

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ 1969 ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਉਣ ਤੇ ਹੀ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਮ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਕੇ ਲੁੜੀਂਦੀਆਂ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਥਲੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਐੱਨ.ਸੀ.ਐੱਫ 2005 ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਫ 2013 ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਾਕਫ਼ੀਅਤ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹੁਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਿਫਤ ਹੈ।

ਇਹ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੂਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ (ਚੌਣਵੇਂ) ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਤਮ-ਕਥਨ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅੰਸ਼ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ. ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਹਿਲਵਾਨ ਸ. ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਅੰਸ਼ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਅੰਸ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਠ-ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ/ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਨੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ-ਕਾਲ (formative period) ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣ, ਤਾਂਜੋ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਸਕਣ। ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਮੁਢਲੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਔਕੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਕੋਮਲਭਾਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਿਫਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਹ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਔਕੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਚੇ ਹੋ ਕੇ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮਾਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਚ ਕੇ ਅਮੀਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜਿੰਦਰ ਚੌਹਾਨ ਵੱਲੋਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਰੀਤਾ ਗਿੱਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਉਪ-ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਖੇਤਰੀ ਮਾਹਰਾਂ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਦਪੁਰੀ, ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵਿਰਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਤਾਸ਼ਾ ਕੌਹਲੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ, ਡਾ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਵਾਤਿਸ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਸ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪ-ਬੀਤੀਆਂ' ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਧੇਰੇ ਸਿਦਕੀ ਤੇ ਸਿਰੜੀ ਬਣਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਚਰਨ ਉੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਰਜਣਸ਼ੀਲ ਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਨੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜਾਗ ਵੀ ਲੱਗੇਗੀ।

ਚੇਅਰਪਰਸਨ
ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ÕÞ ÆÛÈÉÈ Ì ÅÐ¶

Ì þà : ÆÛÈÉÈ, ÇÙÐ¶ÇÕ ÇÅÃ òì ç à° ÕÈ Æéòà ÕÈ ÇÅÕ ÇòÀÕàÈ ÇÈ ÁÀÈ ÇñÕÈ ÁÀèàÈ ÙÈòé-ÕÕÀàÈ ÕÇÈ Õ¶ ÇÅÃ è¿ÁÀàì -ÕæÀ ðÈ ÇÕÕÀ Ù»ÇÀ Õ¶ ÕÀÈ ÆÛÈÉÈ ñ¶Õ ÁÀèàÈ ÆÛÈÉÈ ÇÕÀ°ÇñÕÇÀ ÕÈ? ÇÅÃ Ç¶ÕÀÈ ÕÀðé Õ°ÁÕÇ¶ðé, ÇÙÐ¶ ñ¶Õ ÇÈ ÁÀèà¶ èð¶Ý¶Áéì ð» è¿ÇÇÛÀ» èÁÝ Æ»Þ¶Õðé ÇÈ ñÀñÀÀ ÁÀèÀ èì×ÀÀÀ»à ÇÈ ñó, ÁÀèÀ èÙÀàé ÇÀ Ùàé, Ì é ÇÀ Ì Àð ñÀÕà ñÀÈ ÇÀÕì Áñ Õðé ÇÈ ÇÀÛÀ, ÁÀèà¶ÛÈòé Æì þÈ ÁÀèà¶ÈÀÀÕ» ÇÈ ÇÙÇ×ÀÀÀÀ è¿àèà Õðé ÇÀ ÆèðÀñÀ, ÁÀèà¶ÛÈòé Æì þÈ ÁÀèà¶ ÁÇð èÇÀ ÕÀÈÀ» ÕÀÈ Ì »àÈÀ» à¶ÇÕÀ» è¿éÇððà Õðé ÇÈ Õðð, ÇÕÀ¶» ÇÙàÕ ÇÈ è¶èÀ ÁÀÇÇÌ ÇÀÕ ðÈ Õ°ÁÕÇÀ ÕÈÇÕ ÆÛÈÉÈÕÀð è¶ÁÀèàÈ ÆÛÈÉÈ ðÀÕÈ ÁÀèà¶Áì ¶ ÇÈ ÕÕÀàÈ, ÇÕÀ¶ñÇÕð ÇÀ ÇÀÇàÕÀÀ ÁÀÇÇ ÇÀ»à ÇÀ ÇéóÙÀ ÕÈàÀ Õð¶ ÆÛÈÉÈ ÇñÕà ÇÈ ñó à° ÕÈ ÆÛÈÉÈ Ç¶¶ þà èÕÀð ÇòÛ ÀÀÀ°Ç¶ðéÌ

ÁÀèà¶ÁÀè Ì Áð¶ñÕàÀ ÇÀÕ ÀÀÀé ÕÀðÙ èàèà ÕÇÀ ÕÈ èð ÁÀñ ÇòÛ ÇÀÕ Ì óÀ Õàé ÕÀðÙ Õ¶ ÆÛÈÉÈ ÇñÕà ñÀÈ èÇÕñ» ÁÀèà¶ÁÀè ÇÈ Áì Þ Áà¶ÛÈòé ÇÈ Áì Þ Õàè Ì óÈ -ðÈÈ Õ¶ Çèð ÁÀèà¶ÛÈòé è¿ÀÕ ÇòÛàÞð Õ¶ÁéÁÀì (Objective) Õ°ÞÞà ÇÈ ÙÀÙ ÀÀÀàÈ ÙÀÕÇÈ ÕÈ èð ÕÀÈ ÇòÀÕàÈ ÁÀèà¶ÁÀè è¿èÈ ÀéààÇì ÕàÀ èÁÝ ðÈ èÕÈ ð¶ ÁÕÇÀÌ ÇÀÀ¶ÕÀðé ÆÛÈÉÈ èÀ èÈÈ ÁÀàì èÈÕ ÕÇÈ ÕÈÁà¶èÀ ÕÈ ÀéààÇì Õì

ÁéÁàì
रिम्पति : ÆÛÈÉÈ ÇÀ Õ¶Çð ñ¶Õ ÇÀ ÁÀèÀ ÕÇÀ Õ¶ ÁéÁàì ÇÇðàÈ ÇÈ ðÀà ÕÀðé Ù¶ñ¶Õ Æàñè èÀ ðð ÁÕ¶à» ÁÀ Ç¶ÁÀàì -ðÇàÁÀÀÈ ÇòÛ Õ°Ùàà ÇÀ àð ÕÇÀ Õ¶ ÁÀèà¶ Èà¶ ÙÈòé ÇòÛ ÆÛÈÉÈ ñÀÈ Áì ×ðÈ ÇÈ Ùà Õðé ñÀÈ ðÈ ÁéÁàì Õà ÇÈ ñó ÕÇÈ Õ¶ ÙÈòé ÇòÛ ðÀèðÈ Õð ðàèÀ Ù» ×ñ ÆÛÈÉÈ ÇòÛ Ç¶¶ Ç¶¶ × èÕÈ ÕÇÈÌ ÕÞ ÇÅÃ ÕðÕ¶ÇÕ ÙÈòé Ç¶Õð èñ Ç¶ðÞð¶ÇòÀÕàÈ è¿ì ÁÇ èÕÈ ðÇÕÇ¶ ÇÙÀ ÇÙÕóÀ ÕÞ Ì ÁÇ ðÇÕÇÀ ÕÈ ÁÕ ÁÀð¶ÇÀ ÁÀðÀ Çì è» èà -ÙÀà ÆÛÈÉÈ ÇòÛ ðÀì ñ Õðé Ì × èÕÈ ÕÇÀ Õ¶ èÁÀÕ è¿ðÈ ÆÛÈÉÈÕÀð Ç¶Õð ÙÈòé ð¶ð¶ÇòÛ ÇÇñÙÀèÈ èÕÈ ÕÇÈÌ ÇÅÃ ñÀÈ ÆÛÈÉÈÕÀð ÁÀèà¶ÛÈòé ÇÈÀ» ÁÕ ×ñ» Ù» ðàèÀð» ÕÈ ÙàÇÀ ÕÈÇÙÕóÈÀ» ÁÀ Ç¶ òðÀÈ ÇòÕÀÀ è¿ÇðÀÀÀà Ç¶èÁÝ-èÁÝ èÁÀÕ ñÀÈ ðÈ ÇÕÀ¶èÀ ÇÕÀ¶ÕÀðé ÇÇñÙÀèÈ ððÇÈÀ» Õà èð ÇÀÕ Ù×À ÆÛÈÉÈÕÀð ðÈ à° ðÈ ÁéÁàì ÇÇðàÈ èÁÝ ÇÙèÀ ÁÛ ÁÕ èàèà ÕðÇÀ ÕÈ ÁÀ è¿ÆÛÈÉÈ Çò¶ ðÈ ÕðÇÀ Õ¶ ÁÕ Õ¶ñ ÁÀèàÈ Ì ÁÇ ðà¶ ðÀÀ èÀ ðð Õ¶ÕÀÈ Õð ÁÇì Á» à° ðÈ ÁÕé» Ç¶ÇðÀà Õà è¿ì ÕÈÈ Ì àÀÀ°ÇÀ ÕÈà» Ù» ÁÀ ÇÈ ÆÛÈÉÈ ÁÙÀÀÈ à° ÇÈ èÀ ÙÀð¶

ÁÙÀÀÈ : ÁÀèà¶ÛÈòé ÇÈ ÇÕÕóÈ ×ñ ÆÛÈÉÈ ÇòÛ Ç¶È ÕÈà¶ÇÕÕóÈ èÕÈ Áà¶ÇÕè¶ÇÕèÀ ÇòÀÀð Ç¶À ÕÈ ÇÅÃ Ì Áð¶ÇéðéÀ Õðé ÇÀ ÁÇèÕÀð ñ¶Õ ÇÀ ÕÇÀ Õ¶ ÇÅÃ Ç¶èÁÝ ÕÈ

ÁÚÁÁΕ ÇÆ Í × ÁεÁÁð Áð ÁÁεä ε»ð-ðÁÚΕ εθ» ε¿çÁá° ðΕ ÁΡÚ εÓΡ ÕðçÁ Ááη
ÁÁεäηÁεðð Çðώ ÁÁÁηñð» εÁγ ÙðηðððηÁðε» çηað Ù» ÇñðÁ÷ ÕÁðε çη ä° εÓΡ
ÇΡÚðÇÁÍ ÁÚΡðεΕ Çðώ ÁÁεηçÁ ððεä ÕðççÁ» ÁÚΡðεΕ ηñð ÇηÁÍ ηçηðð ÁÍ ÁÚÁð
ðΕ ÁÁ Ù»çηðε ÇÙε» çÁ ÁðΕ ÕäÁ ðΕ ÷ððΕ Õη Áεððä ÇðÚÁð» ä° Áεðä ÕΕ Çð
ÁÚΡðεΕ Çðώ ÁÚÁÁΕ ÁρÁηεðð, Áώ Õçðä çΕ çñηΕ, ÇçÁÁεäçÁðΕ ÁáηÁεÁáçÍ ÕäÁ
çΕ Í óΕ Í ÕñäÁ Õη

ÚΡðε ÁÚΡðεΕ Ç÷ç×Ε çηçðÁ εóÁÁ ðáηñðäη ÚÁðçΕ ÕΕçÁÁ Áη εΡ ÕÁΕ εθηεηΑηηη
ÁεÍ ð εÓΡ ÕεÍ çÁðð ðÁÁηðççð ηñð Õεçñðä çηΑçÍ ÁÁÁ ðÚ° ÁÍ ä° εçðñ» εçðñ» ÁÚΡðεΕ
çΕ ÁÍ ΡðΕ : ÕΕ Çñðä çÁ Ùäε ÕðεÁ ÚÁðççÁ Õη εð Í Õá ÁÁðΕÁ» ÁÚΡðεΕÁ» ηñð- ÇðÁðÁΡÁ»
çΕÁ» Çððη εηεäΕÁ» Õðε Áεðð ÕΕ ÇñðΕÁ» ×ÁΕÁ» ÕεÍ áΡð ðΕ ÕΕ ÙηÚΡðε ÇηðΡ
ÁÍ Ρð ÁεÍ ð Õä×ηä»ðΕ çÁð ççÚÁ» εÁγ Á»ΡηðΕáηÚÁ Áðä×η çÚÁ, ÁÚΡðεΕ
Çñðä ηÁΕ ÙÍ ηεð εçðεθáÁ, áçΕ εΡ, ðäεáð» çÁ Çððñðä áηçðÁÁçðÁÁ Õð
Áðä çΕ ÁÍ ðñÁ, ÁÁñÚεÁáçÍ Õ ÇçðáΕ Ááηçε×ð ÚΡðε-ðñÁðçΕ ηð ÕΕ çÁð
ÚΡðε çÁ ÕΡ εε áΡÁ Õðε Áεðð ÕΕ ÁÁÁçηðε çÁÁ ηÁΕ Í ÕáΕÁ» ÁÚΡðεΕÁ»
Áη çεä ÇðÁðÁΡÁ» çηÚΡðε ÇηΡÁΕÚηÚ» ÙñηεóÁÁ Çðώ ÕΕ ÇñðΕÁ» ×ÁΕÁ» ÕεÍ çεð
Úç° Õçη ÇðÁηðÁðε, Õð ðΡðÁ» ä° çÍ γçΕ ÙðΕ çÁðñ Í ðΕ çððñ çÍ γηá» çÁð
ÁÚΡðεΕ Çñðä Çðώ ÁðÁÁΕ ÕçΕ Õη äç ÇðÁðáΕ ÁÁεäηη εáηÚΡðε ðáηçðÚÁððñ Õ
ðΡáá εÁ ÁðççÁ Õη

ððÁΕÁá : ÁÚΡðεΕ Çðώ ηñð çΕ ððÁΕÁá çÁ ðΕ Í óÁ Í Õñð Õη εÁáð çΕ ÇçðáΕ
ä° ðΕ ÇðÁηÁÚΡðεΕ Çðώ ÇçñÚÁεΕ çÁ çÁðð ÕÁðε ÁÚΡðεΕðÁð çΕ ÕðεΕ ÕçΕ Õη ÇðÁη
ðñΕ ððÁΕÁá çηÚΡðε ÇΕÁ» εðä» ÙÁäε çΕ çÁώÁ ÁÍ ε¿ççΕ Õη ÙηÁð ððÁΕÁá
ÁÁáΕ ðÚΕ Ù» ÇçñÚÁεΕ çηðçð çΕ ÁρðΕ ÕÁáΕ Õððá» ÁÁ çΕ ÁÚΡðεΕ Í ÁðηÚÁáε çΕ
ðð ðΕ ÕÁðγ ÕçΕ Õη ÁΡ ÇðÁηðñ εçÁñ Ù» ÁεÁðε Í εηÚ»çηÇðÁðáΕ çÁÁðÁ
ÁÚΡðεΕ ÇñðÚÁá ðáηðÁΕ εÁÍ çΕ εÓΡ Õεð ÁÁ ÁÚΡðεΕ Çðώ εÁáð çΕ Çðώ çÁ ÕÁΕ
εÁ ÕÁΕ ÁÁεÁð ÕäÁ ηÁ÷Í Ε Õη

ÁÁççççáð εθ : ÇðÁηðÚεÁ Çðώ, Í ÁðηÁð ÁÚΡðεΕ ÕΕÚ» ÁððεÁÍ Á, ÁÁççççáð ×á» çΕ Í ηç×Ε ÕΕ
ÁÁ ε¿ÁÁççççáð ðÚεÁ çÁ çðÚÁ εçÁε ÕðççΕ Õη ÁÁεçεð ÕÁñ Çðώ ÇñðΕÁ» ÁÚΡðεΕÁ»
çÁ Í ÁçεÁÍ Í θ äθ ðáηðáðáð ÕΕ çÁÁ ηÁΕ ÁÚΡðεΕ çΕ ÁÁççççáðáÁ ÁÁ çΕ ðÁðáð
çηεθð Çðώ Õη ÁÚΡðεΕ Õð ÁÁççççá-ðε» εÁγ° çÁÁ ×ñ Çðώ çÍ ε ÕΕ Çð çÁÁ Çðώ
ÕñεéÁ çΕÁ» ÁáÁðΕÁ» ηÁΕ ÕÁΕ æ» εÓΡÍ ÚΡðε Çðώ Ù ÕΡ ðÁεçðÁÁ ÕΕ ÁÁ ε¿ðε
ä° ðε ÁðΕ äððçεÁγ çÍ ÁÁεäÁ ÷ððΕ Õη ÁÚΡðεΕ Çðώ ÁÁççççáð Áð ÁÁ Çðώ εΡ
ÁώηÁεÍ ð ÕÁðε ðΕ ÁÁÁçççÁ ÕΕÚ»Çððη Ù×á» çÁ Í ÕáÁÚ εÓΡ ÕççÁÍ ÁΡ çÍ ÁÁε çΕ
ðÚðáÁ, ÁðñáÁ, ÁεðááÁ áηðáðáð ðñΕ çΕ ðÁççççáÁ ÁεηáηÁðÁ×çÁ Õç Õðçççç
εð Í çñççççðεç Çðώ ÕðÁçç-ðεð Çðώ ðΕ ÁÚΡðεΕ ÇñðΕ ÙÁá η×Ε ΡÍ ÕεñΕ εÁá-

B. çêi. àŰÀ ÇÃØ

(AHI C-AI EH)

çeaÁ	:	Á. í nÁŌð ÇÃØ
Úei -ÁæÁe	:	çea ÁçáÁánÁ, ç÷ nÁ ðlòñ çea (Óâ eaçŌÁáÁe çòŰ)í
çòŰçÁÁ	:	Áñ .Áñ
Ōi -çŌæÁ	:	ÁçeaÁeéí

çêi àŰÀ ÇÃØ éíí Ű àñ úaŰçÁÁ ÷çŌÁð çŰáñ úaŰúAçáÁÁ ÚçÁ Ōñ ÁÁ éŰÁÁçŌá-
ÁÁñÚeÁ ðe çñŌeí ÁŌé» çe í Ű ðÚe Á×ðŰe ÁÁçŌá çÁ ÁçeaÁe àŰÁçeaÁeé, çÁçáŌÁÁ Ááñ
×ðí Áæe çe ŌÚ àŰçŌÁçŌÁÁ Áe éð ÁŌé» çÁ eÚÁi e í ñe çÁ çeaÁð ÁÁçŌá» à' ÁñáŰÁeí ÁŌé» eŰ
í Ōâ ÁÁðŰe×ðçŰeÚÁi e ñŰŌ» eŰŌñÁŌŰe ççæe ÁáŰÁŌé» çeÁ» eÁáŌ» çŰÁáŌÁŌ í ðeb í Ű-i ç
çñŌñ çÁÁ ŌÁðe çêi. àŰÀ ÇÃØ í ñ ŌÁe çŰáñ úaŰðe eçÁe ŌÁñ ÁŌé» éŰÁ×ðŰe çòŰ ðe eÁáŌ»
çñŌeÁ» Ōeí

eÚÁi e çòŰ í Ű ðÚeÁð» ; ÁçŌÚ Áí Á, éðeÁ» ÁÚ», Áñí ÁÁÚÁð òÁñŌeÁ áŰŌð ñŰ,
ÁÁçŌá çððeí

ÁŌé» éŰçÁÁð eÚÁi e-eÚÁi e Ōð ðe çáÁÁð Ōeáí

ÚÁÁðÁŰ* çêi àŰÀ ÇÃØ çe ÁÚeðeé Ōñ Á×ŰççæÁ eÁá çÁÁñeÁáŌ çòŰ° çñÁÁ ç×ÁÁ Ōñ
çÁÁ çòŰ ÁŌé» çe, í ññŰeðe çeÁ» ÁeŰ» ÁŰó» çŰí ÁðÚç, eóe çe eñ ñ çÁŰÁ ççŌÁe çççe
Ōñ

ÚÁÁðÁŰ eÁáŌ çŰÁðñ çòŰ çêi àŰÀ ÇÃØ eŰñeñðæeÁŌ çÁðñŰ Ōñ» ðñ eŰÁñ eé Ōð Ōñ
Ōð òi ç çñŌñŌeí çÁŌé» çòŰ° Ōð Áð çÁÁ eŌÁð Ōe :

Űñ ðe' ÁÁeáñ Áðñ Ōâ ×ñ» eÁ ÁŌðÁÁeÁeÁ», Á×'í Ōâ Ōð ÁŌé» ðaeÁð» ÁáŰçŌÁŌeÁeÁ»
Áñ ðe çñŌðÁÁeÁeÁ» çÚe» á'í ðeí Áçðá ŌçÁÁÁ Ō»í Áí ðæe í ðóçŌ ÚŌð í ðçñŌ» ÁŰÁ ÁŰ Ōðñ eð
çÁÁ çñðä çòŰ ŌÁe Ōðæä, ñÁ×áí Á÷e Ú» ççñ-ççŌðe' ×ñ eÁ ÁÁ eðñŰŰ

* çeÁeñ àŰÀ ÇÃØ-ÁÁðÁe, eÚÁi e í eŰðçÁe eçáÁánÁ áŰÚe ðÁð AI HE

ÖðACAAÁÍ AÖ ñóÓÁ Í ÆÏeÁÁð ù ðÏ ÖÏÓÁE ðÏ ÖBÁE ÖÇÁ ÁÍÍ ÁÁ éþÖE eáÁ ÇÖ Í EÇÁÖ ÇeÁÁð ÇÖÁÏeÖú ÖÁÁä öÁÏE eðÍ ÁáÍ Á Í ÁÍ E ÇE Í ÁÇ ÇòW Öð ÇðÓÁ Ö»Í

AÖ Í ÁÍ E Í EþÖð ÖðáÏÖP eÁÏÇÇE ÖÇE ÁÍÍ ÚÇ Í ÆÏeÁÁ Áð×eÏUÁä ÇÁ ÇÖðACAAÁ Í ä Ç×ÁÁ, á» Í E×W E Úó-ÖÏÁÏeÏÚñÁ Ç×ÁÁÍ ÁÏeÏÍ ðÁ ÖÁÖE ÇÁØ Í ÁðÖ-Í ÁÁaðE ÇòW eðð ÁÍÍ ÁÏeÏÍ E AI @F á° ñEÖÏAI @H áð ÇáÇaÖà Í ðá ÇÏÍ áñ ÁÖñ ÇòW eóÇÁ ÇðÓÁÍ ÁÖñ ÇÁ ÖÏa Í ÁÁað ñÁñÁ ÖÇE ñÁñ ÁE, Ú ñW ñÏ ÁáÏÍ Þ° ÇeÖÁÇÁá Í Æñ áÏÖðð-ÖÁeÁ ñW ÇÁ ÁÍÍ eð ÇÇñ ÇÁ ÇeÖÁÇÁá ÁÖáÁ ÁáÏñÁÁÖá ÇòW ÁÁeäE ÇÍ ÁÁñ ÁÁE ÖE ÁÍÍ ÁÁ eÏÏ ÆE Á×ðÏE áÁÖ Öð ÇÇW E ÁáÏÁ×ðÏE ÁÁÇÖá ÇòW áÏE ÇÇñÚÁeE eÁÁ ÇÇW E ÁÁ ÇÁ ÇÁ ÇÁ ÁÏÁ Ú×Á ÁE ÇÖ Í EÖÇÖ ÁÖÇÁ Ö» ÇÖ Öá áð Í EÁÖ° ÇUÖÁ ÁÁáÁÇ eÖÏÇáW ÁÍ AÖ ÇòÇÇÁÁðæE ÇE ÁÍ ð, ÁB ÁáÏUÉ ÁeÁÁð ÇÖáÁÍ » ÁÁeäÏeÁÁ° ÇÇÇÁ ÁáÏeä-Çeä ×ÖÍ Öð ÖÏÁÁ ÇE ÇñÁÁÖá ðeÁÁÇÁÍ ÁÁ eÏÏ EþÖÇ×Í ÷ eÏÏE áÏ÷Ö, ÖÁÇÍ eÁE ÖðÁÖ, ÖðEððá ÇE ðÏÖ, ÖÁðÍ EÁE eÁÁÁ÷Ö ÁÁÇÇ ÇÖáÁÍ » ðÁð-ðÁðE ÇÇW EÁ» ÁáÏÖÖÁ ÇÖ ÇUÖÖE eÁáÖ áÁÏ ÇáÏ-ÚÁð ÇÇE ÇòW eÖÏÍ ÖÁ ñÇÇÁÁ éþeóeÁ ÇöÁðe ÖÏ ÇÁÁ áð» ÖðÇÇÁ» ÁW ðÏ ÚÍ Áá ÇÏÁá áð ÁÁ eÏÏ E» Í ÞÁñÇÏÇ» ÇE ÇÖáÁÍ eóöÁ ñÁÍÍ AÖ ÇÖáÁÍ Í EÖá áð Á»Í ÖÏðE ÖÁE ÖÏ ÁÁ ÇòW æ» eð æ» Í EÁÁeäE ðW eÁÇE ÇÏeóÁE ñÁÁÏÖÁÏE öÁÁ ÖðÖÏÖñÁÁE, ðÁðE-ÖÏÇá× ÷ ÁÁÇÇ ÇÏÇ» ÇÏÁÁEÁÏÇòW ÁÁeäEÁ» ðÁð» áÏÁÁeäÏ×W Ç×ñÏ ÷ ÁÖð ÖEáÏÖÁÏEÍ eÁÏ ÖE ñÁñÁ ÖÇE ñÁñ ÚE eÏÏ EÇÇÁÖ ÁæÁÇEÖ ÇæÁW ÇÁ eÁÁ ñEÖÏÇÇÁ ÖÇÁÁÁ ÁÍÍ

Í EÍ ÖEÏÇÏÁÖ» ÇÇE» ÇòW ÚW E ÇÇE ÇæÁW ðÏÇÁ Á»Í eÁáÖ ðE ÚÇðÖ»Á, ÇÍ Í ÚEá, ðÁáÁ eþÁE ÁÁÇÇ ÇÏÖE ÁÏÚáÁ ÇÏÖÇÁEÍ ÇÁÖE» ÖÏ» ÇÁ Í ÆÏÁÏÏÍ Öá áÏÁ ÁÁð ÇeÁÁÍ Í E ÇöÁÁñ ÖðE ñW ÇÖ ÁÁñ Ç÷Ç×E á» ÁáÏ öÁÏE ÖE ÇÁÖ Í ÁÖðñE Ç÷Ç×E ÁBÏÁeÁeÖñE ÇUÖE ÖÏ ÇÁÖ ðÏ Í E ÚÁÖ e×a ÖEáE ÇÖ AÖ ÁÐað ÁÁaÏÖáÏÍ ÇÖ ÖÏÁÁeäÏEð ÇÁ ÖÍ Áñ ÇöÖÁÁÍ ÖÏaÍ ÁÁað ÁÁÇÖÍ ÇE ÁÖÁÇÁá eÁÏ ÁÇUÖÁ ÖE ÖEáÁ Ç×ÁÁÍ Í EÖðE ÇE áÖ ÇeWÏÖó ÖÏÁÇÁ Á» ÁáÏ×ÁÁá öÁÏÇEÁ» ÇÁÁÖEÁ» ÇÏeÁÏ-éÁÏ áÁÖÁðÏÍ ðÇÁ Á»Í ÁÁ ÇEÁ» ÇÁÖ áÖ» ÁUÏáð Í ÆE Í ÁÇ éþá ÇEÁ» ÖE:

Í ÆÁE ÖÁÏE áðÍ á eÏÇÍ ðE Í ÁÖÇÏeÁ,
×Í ÏÖÏ Ö×ÇÍ ðE ñÁÖ ÁáÁeÏöÁÏÍ

ÁÁ ÁÁÏÇÇÁÁÏÇÁ ÁÁð ÇÁÖ ÖÇÁÁÁ ÇÖ Í EÖE ÖñÍ ÞðEa Í äE ñW ÁÍ AÖE» ÇÇE» ÇòW ÚÇ° Í EÁÚÏÁW ðÏ ÚÍ Áá ÇòW eóÇÁ Á», Í EÇUW ðÖÁðE ÁÏÁ×ðÏE ÇòW ÇÁÖ ÇÖáÁÍ ÇñÖE Ú-ÁÚÏ áð Í EÁÁeäÏeÁÁ Á»Í ÖÏðE ÖÁE ÖÏ Áeðá ÁÁÖÍ ÷ ÁÇÇÁ» ÇE öÖÇE ÁáÏÇÁÍ Æ ÚE ÇE ÁÇW áE öðÁEÁá ÁÏÁÇÁÖ Á×ðÏE eÁáÖ ÇñÇÖÁÁ Ú-ÁÁ öÖá ÇÏÁÁÇñÁ» eÏá» eÁ ÚÁÇeÁÁ, eð ÖP öÇðÁ» Í ×ð» ÁÁÏEþááÏÍ Áá eÁÏ ÇÇÁÖ ðEðEÁÖ eÏÁÁeäÏÇòW æ» ÇÇW EÍ Æ AI EF ÇòW ÖP ÁE ÁÇÍ eÇE ×Ï ÇòW ÚÁEÏ ÁÁ öUeÁ ÇE ÇÁÖ áÖ Í Eþ÷Í ÁEÍ Í ÁÇ ÖE

ðNever was India lost but by her ownö
(ÇÖÇ ÚÇ° ðE ÖÁÇðÁÁ ÁÁeÇáÁ» ÇÏW° ÖÁÇðÁÁÍ)

Áε AI @H ζòù ι εζι αν çÀ ÇÁι çàÓÁε ççκÁι Áεðá çεαε çàðε÷ε çηÁÁðηι αν ÁÕñ»
 çÀ ι ÕÁι ηçÀ ÇÁι çàÓÁε οÁΟεð ζòù ÓçÁÁÁι ι εðε ÁÁ ζòù ι κÁι ÕP ÕøçáÁ» ι ×ð ι Ë ÕηÁι ÁÁαð
 ÁÁçÕι ðñ° ÁÕñ çηÕÁñ ζòù ÕÁ÷ð Õá çÀ ÁκÁ ÁÁçÁÁÁι ι εç×ÁÁι ÁκçηòκÁ ÁÁðÁ ÕñÁÁ Õ çðÕÁ
 Áει Áð ι ηñÕñ Õñ, Õ Áηε° çηÕñεÁñ ÁøÁð Áε, εεÁε×ε çε ÕðÁε Õáηι κçÁει ðñκðÁ (Áι ð
 çεε?) ÁÁçÕι Õ ÇÁÁεÐαð Áε, ÁÕ ðε ÕÁ÷ð Áει ÇÁÁεÐαð ÁÁçÕι εηçÁεÁι κ αÁÕðçηεáεÛη
 çÁçççÁ» ι ðÁ ç÷ðð ÕεáÁ çÕ ÇÁÕ ñóÕÁ Áηñ çðÕÁι

Áðηι ç : ÁÁñι -çòçðÁει ι ðÁε-ι ðÁει áðι á-Õι ðι ι ÁÕçηεÁ-øεÁÕ Õá çεù°,
 ðáι Õá á°çεù°, ι Áð ι ð ÕÁá Áεðáι

Áçι ÁÁÁ

(A) ðÁáçεóá εβε :

- A. ÁÁε-ι κεÁε» ζòù çð÷ ι ηñε ÁóÁæÁ/çι αν çε εóÁÁε ÁÛκðεε Áρ çει áÛÁ ÇÁØ çε
 çÕÓóε εÁáÕ ζòù çñÁÁ ç×ÁÁ ρ ?
 - B. çει áÛÁ ÇÁØ ù áÁðκð» ζòù á çÀ ðð ÇÕÁ εçεÁçÁÁÁ Áε ?
 - C. çει áÛÁ ÇÁØ ù εðÁáε ÁÁçÕá çε ÕÁá ÇÕÁ εç« ÁÁÁε ?
 - D. ÕεçÕóε çÀ çεáÁ øÁðÁε áçÁç´ á çÀ ÁÁñι Áει (ÁÕε/ðñá)
 - E. çει áÛÁ ÇÁØ εçεÁð ðÁð çÁð εÁáÕ ζòù ðÁÛÁ Õðκð Õçð çε ι çι ÕÁ çει ÁÁε Áει (ÁÕε/
 ðñá)
 - F. ηðÕ çε ι Áι ε çðÁε ççε ÇÁð» çε εε Áε εð ÁÁ ççεÁεÕηι εçÁει (ÁÕε/ðñá)
 - G. ÁÁεáÁ Áá εççÁÁª çÀ ÕÁá Õç_____ çÀ çεáÁ Õðε Õε ÕñÁ ç×ÁÁι (ðÁñε ÁæÁε
 ι ð)
 - H. ι ðóε çÕðεÁ ðÁι Õç° ηðÕ ççðð ÁÁª çÀ á» ÁÕ _____ çε ι βáε ðε ÁÁεáçεÁç ηε
 ÕçÁÁª çÁι
 - I. çει áÛÁ ÇÁØ çε Á×ðçε ÁÁçÕá ζòù áðε ççñÛÁεε εÁÁÁε _____.
- (A) εð óÁε εç (B) εáá Áκðð çÁÁ εç
 (C) ηÁñÁ Õçε ηÁñ εç (D) ÕεçÕóε εç
- A@. çει áÛÁ ÇÁØ çε ι Áι ε çðÁε ççε ÁÁ ù ×ðι -×ðι εñÕçÁκçηÕε εÁ Õçççε Áε -
 (A) ððð (B) Õááε
 (C) çØú (D) ι ðáι

(Α) ζήτη:

- A. ζει άψά ζάθ έηάέάηι ύέέ ζε ζ÷ζ×ε ι άθπζήζόάά όε όι έζάά ζ÷ζ×ε έάý δά÷ε έόά ά»ίό ζή ζάό ζ÷ζ×ε ζόόηζε άε ?
- B. ζει άψά ζάθ άάηύ×έέάε άάά έέόά όηόάέά άά^α ζζά», δάά ù ύζ' ζάζόά» όý' ηθ δόηάέ ά» ζόόόε θάέά όάέδε ? ζάά θάέά ù άέάηόι ζ» ζόώ ζήόί
- C. αζόόόε ύάά-έύάά ι ύέέ ζόώ έηηέζεε ρ άό' άό ζει ζε ρίό ζει άψά ζάθ έηάό ζαέάε ζόόόέηε× ζόώ όέάε ρ ?
- D. άψά ζάθ ù έόάάε όδέ ζόώ ζόά άδ» ζέά» άθό» άάάέά» άηάά έηάάόέ» ù ζόόηόη όέάά ?
- E. άψά ζάθ ù άέάηόάάόδé ζόώ ζάζάόάά, ζι ζεόάά, άάζόά άάζε έζά ύθó ηάάά ηάε ζόόόέηε ό ζι ýη? άέάηόι ζ» ζόώ ζήόί
- F. ζάθ άύέέε ζήάθ όάηάψά ζάθ ζε ζήόά ζέά» όι έά» ζήί

C. Çêĭ ĀĀÇŌĭ ÇĀØ

(AHI D-AI GG)

ÇeāĀ : ĭ Āĭ Ā ŌĀĀ ēç
Ūéĭ -ĀæĀé : Çeā ēçĀĀĥ, Ç÷ĥĀ ÇĀĀĥŌā (Ōā ēĀÇŌĀĀĀé ÇŌĬ)ĭ
ÇŌÇĀĀ : ĭĀ. Āĭ āĀ. Çĥā.

Ōĭ -ÇŌĬĀ : āĀŌŌĀēĭÇŌĬ ŌĥŌŌĀ, ōĭ āĀ ×ŌÇĀĀŌĀ ēĭ çŌ Ōĭ ÇĀ ĭĀĀ -ĀŌĬĀ Āāĭ
ĀŌĬĀ ŌŪ° ēŌŌĀ, ĭ Ōā Āĭ » ĀÇeĀĀéē ŌĀŌŪĭ

ĀĀÇŌĭ ÇĀØ ÇĀ ēŪĀĭ Ā Ū×ā ÇŌĬ ēçĀĀē ×Ōĭ ĀāĀ ÇĭŌĀĀŌŌéĀ āĭĀĀŌĀŌĀ ŌŪ° Ōĭ ÇĀŌ
×ĭŌĀŌ ŌŪ° ŌĀ ĀŌé» ÇĀ ÇŌŌĀ ĀæĀé Ōĭ

ēŪĀĭ Āĭ ēĀŌŌÇĀĀĀ, ēçāĀĀĥ ēĭĀĀÇŌĭ ÇĀØ ēçĀŌé» ÇĀĀ» ĭ Ōĭ ĭĀĀ» ĀĀÇŌÇāŌ ĀĀĀŌ»
ŌĀŌé āĀ. Çĥā ÇĀ Çā×ŌĀ ēçĀĀé ŌĀĀĀĭ

ĭ ŌŌ ŌŪéĀŌ» : ĀĀ ×ŌĀ×ĭĀ ĀĀÇŌĭ ÇŌéē (A@ ÇŪĥç), ×Ōĭ ĀāĀ ÇŌĀĀŌŌé, ēŌĭ āĭĀÇĀŪĀŌ,
ĀŌĭ ā ÇĀ ĭ ĥĀ, ēĀŌÇĭ Ō ĥĀ, ŌĀ ŌŌ ēĀŌÇĭ Ō ĥĀ, ÇĀŌ ÇĀÇŌ éĀ ŌĀŌĭ ×Ōĭ Çā ēŌĀŌ, ĭ ×ā ĭ ĀāĀ
ĀāĀŌ, ŪĀĀĀ ĭ ēĀŌĭ

Ōĭ ÇĀ ŪĀŌé ŌŌĀĀĀ ĀĀÇŌĭ ÇĀØ ÇĀ ĀŪĀŌéĀ Ōĭ ŌæĥĀ ēĀāŌ ÇŌĬ ŌĀĭ ĥ ŌĀĀĀĀ ŌŪéĀ
ÇĭŌĀ ĀŌ ĀĀÇŌĭ ÇĀØ ÇĀ ĥ×é, ÇĀŌŌ āĭĭ Ōéā ēççŌĀĀĀÇĭŌéĭ ŌĀĀ ÇŌĀŌĀĀ ŌŌĭ- ĀĀŌÇæŌ
ēŪŌŌĭ āĭĀŌ-ĀĀéé» ÇĀ ŌĀā ŌÇĭŌĀĭŌĀ ÇŌŌĭÇĀŌ ĀŌĥ āĭĭ ēŌæ ĭ ŌēĀ ŪĀŌé ŪĀĀ ĀŌÇĀ ŌĀ
ĀĀÇŌĭ ÇĀØ ÇĀ ŪĀŌé ÇĀĀ ÇĀ ĀÇŌ ĀÇĀŌŌé Ōĭ

ēĀĀŌ ēĀĀĭ ÇĀØ ÇĭĀĀ ĀŪĀŌéĀ ĭ ĀŌĭ ÇĀĀ ÇĭĀŌĭ ÇŌĬ ÇĥŌĭŌĭ ç» ÇŌĬ° ÇĀŌ āŌ ÇeĀĀé
ĭ × ŌĀ

ŌŌÇĀŌ ŌŪéĀ Ç÷ç×Ā ÇĭĀĀ-ĭ ŌĭŌĀŌ» ĀĀĭĀŌÇĭĀŌ ĀēĀŌé ŌĀŌĀ ÇĀ ÇēĬĀ āĭĭēŌÇŌ×ĀŌ
ĭ ĀÇÇĀŌā ŌĀ ÇĀĀ ĥĀĀ ÇĀĀ ÇĀ ŌŌŌĀ ŌĀ Ō× āĭĭŌŌĀ ŌĀ ĭ ĭ ŌĭŌŌ

* ĀĀÇŌĭ ÇĀØ, ĭ ÇĀ ŪĀŌé ŌŌĀĀĀ, ÇĀØ ĭ ŌçŌ÷, ĭ Ā=ĀŌ ĭ ĀĀĀ ĀĀ», ĀÇĭ ĀĀŌ ēçŌĥĀ ŌĀŌ AI GG

Á×ññçé G Áá ð éðáí ððá í ñ éíÁÁÁáÁ ÁÉÍ ÁÁ é×Ááðé ÁðáíÁÁ Çí ÇýÁÁ áíÁÁ ÇíéÁý ñÁÓð ÚÁ éÓÇÚÁÁÍ

éðá ÇòáÁÁÁ éðÁÇ ÚÁ Öý :

ÇÚññÁÁ ÇÉ áÁÓð ÁÉ, ðÁÍ ððÁ í ñ ÁÁéáÁ ÁÍ Áé Áðéðð Öñí É×éáá ÚÉ Öý ñéÇ×ÁÁÍ éðá ÚÉ ÇÇÁÁñ ÇÁð ÁÓñ ÇíÇòÁ ÓÉ ðÇÓÇíÁÉÍ í É×ðð Öñí óñðð ÓÁíáíÓÇÓä ñ×ñ ÚÁÁ á× ÁÁéáÁ ÁÍ Áé ðÁÍ ððÁ í ñ ÇíÖý ÓÉ ðð í ñÓñáÉ×ÓÁñÚ ÇòÁ ÇÁðñ ÓðÁ ÇÇÁ×ÁÍÓÓ í É ÁÁÇÓÁÁ, ÚÚÉ, ÁÍ Áé ÇÓÓÁ? í Éá» ÇÁÁíáð» ÓÉ Ó», í ñ-Áð-ÁÁÍ ÁéÍÓ ÁÓé» Ç-ðéÇÁÁ» ÇòÁ» í ññéÁÁ Úñ-Áñ ÁÁéíÓÉ í ÚÓÁíÁÉÍ éðá ÚÉ í óñððÁé ÓÁíáíÓÇÓä ñ×ñ ÚÚÓÁ, í ýÓñÁóññÁÁ ÚÁÁÉÍ éÇÓñ» í É áññóÁÁáíÓðóñ;áÁÁð ÓðÁð»×Á, éñ éðÁ» á×ÓÁñÚ ÇòÁ ÚÁ ÇÁðñ ÓÁÉÍÓÓ

éððÁÁ :

ÓÁñÚ ÇòÁ ÁÁÁÇÇÁ» ðÁáíÇòÁ ÓÉ í É×Çí ý ÇéÁÁ, í ñÁ ÇÁð éðÁÁÁ Úí ÁÁé ÇÁÓí Áñ ÇÁðÍ ÁÓ Óá ÇÇÁÁñ ÇÁð ÓÁñÚ ÇòÁ í É.Áí ÇòÁ ÇÁðñ ÓÇÁÁÁ ÁÉÍ ÁÁ é×Çí ý Öñí É×ÓÁðé ÓÁñÁ í á Ç×ÁÁÍ

í ñÉ òðñí É ÁðáíÚÍ í ÇðÁÁ í Óñ :

ÁÁáíéá á° Çðá ðÁýñéÁÁñ ÁðÁ Ó°í ññ ÇÉ Çòñ ÁññÇÁð Çéá ÓÉ ðÓ×ÓÍ ÇÁÁ á° Á×»Ó Çéá ÓÉÚðé ÚÁáá áíÁÁ á° Á×»Ó ðÁðé ÇíÇÓðñí é ÓññÁðáíÓéÇéá ðéÁÁÉ ÚÉÍ ÁÍ

ðéÁÁÉ ÚÉÍ ñÇÁ ÇÁð ñóÓÁ Ó÷ÁðÁ ÇÁð, ñÁÓð ×ðÇí ñ ÓÁñÚ ÇòÁ éóÇÁ ÁÉÍ ÇÁð ÇÇé í É áÁññ××ÁÍ ÓÁñÚ» ÇíÇòñá ÇòÁ ÚÁð-eÚ ÇÇé ÓÉ ðÇÓÇíÁÉÍ áÁñññí É×Ó÷Áð ÇÁð Çí ý Ç×ÁÁÍ Ú×ññÁðñð ÇÁ ÁÉ Ó÷ÁðÁ ÇÁðÍ ÓÁñÚ ÇòÁ éóé Óð Öñí ññéÁý í É ÁÁ ÇÉ ðáÁ Á×ð Ó×ÁÉ ÁÉÍ Ó÷ÁðÁ ÇÁð ÇíéÁý, ÁÁ ÇÁ ÇéáÁ ÁÉ áíéá ÇíÇáÉ ÚÁð ÁÁÇí É Óð ÁÉÍ í ÉéÚÁÁ, ÚÓ÷ÁðÁ ÇÁð ÚÉ ÓÇ° Úñáá ÓÉñÁÓð?Ú í É×ÓÇÓä ñ×Á, ÚÓ ÇÓÁ°, á×ÇÓÁ° éÚÇÁ ÓÉ?Ú í É Áðáð ÇÇñÁ, ÚÓÉ ðÉ í É.Áí Óðé ðÁÁáí×ðÇí ñ ÓÁñÚ ÇòÁ ÇÁðñ ÓáÁ ÓÍÓÓ Ó÷ÁðÁ ÇÁð éññ É×ÇÁÓ Áá Óñí óÁ éð ÚÁÇóÁÁ áí ÓÇÓä ñ×Á, ÚÓÓñ á» ðð× ðÇí ñ ÓÁñÚ ÇòÁ ÇÁðñ Óá ðÁýíÇÉÍ á×ÇÁ ÁÁñ ÇÁð Óá éÁý ×÷Áðéñé, áíÚññóÓññÁð ÇÇé ÇòÁ ÇÁ-ÇÁ í Çñ»ÇíÓÉÍ ÚÁá ÇÉ ÓÓó ÇÓðñí áñðáð» éÁý ÚññÓÓ

×ñ ÁÁÉ ÁÁÓÉ Ó÷ÁðÁ ÇÁð éññ éð í É×ðáÁ ÚÍ ÇÚÓÉ ñ×ñÉ í É Áðáð ÇÇñÁ ÚÓ÷ÁðÁ ÇÁð ÚÉ, í É ÁðéÇÁðð éóé ÚÁáÁ ÓÉ Óá éÁá ÇÉ ÚÁÚ ÇÁðá éÓÉ ÚÁáÁÍÓÓ

Ó÷ÁðÁ ÇÁð ÇíÇò÷» éñí éñ ×ÓéÁý ÇòÚÁÇÓÁÁ áíÁÁéáñ é ÇòÁ ðññÁ ÓéáÁ ÇÓ ÚÉÓ ×ðÇí ñ ÓÁñÚ ÇòÁ ÁÁÍ áð ÁðáíÁÍ ñ» ÇíÇòÓññí éóÇíÓé, í É ÁÓé» éÁý í ÓáÉ Á×ð éÓÉ éÁñÉ Ú-ÓÁÍ É Ó÷ÁðÁ ÇÁð éíÁÁéáñððñññÇòÁ ÇòÓÁÁÉ ÓÉ ÇÁÓ ÓÁÉ Óð ñóÓñí É ÇòÁ ÁÓÇíÓÉÍ í ÁÇÁÁÁ-éÁðÉÁ» á° Çð ðÇÓáÁ ÓÉ áíÓ ðÁáÁ ÓðñÁÍ

D. ×ðì òô ÇÃØ òèèãñóÁ

(AHI E-AI GG)

çéáÁ	:	Á. çéðÁ ÇÃØ
î ÁÁÁ	:	ÁÈÈ áÈÈ ÁñáÈÈ
Ùéí - ÁÁæÁé	:	ÇÃÁÁñÕà (Õà èÇÕÕÁÁé çòù)
çòçÇÁÁ	:	ì È. ÁËÁ-ÁÈ. ÇÃðñ ÇÃÙÈÈÁÇð× Í
Õç - ÇÕæÁ	:	ðñòñòí Á× çòù ÇÃÙÈÈÁð òÙ° Õç ÕÈáÁ, Áèðá ÁÁÇÕà òÙéÁ î ðÈÁé çðÓÁÍ èèãñóÈ çñ ãÈ ÁÈÁÇÕ Õà ÕÁðé, é» çñéÁý èèãñóÈ òì ç Ùò ç×ÁÁÍ

î ð-òÙéÁð»: ×ðì òô ÇÃØ èñ ÕáÈ òÙéÁ èÙÁì È çòù ÕÈáÈÍ ÕÕÁáÈÁ», èÁðñ, ÇÃÕ»×È, èÁáÕ áñéí è çñÕñ ÁÁ çÈ ÁÍ á° òè èÇÁÈÈ ÇÃØ òÁðáÕ çñÕÁðÈ òÙ° ÕÈ ÕÁÈÍ ÁÁ èñÕÁÈ ÁÁÁð-èÇÁÈ èÁáÕ» çñèÙÁì È çòù ÁéðÁç òÈ ÕÈáñ î ð èÙÁì È òÙéÁð» çÁ òñðÁ ÇÃÁ èÕÁð ÕÈ

òÁðáÕ-Á×ÇÕ : ÕçðáÈ î ÷ î , ð÷ÁéÁ ç÷ç×È çÈ ÇÃÕÕÁÁ, èð» çòðÁñÁ, ÇÃØ çÈÈÁ» çñ áñ» Áèéñ î èÕð òóÁÈÁá, ÕñÁ çð, èÁÈ | î È ÁÍ ð, èðî î èð, ÁÁðÈ èèðÈ ç÷ç×È, ÁÕÁðÈ ÁèðÈ ç÷ç×È, ÁÁáñðÁð, í ÕçÈ ÙÈðé Ùç×ÁÁóÈ, ÁðÈ-èèéáÁ çÈ ñ×é, ç÷ç×È çÈ ÕçòáÁ, ç÷ç×È çÈ ðÁÁ, òððÁñ ÙÈðé, Ùç×È çÈÈÁ», ç÷ç×È çÈ áÁá, èðÈ áÕóÈ çÈÈÁ», ðÈ» çÈ ÕÈÈÈ

èèèéÁá ÕÁáÇÃÕ»×È-Á×ÇÕ : ðÁÙÕÍ ÁðÈ ñçáÕÁ, èÈáí áÈ, èÈáí Õá, èðì èùí , Õèðñ çÈ ðáÈ, ÁÁáÈ ÕáÈ çÁ çñòÕÁðÁÍ

ÕÕÁáÈ-Á×ÇÕ : èÈá ÕÕÁáÈÁ», ÁéÕñÁáñÇÃÕññ èÁ× èðÈá çÁ ÙÁçÈ òÈáÁ çòéç, í Áì È î ÈÁ Ááñð ÕÕÁáÈÁ», ÁÁÍ ÁéÈ î Õ» èçÈ, èÈá» çÈ èçÕðÇÃð, ç÷ç×È òÁðÁ ÕÈ òì éí , î ðÈ ×ñì çé, ðç ÁçÕÕçÁ ççñ, ÇÃðÕ ÇÙé» çÈ ÕÈÈ ðÇÙÁÁÍ

èÁðñ : ÁáçòÁÁÓÈ î » , ðð» çÈ ÙÈð»çÍ

ÁððéÁÍ Á : çÈÈÁ» ÇÃØ î Õñ ÕÍ

ÁéðÁç : ÁÈÈÁÁ çÁ ÙÁéá (ÁÈçðé ÁÁðéñá), Áèéñ(ÁÁñð ÁðÈèð), î » (×ðÕÈ),ðÁÕ çÈÈÁ» èÈÈÁ» (ðÁñà çòáí È), î ñÈÁð çñç-éÁáÕÍ

î ðñððñÙ°, î ðÈÁ» Áí ñ í Áç», î ðÈ ÙÈðé ÕÕÁáÈ-Á, î ÷ ñ ççÁ èÁÈ, î ðÈ ÙÈðé ÕÕÁáÈ-B, ×ðì òô ÇÃØ çÈ ÁÙÈðéÈ çÈÈÁ» èÁáÕ» ÕéÍ

ÓæñĒ ēĀá-ēĀāŌ çòŪñĀ ēĀá ×ðì òò çĀø çĒ ĀŪĒðéĒ ōĪ ŐĒ ŪĒðé ŌŌĀāĀ-A (ĀĒ
AHI E-AI BD)*çòŪ° çñĀĀ ç×ĀĀ ŌĪ

çĀĀ ēĀá ā°×ðì òò çĀø çĒ çĀŌāĪ ç ŪĒðé-ççðāĒ, Ī ēŪĒ Āĵ Ē» çĒ ĀĪ Þ ĀāĪĀŌŪ ñĀĒ
çĒĀĀð çĀ ēāĀ ñ×çĀ ŌĪ ĀĀēāĒ ×ñ ŌçŌā çĪēĀŷ-ēĀŷ ŌĒāĒĀ» ĀéŬ» āŌðĒĀ» Ī Āð-ēðā
çāĒāĒĀ» ĀĀ çĪŪĒðé-ðñĀŵĪēçðĀĀĀçĒĀ» ŌéĪ

ōĪ ŐĒ ŪĒðé ŌŌĀāĀ çĪĀðĵ çòŪ ççñĪ×ðì òò çĀø çĪðì ç» çòŪ°çĀŌ āð çĒĀĒé Ī × ŌĪ

ŪĀĀēāĒ ŪĒðé-ŌŌĀāĒ çñŌā çĒ ×ĀĀāŵĒ Ī Ī ŌçĪēĀ Ōð ĀŌçĀ, ŪĪçĀŌ ŌŌĀāĒ Ī ŌāĒ
çĒŪĀ» çĒ ŌŌĀāĒ ēĀ ŌĲĒĪ... Ī ŐĪðĀŌ çòŪ ĀéŬ» ĀĀēĀðé ŪçĒĀ» ĀĀāĪ Āð» ĀĀĀĒĀ» Ōé çŪé»
ēĪĪ ŐĒĀ» ĀĀ×ā-ðŪĒĀ» ōāĀĀĒĀ» āĪĪ ĒçŪçĪŌā ñĀĒ ēĪðĀĀ ŌĪ... çĀŌé» ĀĀðĪŪçĪāĪçĒĒĀŵĪ
ñŌ» ēĀŷ, āŌĀĒ ŪĀā-eŪĀā ŌðĀĀā ñĀĒ Ī Ī çĀŌ ŌŌĀāĒ çñŌĒ ŌĪŌŌ

* ×ðì òò çĀø, Ī ŐĒ ŪĒðé ŌŌĀāĒ, éðì × ēì çñðð÷, ççñĒ, āĒŪĒ ðĀð AI GD

Î ÉÏ ÉÁÿ Î ÉÏ ÇÁ Î ¶ Ç÷Ç×Æ ÇÆ Î ÔÁÉ ØàÉÁ ÔÇÆ Ô¶

Áçòà÷ðñê ç¶òçð ÷ Æçðð ÙÁ çððÁ Á»Í ðÁá¶çòó ì Òà ì ðø èá çÆÁ» òì ð» ÇÏ ÿ ðÓÆÁ» ÁéÍ úóÓ ÇÁÏ æ» ð¶-ñÁÁÆé Á¶¶¶ ðø çÆ ÇÁÏ Ùááé áçð ÒÆ éÁÆÍ ÁÁæ° èçðñÆ ×ÆÆ ÇÁ Ò¶ éðÁÁé ðÆ Ò×ÁÁ, ÁÁáÆ ×ÆÆ ÇÁ ðÁÓ ì çñ Ò¶÷ Æçðð çÆ æ» ÁÁéÿÙðÏ ÆÆ Ç¶ÇÁÏ òçðð, ÇÏ Æçéð èÙÁÇÁÁÁ Ç×ÁÁÍ

Áç° ÁáÆ ðÆÆ ñóÁÁÆ Ò ÙÏä ç¶¶ ÁÁÇ ðÆ ðÁÓÇÁðÆ-èæð (ðÆ÷Á) ñè¶Á¶¶¶ òðñ èðÆ ÁéÍ ÁððÆ Á¶¶Á ÁÁé¶ðÆ ðÁÓÇÁðÆ-èæð ñèñç¶ÁéÍ ÙðÏ ÆÆ á°ÇÁÏ ðÁðÆ çéðÿ ÙÁá ì ÁÁÇ ì Èèè¶ ÙðÏ ÆÆ çòó çÁðñ Òäá çéÁÁÍ á» ðÆ ÒÁÆ ÁÁðá ÁÁÁÆ éÁ ÁÏ ðÆ ×ÁÆÍ ñóÁÁÆ ððÈðä á° èçðñ» ðÁÓÇÁðÆ-èæð ñè¶Á¶¶÷ðÆ ÁðÁÿ¶ÇÁ¶¶Ù»Ç¶ÁéÍ

Òç¶ÁÁðÆ çÆÆÁ» Òð ÇÒÁ¶ÇÁ ÁÁéäá ç¶¶ Òð¶¶ ì ñÒ» çÆÁ» ÁððÇ» Á¶¶èçñÁ ÇÁ èæð-èðÏ Áá ð¶áá á¶¶Í Áé èñáá ì èð çòó ØáÆÁÁ Òá ÇÁ ÁçðÁÁÁ èçðÁ»ÇÁ ðçðçÁ Ò¶ ì èð Òá ÇÁ èðÁ ÁÁÁÇ ì èð èÿç° ÒÆ ÁÁð¶Á Ùç° ì èð ç¶¶ ð ÇÁ ñø÷ ÇñÒ¶ÒÁ¶ÁðááÏ éÁÿ° ðè¶¶ÇÁáÏ ÁðÆ Ç×çáÁÁ ÙÁÁ¶Á á¶¶ÒÁ¶èÁèðä Ù» ðÁÓÇÁðÆ-èæð çÆ ñó èðÆ ðð¶ÆÍ

Ï ÈèÁÁð¶¶ ñÒ» ç¶¶ñÒ ì ó¶Ùç¶¶ñ¶¶¶ ÁÁððÆÁ» èðáÆÁ» ì óÆÁ» çéÁÁððÆÁ» ñ¶ÆÁ»Í èð Òðá¶çð Òðá¶ èñÁÆ éóááñ ððÆ ÁÏ ð¶ÙÁä çÆ ì ¶ ÁÁðáÏ Æ èçÁ Òð ç¶ÇÆ ÁÆÍ ì èðÆ ÁÁáÏ Á èÿ Ùçðæä ç¶¶ ñÁÆ èç¶» çòó ÒÏ çðçÆ ì çðÁÁ Áðð ì óÁ ÒÆ Áðñ ÁÁéè Ò¶

ç Ççé èÛó Ò¶¶ Æç÷ Æçðð èð¶ÙÁÁÍ Á¶¶Áçñ÷Æ çÆ ááð ì ¶Æ ÁÏ èÛ ððÆ ÁÆÍ ÁÁ é¶ ÁóÏ Áð çòó ì ðø éÁÿ áððÁÁÆ ×ÆÆ ÇÁ Òáñ èçóÁÁ ÁÆ, á¶ðÁÇÁÁ èì×ðÁÏ çÆÁ» áððÒ» ç¶èè¶èè¶ ÁÆÍ èð èç¶ çòó ç¶¶ ÇÁ çéð ÁÁ Ç×ÁÁÍ ì ¶ ì Æ ÁÁðÆ ááð Áçñ÷Æ èÿççÆ á¶¶ÁÏ Ùç×Á ÇÙÒÁ ðá çñçðÁÁÍ

èÁáÁáÏ çòó ì ÁÁáð Á¶¶ .Á¶è.ðÁÁ¶ÇÆ èáéÆ é¶¶ ÈèááðÇç ÒÆáÆ ÁÆ ÇÒ ÷ Æçðð çòó Áðç¶èáÆ è¶¶ Èá¶ Ò¶¶ ÿ»Í Áðé» è¶¶ Èñ¶ ÒÆ çñÁÁ, èð Ù¶¶ ì ÈÁðé» çÁ é» ÁçáÁÁ ÒçÁÁÁ ÁÆ, úá¶Áð ì ÈèÛÁèèÁÍ ÁðçÁ ÒÁðé ðÁÇÇ ÇÁð ðÆ Òð¶çð Áð ×»èÆ ÙÆ ç¶ððó çððèÆ Áé, á¶¶ ¶Á ððÁÆÁÁ ×»èÆ ÙÆ ðñ ððèÁ ì çðÁÁ ÁÆÍ Áðé» ç¶¶óÁáñ çòó çðçÁááé çÆ Òð Áðð çÁ ÒÁðé ×»èÆ ÙÆ çÆ çéÛ»ð-çòóèçðÙÁðèáðÁ ÁÆÍ çðèÁ ÒÆ ÁÁçðá Áðé» ì ÈèðççÁááé çñÚáä ñÁÆ ççæÁÍ Á¶¶ ÁÁçðá çÆ ÁÏ á° ðæÆ çðááÏ Áðé» çÆ ÁÁéèÆ ðÙéÁ ÁÆ, ð×»èÆ çÆÁ» òñáÆÁ»(Fallacies of Gandhi)

ÇÏ Ááð ðÁÁ¶èÁÿ ì ×á Ò¶¶ Æç÷ Æçðð òçðð ð¶ðÁÁÍ ì óÁ ÒÆ ÁÁð òçðð ÒÆ ç÷ Æçðð ðèñ çÁ ççð ì óÁ ÒÆ çéÁÁðá ñ¶¶Á-ÁçðÁ Òáñ» çÆ Á¶¶ ì ðé çòó ì òðð Ò¶ Òáñ Á¶¶Á çòó ÇÁð ñÒ

AA éwáá Oááá í wéáý Oáá çòw òòé çáé áé, áwáO í ézÁáwOçé òçOçéí òááP AòçÁ í wíOý í éwáçOáá ; í Á OçÁ ç×AAí Aò çÁw çòeoÁ çAAáòé Áéí Aòçwç í wíwé, òéé Oòé áw» òçòA» çé Áéí Áléáwðò çòw í çOí Áé òw OíwáO ×Á-áòÁ Oòçé Áé, eò í óÁ ÚçÁ ×Á-áòÁ ÚáéçÁ Áéí Aòçwðò éáy òéwðò á» çOçÁááé çòw Áéw» Áí Áò» çwá×w éò ÁéÁ Ááò, ÁéÁ ÁçÚAA ñòççw Oò Áíí Áé éáy ÁéÁ í òeò áwáíí Áé çé çÁw-çÁw Úé÷ Áéé òééAA-çOÁçòòñwíí Áò á° Áíí Áò çÁ òò Oé O° AòçÁ Áéí wé á° wé í éOÁé çOçÁááéé wò Áá òwíáw Aòçwðò×Á éOw Áé wíOÁí

ááñÁáÁwçwíçOá çÁ í wíwáwíí óÁ éíí Áò Áé eò í ézÁí ÁÚòÁçé çé÷Áí í ÁòwOÁé í OáÁ ç×AAé éOw Áéí í wíççñ çòw ÁçòÁ çé÷Áí çé í óé Oçò éçÁ O° ×Áé, çÚÁ çw÷òéwíñO» çÁ Úéòé-ééò ÁéÁ ÁwÁ O°ç×AA Áé, óAA Oò Úç° Áçòá÷òñé OÁé Áíí òÁÚé çé éOw Áéí çAA çÁ çOÁwáwOÁÁé í ñO Áwáwíí ÷Á éOw Áéí Áéwíí ézÁí òwíOÁíí ñO» çòw° wé òòéí é ççÁéí Áw° òé OçO AòçÁ O» çO Áá wówíí wíçòw í éOÁé òòéí í éw ÁéwéOw òwíOÁíí çÚÁ òò çòw òé òçóAA Aò í ézÁí óÁ ÚçÁ çççÁÁí OÁé OçÁñ-Oáóé í wíwáwíí çòw éÁ ÁÁÁéí Oòé» í ñO» çòw í Áòwíí é çÁw OòáÁ Oé çOÁ Oò», òòéí é í ézççÁ éÁé Áéí

éwáá çÁ Oéò ÁçòÁ í wíí Áé çAAáòéA» çòw Áí ÁçòO OçÁ Oéò çÚOóé éwáá í wé í wíí Áé í wé Oòçé, ÁÁwççé çé wéOáòá áwíwííñò÷» éáy çò Oò çççéí

wíí ówíí çOíí Áé í wíwðò òçO ×ÁwOé, Aòé» çwé» çÁòò í wíwáwííáò çòw çñOwòçO ×Áw éwíí...wó áwáéÁ OçO OíwáO Úé Oò ×Áéí

wíí éòé Áléáá é» ÁwíwçÚÁáò çòw çñO Úáò»×ÁíOó

wéò Aò ÁwéççñçOÁÁ Oé éOw òçOáá...wó áwÁw° éw Aò òO ×Áéí

wóúç° Úçwé çOóóé çOÁí á Áòéççí ñá òáyé Oéw í éOw-Ow í wé çñAA Áéí

Áléáé í wíí Úáéé Áwáwíí òw OíwáÁ ÁáçOÁÁ, wóçÁO é» í éÁéwéí Oíwó»×é-áá» Áé» ççé» çòw í wíwðò çé Oò Úé÷ Áwáéòéw í ÁO ÚÁó-ççéé OíOó

wóAò çOÁ áò»?wó í éòò O° Oíwéwíwíí

wóçÁOçÁ í ézéáá éOw-çÁO Á×° í éáOáé° éwá òáyé Á»-çÁOçÁ Oáòé Oé Oé-çOÁ° Oò Úé÷ çÁ òé í çñ ç×AA Oé çOÁ° Oò Úé÷ çòw° í ézéòwííáòé ñw á ñw éÁwOé?wó

Aòçwíí wíí Áwáwíí óé çí wé çÚOé áÁwé çÁ éíí Áò Áéí áwçÚÁ áò» çÁw çOé ñÁé í wíwí é ÁáçAAÁ Áé, ÚwáOçw×ý, í éíí ÁO» éÁ ççç, á» òé í wíí í Oéé Oé AòééOÁé úeòÁ éOw Áé Úáéáíí

eò í éÁléáwííÁé ézòO çñAA, áwáOééÁléáwííÁé÷ çòw çççAA, wíí éw çÁ í éw éáy í wíí Oíí wíí ç÷ç×é çé í OÁé wáéÁ Oçé Oíí ÁwííáòÁwíí òò í ówÚçwíí çOíí Áé ÁÁÁçwðòwOé, çÚOów áOÁé Áwá Áwáwíí O° Úçwíí áwáOééÁléáé ÁOÁòá éáy éÁé Oò Úçwííéí eò Áw áOÁwíí Aò í éw ÁáçAAÁ Oé çÚçé í éw çí ñáé çé í wíí Áçíí wé çOÁwççñ çÁ çò òáá òé Oíwá òwíOÁÁ éOw çO Aòçé òO Áwá Áçò ÚÁá ñÁé eóeóÁÁé éOw-í éwé ççñ çé çÁO-çÚOé eóeóÁOá Ááyw

E. âĀ. ĩ ÇŎÇð ÇĀØ ðĕĀòĀ

(AI @H-AI HF)

- ÇĕĀĀ : Ā: oŦ ÇĀØ
- Ûĕĭ - ĀæĀĕ : ÷ĕðĀ, Ç÷ñĀ Çĕð÷ĕð ÛÇĕ Çĕĕ ĩ ÇñĀ, Ç÷ñĀ ŐÇðĀĀðĕðĭ
- ÇòÇĀĀ : Āĭĭ . ĀĭĀ - Āĕ. , Āĕ. ĀĭĀ - Āĕ.
- Ŏĭ - ÇŎĀĀ : ĀĀĕ. Āĕ. ĀĭĀ. ŐĀ ŐðŎĭðð - ðð ĕĕĀĀŎĕ ĀŎÇĀ» ĩĀĭŎĭ ŐĕĀĀĭ ĀŎ Ûĕĕ×ó. Çĭ Ûĕð ŐÇĭ ĕĕð ĀĀĭŎĕĕ- ĩ Āŕĕ ĩ ĕĕððÇĀĕĕ «ÇĕĀĀĀĀ ÇĭĀĕ- ŐñĕĀĕ ðĕ ðŎĭ

ÇĀŎ ĕĕĀĀŎ Ā° ÇĀñĀòĀ ĀĀ: ðĕĀòĀ ÇĀŎ ÇòÇ× ĀĀĕĕ, ŐñĀ-ĕĀðŎĕĀĀĭĀÇŎĀ-ĕĭĭ ĕĕĕ Āĕĭ ÇòÇ×ĀĀĕ, ŐñĀ ĀĀĭĀĀÇŎĀ ÇĭŎĕð ÇòÇĀ ŐŎĕ» ĕĕĕĀŎ ŐŎĕ ĀĀĭĀĀñŎŎ Çĕ ÇÇðĀĕ Ā° ÇñÇŎĀĀĭ ĀŎĕ» ĕĕĕŎĀĭ ĕĕ Ā° ÇĀñĀòĀ Ā×ðĕĕ ÇòÇĀ ðĕ ÇñÇŎĀĀĭ

ĕŎĀĭ ĕĕ ÇòÇĀ ĩ ŎðŎĕĀò» : ĀĀ. ðĕĀòĀ ÇĕĀ» ĩ ŎðŎĕĀò» ðĕŎĀĭ ĕĕ ÇĭñŎ - ×ĕĀŎ, ŐŎÇĕ ÇĭñŎ - ×ĕĀŎ, ŐŎÇðĀĀĀĀ ÇĭñŎ - ×ĕĀŎ ĀĀĭŎŎ» ×ŎĀŎ Őĕĭ *ŎĀĕ ĩ ĕĕĀŎ ĀŎĕ» Çĕ ĀŎĕĕĕ Őĭ

ÇĀĀ ÇòÇĀŎĀòĀ Û» ĀòĀĀŎĕ» ÇĀ Ő»Ā Őĕñĕĕ ĕĕĀ ĕĕĀŎ ÇòÇĀ ŕĀĭ ñ ŐĕĀĀ Ç×ĀĀ Őĭ ĩĀòĀ Û» ĀòĀĀŎ ÇòÇĀ ĀĀ. ðĕĀòĀ Çĕ ĩ Ŏ÷×Āð ðÇŎĀ Çĕ ĀðĀĕĀ ĀĀĭĕð ÇÇð.ÇĕðŎĕĕĀĀ ĀĀĕ. Āĕ. ĀĭĀ. Çĕ ĩ ŐĀĭ ñĕĕĕ ĀĭŎĕĕðĕŎĀĀĀĀĀĀ Őĕĕ ÇĀ ðĕĕĀ Őĭ ĀŎĕ» ÇĭŎĕĕ ÇòÇĀ ðĕĀĀ ĕĕðððĀĕ ÇñĀĀĀĀĀ ðĀĀĕĕĕĀĀ Āĭ ĭĕĕĕĕ ĩ Őĕĕĕĕ ĩ ðĕð Őĭ

* ĀĀ: ĩ ÇŎÇð ÇĀØ ðĕĀòĀ, ĀĀĕ- ĩ ĕĕĕ, ĕĕĕ ĩ ĕĕĕĕĕĕĕ, Çĕĕĕ, AI HC

ãõã Ü» ãõãÄ

Üê, Äê AI C@ çòw í È Áñ. Áñ. ÄÈ. ÄÄêð÷ (i Ñéñ) Áñ çòÜñçòw eÄÄ ÔèÄÈ í ÑÄ æçÄÄ èÜÄì çÁÄ» ÔÄÓÈÄ» ÜñÄÈÈ ÇÄÓé» çÈ í Äý çòw í È çÄÄÄ äçÓÄÈñ çñÜí, ÇÄÄÄ ò ÑÄ äñ Äðç í ÑÄ äñÄóÓ» çñÄè», ÜêóÈÄ» çòw» òÄ ÄÄÓÈÄ» èòÈÄ» çÒÄí » ÒÜÈÄÄ» í È çÄÄ Óí èèÄÖ Áñ. Áñ. ðò çÈ çé×òÄèè çòw ÒðçÄ ÄÄ» í ÑñÄñÄÄ ÄÈñçí Òðì Äé Äé çÒ ÄÓé» èñ ÈèÄÄèäñ Òí ðñçòw Óí Òðé çÈ ÇÄ÷Ä÷ä çñçÑÈ ÄÈÄ ÄÓ Òñð- ò ñÄÄÄÄ Äé äñð× èÓÄ Äé èÜÄÄ ÄÓçñ äñèÈÈÄÄ» ÒðÈÄÄ» ÔÄÓÈÄÄ» çñð×» çñðÑ» í È ÒÈ ÄÓé» èèçÄÇÄ ÄÈÈ

çÄçí Äé çòw èÄÈÜÄ èó.Öñ í È ñÄÖÑ èñÜÄÄ äñÄÄèäñèèÄð èççí çýÄÄÈ çòò ðÄí ÖÑè. Üññ È.ÄÈ, Áñ. Áñ. ðò äñÜÜÜ òæÄÄÄ äÄ ÄðÄçðððÑ ñÄñ ÄÓé» ÇÄÖ-ÇÄÖ ÄðñçñÄðÄçððÑ í óÈçí Òéä èÄý çñÒ ÖñçÑÈ ÇÄÓé» ÄðÄçðððÑ» èñÈÖñÄèäñèèÈñ äèÄÈÓçñò èÄÄ ç×ÄÄ äñ ÄÄ èññ óÄ ÄÄÄ ÄðÄçðððÑ ççÑÄÄ í È BÄ ÜéððÈ AI ÇÄ èèèñ ñÄÖÑ ÄÄÇÄÄÄ äñÄÄÜÜ çÈ ðñ Äê ÄÄèð ÜñçÄÖä ÓÈÄñ

ÒÄ çèÄ ÄÄ Öñðð ÄêçÄ èÓÄ ÄÈ çÒ ÖÈ Öí ÖÈÄÄ ÜÄðñ çÜÄ èÄý ×÷ÄÄÄ Ö ÄÓñ ÖÑÈ-ì ÄÓÈ çòw í ÄÓÈ äèððé ÄÈ äñÖäÖ äÑ ðèÄñ à çòÖ ðÓÈ ÄÈÈ òçÒð» ðÄýñÄ» í Äñðòð Äé çÒ ÖäÖ ÄÄÄÈ ÖÈ èð ÇÒÄÄè»-ç÷í ÁçÄð» çÄ í ÑÄ èðÈ äð» ò ÈÄ ÓçÄÄÄ ÄÈÄ ÄêÈ ðÄñ çÄ ò Ñ ðÈ ò Äí ññçñ ò ðÄ ð èÓÄ ÄÈÈ ç÷í ÁçÄð» èñ òÈ ÖçÄèÄÄÈ ÄÈÄ Äð ä× ÄÄ ÖñðÈ çòw ççñÜÄèè ñèÄ È Òè ðñÄè çÒÄçÒ ÄÓé» èèÄÄèäè çí Öéä çÄ ÇÄñÄ èÓÄ çí ý çÒÄÄ ÄÈÈ ðÄñä÷Äè ñÖ èóÄÄ» äñÖèÄÄ» èè ÖðÄ ðñÄÈÈ çèÄ» çñÖÑñðÄÄÄ» ÖÄ Öñ òññ ñ ò ä ×ÄñÄñÜèðññ» Üñççé ççÖÄóñîí ñÄ Öðçñ ÇÄÄ äèððé çÄ ÄéÄä» ÄäñÖèèÄÄ» ÜñðÈ ÓÄèÄÄÄÄ ÄÄð èèÄð òðÈÜ ç×ÄÄ äñÖäñèèèè è÷ð èÓÄ ÄÈ ÄÄÄÈÈ

í è çòw ÄçÜÄÄ ÇÒÄñÄÄ çòw ñÖÜÜðÄðÈ ÖÈ Öð ñÄÈ ÜÄÄñÖÄÈ ÇÖ í Èèèéè-èóÄÄè çÄ òÄ òð ÄÈÈ ÖÄñÜ çòw í È Öí ÷ð í çÄÄ» èñ òÄ ò èèÈ ÜÄÄñÜÈ èóÄÄèè ÄÈ, óÄÄ ÖðÖñ ÇÒÄÄèÈÄ» èè çÄÓé» çòw» í ÈèÜÈ Äç äññ Ò ñÄñ ÄÈÈ çñè» ÖÄññÄÄÄÈÈÈ Äç ÒéÍ Öí Äç çê» çòw Äêñ ÄÄÄèÄÄ ÄÈ äñÄÈÈ ÓÄÓÈ çÄ ÇÒÄÄÄÄÄÈÈ èèèèè çÈ í Äý çòw çÄçí Äè Äóí Äð çñÇÄðçÄÄð èóèèèèèèè ççÑÈ èÄÄ ñÄÄ ÇÖ ÇÄÖ ò èèÈ çññÜÜðÄð çÈ Ü×Ä Äñ×ó-í Äçñí ò èèèèèèè çòw ðÄñÈ èÄÈ ÖÈÄ ÄðÄçðððÑ» çÈÄ» ÓÄèÈÄÄ» ñ×Ä ÖñÄð÷È í Ò ççÑÈÈ èð ÖÄÈ Äèðð èÄ ÄÄÇÄÄÄÈ èñ ÇÄÖ Ü×Ä òÄñÄÄ ÖÄñÜ, Äçñ ÈÄð çòw çèÖýÈÈ Ä. Üðé ÇÄð ò èèÈ çñèèèèè Äé äñÄñ ÈÄð ÜÄ Öñ ÄÓé» èñ çýÄÄÈ ÄÓé» èñÄñÄð ççÑÈ çÒ ÇÄÄ ÖÄñÜ çñððÄÄ-èðäÄ Äð Äçð ÇÄð í ÜÈÄÈÄÄ ÖéÍ í È ÄÓé» èñ çí ý» í È ÄÄèÄÄ ðèÄÄÄ Äè èÄ Öñ èÓÄ ÄÄÄÈ ñÄ Öñ È èÄçñò ÖðññÄÓé» èñçí ñÄ ç×ÄÄÈ ÄÓ ò èèèèè ç çñðÄÓÄÈ ÄÈÈ ÄÓé» í Ññèñ èèÈ ñÄ ÖñçñÖÄÄ äññ È ÄÓé» ðññ í ÈÈ çòðñÈ çÜÖÈ çÄÓÈ ÄÈ äññ È ÖóÄ ðÈ èÓÄ ÄÈÈ èÄÇÄÄÄÈ ÜÈ ÄÄÈ ÜÜèÜÈ ÄÄÇÒí çÄ èÄÄ Öðçññ?Ü ÄðçÄð ÜÈ èñ èñÜÄÄÈ ÜÜÄäçÄ Ò», èð ÖðçÄ èÓÄ, ò í ÈÄèð ççÑÄÄ äñèñ ÇÒÖÄ, òñ ÑÄ ÇÒÄÄÄ ÄÈ çÒ ò èèÈ èóÄÄèè

i Åð çòw UñÁ ç×ÁÁÍ ÁÑÁÁÁÑÇeäÁ ÚE eñÁÁáñÛññ ðÁð» ñÁE áÁØ ðÁÑÇ ÇÏ ð×í ÁðE ÇE ÷í ÁE ÇE
 ÁÁÍ ÇEÉ ÚÛ°ÇÓð» ÚáÑðEÇÑÁÉÍ ÁÑÑñ ð×Á ÁÝ» ÁÑÓ» ÇÁ ÁE áññ òEÁE ÁÑðEÁÑÁÉÍ ðEÁÑE ÓðÏñ
 Ç÷í ÒÇÁØ ÇÁÁ ÇÁ ðE ÒE ÇÑÁØÇÑÁÉ áÑÁÓE» çòw ðE ðE ÒE ÒÁE ÁEÍ

ÁÁÑ ÁÁEäE òÁðð áÑÁÁEäÑÓÁÇÍ Á» òÁðð ÒWÑÓáÑÛÑÑÓÁÑÁÉÍ ÁÁðÁ ÇÁá÷ÁÍ ÇÁØ ðE ÒE
 ðÁÍ ÇÁØ ÓðÇÁ ÁEÍ ðÁ ÁÁáÁÇ ÁE áÑÓÁÁÍ ÇÁ ÓWÁ ÁEÍ eðÑ ÁÁÍ ÁÇE ÓðÏÑÓÁÇÍ Á» ÇE ðÁÇ ðE
 ×Û ÇÁØ Eð ÇÑñ ÁððÁÓE ðÁEÁ» á° ÁEáð ñEÁE eÇE ÁE áÑÁÓ ÚEÁ-ÚÁÇÓÁÁ ÇñÏ ñEÇÑÁÉÍ ÁÁáñ
 ÓÁñ ññ ðE ÁE Û-ÚØ EA/AB Áñ. áÇÓÁEñ ÚEÚÁðáE Ç÷í ðE ðE á° ðE ÁÍ ðE ÇÁØ EÑÁÑ
 ÒÑÑÁÉÍ

í ÇÁØ ÓWÑÓáÑÑ ðÇÓÇÁ ÁEÍ ÁÁ ÇÑÁÓÍ áÑÁØ eÁE ÇE ÇáÑE ÁEÍ ÁÑÑÓÁE Çððá eðÑ
 ÁE áÑÁÁÑ ÓÁÇÑÁ» ÇÑÓEá» ÚáÑð» ñÁÁEÁ» ÓÁEÁ» ÁE áÑÁÓE ÁÑÑEÁE ÁEÍ ÓÁÑÇÓÝ ðE ÇÁØ
 ÚEð ÚáÁÇÁÁÁÍ ÁØÇÑÑ» ÇÁØ ÇáÑE ÇÚÓE í ð ÇE í ÚE ðE ñÁEÍ ÁÁ ÚáÑñ ÇÁØ ðE ðE ÓÇð áÑñ
 eÁÝ áÇÓÁÁ ÓÇÁÁÁ ×Ý áÓEÁÁ á ñÁÁá ñÁE ðWÓÁÍ ÁÑñ í ÚE ÚáÑÑE ðE ÓÑñ ÇE ÁÁEäÁ áE
 ÓðEÁ ðEÓð ÇÇÑÁÍ ÁðÑÑÁ òÚÇÑE EÉ ÓÑEóEÁ ðEÓð ÇÇÑÁ áÑÁØ òÚÇÑEÇðÓÑÁÑÇÁ áÑÇÓÑ
 áÑñ »Ó» ÇE ÇÁÝ eÁÝ ÇÑñÓÑ»ÇÁÍ ÇÁØ ðEÁ ÁÁðÁÍ Óð ÓÑñ EÉÑ Ç ðÚÑEóEÁ ðEÓð ÇÇÑÁ
 áÑÑÓÚÑÓÑÁÍ áð EóÇÁ ðÇÓÇÁÍ EÑ ðE ÓÁÝÑÓáÑÇÁØ ðEÁ ÁB ÓðÇÁÍ EÇÓð ÇE ðE ÇE
 ÓÇE á» ÓÁÝ» çòw ÁEÑ ðE ðE Á» ðÇÓ Ú»ÇEÁ» áÑÓ» áÑÁÑ» ÇÁ ÓÁÚÁ ðE áÇEÁÍ

ÚÇ ðE ÁÁÁE. ÁE. ÁÑ. ÇÑÇÁÍ ÇÁÓÁE ÇE ÇÁÁÁðE Óð ÇðÓÁ ÁE á» eÁÁ ñ×Á ÇÓ ðE
 ÓÁEÑ ÇÁ ðE ÓÁÓÁÚÁ ×ÇÁ ÇÁØ ×Û ÇÁØ Eð Ç÷í ÒÇÁØ» ÇEÁ» áÓÑE» ÁEÁE ÁÁðÑÁÍ ðE ðE
 eÓÁE ÚÑ ÓÑ
 ÁÑÑE ÚáÑÑE Ç×ÁÁÍ ÇðÁÁÁá ÇÑñ ÓE ÁÁÓÑÁðð ÇÑÑáÑáÑEÓÚ ÚØÑÁE áÑÁÓE» ÇÑñ
 eÓÁÁE
 ÇáÑE Çñ ð× ÚØ» çòw Eñ ×ÁÑñ ðE ÁÁðEÁ» í ÚEÁ» ÇÁÓÑEÁ» Óð ñÁEÁ» áÑÓð
 ðð ÚÛ° ÇE
 ÇÁÓÑÁ Óð ÇÑÁÍ ÁÁðÁ EÉ á» ÁÓÇÑEÓÑE ÁE, ðE ÚÇ-ÓÚÇÁ ÓÁÓ-ÓÑÓÁÁ ðE
 ÇÑÁÍ ÁÑñ á° ðE ðE
 ÁÁÑ ÇÑÓÁÁ ÇÓ ÁðÁð» ÇÑÇÑÁ» ÚáÑÑE ÓEÑ- ×ðÇE EñÇE ÓÑ

×ÇÁ ÇÁØ ÇE ÁEÑñ ×ÑE ×Û ÇÁØ Eð eÓÚEÍ ðE ÓÁEÁ» EÑÑñ EÑ» ÇÑñ
 EÁÑÑ EÑÓÑÁE
 áÑÁÓE» EÑÑE ÇÁÁÁ, ðEÑÓÍ ÁÓ ÇÑEÁÓÑÑÁÁÑÑEÓð ÇÇÑÑ ÇÑÑEÁÑEÚÁÍ
 ÇÑÁ-ÁÇ áÑñ ÓÁÇð
 ÚÑ» EÑÑÑE ÁÁÁÁÑE ðEÓð ÇÇÑE áÑÑÑÁ eÁÁáá ðEÓð ÇÇÑÁ, ÚÁÑÑEÑÑñ
 Ó ÚÁ ÁÁÑ ÇÁÓ ðE
 ÓÑñ EÓÑ ðE ÇÁÁ ÓEÁÑ ÓÁÑE ÇÁ ðE Ç÷í áÑÑÁ ÁðÁð ÚE×EÁÑ
 ÁÑE ÁEÍ ðE
 Áðá ÇÇÑ ÁE áÑÁÓ Ç÷í ÒÇÁØ» EÇÓÑ ðE ÇðÁÁÇÁá ÇÑE
 eÓÑ ÚÁÓÇÁ ÁEÍ ðE Ç÷í ÒÇÁØ» ðE ÁÍ ðÁÇÁÁÁ ÇÓ ÓÑÓÍ
 Á÷E ÇÁ eÁÑEÚÁ ÚÇÁ eÓÁ ÇEÓÝÇÁ, ÁÓñ eÁÝ ×Ñ
 ÓðEÁ ÚÁÓEÇE ÓÑñ ðE Á×ÑÓ ÓÑÁ×ðE Çòw ðE
 ÓÁÓÁÚÑEÇ Ç÷í ÒÇÁØ» ÇE áÓÑE ÁÍ ðÁÁE áÑÑÁÓ
 ÇÇÑE ÇÓ ÇÓðá» çòw eÓÍ ðE ÓðEÁ ÚÁÓEÇE
 ÓEáÑÁÁ eÁÝ ðE ÇÁÑÁÓÑÑÓW
 ÁÍ E-ÚE ÓÁE ÁÁ EÑñ ÓÑÑñ á eÁÝ ðE
 ×Ñ ÁEÁE áÑñ EÁEÍ ðE
 ÓEÁÁ ÇÓ ÁÁð ðE
 ÓÇÁÁÁÍ

ÇÁÁ ðÁÇÓÁÁ á° ðE ÁÁÇ ðE ÁÁEäE eÓÁÁE
 EÑ ðEÓð ÇÇÑE áÑÑEÇÁØ ðE ðE
 ÓÁE ÓÑE ÓÁE ÇÓ ÁðÁð» áÑÁÓE» ÇÑÁÍ
 ñÑEÝÑÇÁ ÇáÑE Çñ Á×Ñ
 ÚñÁ Ç×ÁÁ ÓÑ

AAAE. AE. ABÄ. çñ ÕÄi ññçÄ ÇÄT çäOÄe AA ä° BF Üeððe î BÖAð ÖAAÄ, ççñe ÖäÄ ÄEÍ ÇÖÄñ ÷ î Äeñçòw ÇÄO ÄæÄe Ü ÜT eÄ çñÛæñeðÄäe ççñe çòw ÖE î BÖAð çÄ ÷Ääe î OÄe ÄE äñ çòÄÄÇÄð Öä ÜäñAÖ ×ßçT ä eççñç×AAÍ

ðì ð eÄÄ î ÄðOe çñÛ çÄW î óe OÄE eñçñçç çÄ ÖäE ÄE Ü Öä ðe î Wç ÄEÍ ÇÄÄ çòw ×ßçT ä ÄAð ÇÄÄEÄÄ çñT Öä ÄÄðññðð ðçÖçñÄeÍ ÇÄOe» eÄý ÖE ÇÄÄ ÖT ðñçòw î ðÄ ðçÄäð eðÛe ÇÄð î ÄÄ ðE ðçÖçÄ ÄEÍ ÇÄW ðWÄ ÄÄðÄ ÖT ðÄ ÄE ÇÜÄ çòw î Äð» î ÜñæñçñOÄñÄeÍ ÇÄOe» çòw î ðññÄE ðE î Û çÄ î ÜE äÄO ççñe ×ÄEÍ ÇÄOe» ÖñðO» çòw Öð ÜÄä çñçÖçÄÄÄW î Wç ÄEÍ Üç ÄðññÄñäÄ ä» ×çÄ ÇÄð eñÄÄeäñçÄä eää çñä ðÄT ððT Ä eçòÄÜ î ÄðE, Üeää ÜÄÜ ÄÄ Äñäð çñÄ ÜÜ» ÜÄÜ ×çÄ ÇÄð eñçÖçäÄ, ÜT ð äO ñÄT ÄÄäÄ ÖEÜÜ ÇÄO ÄÄ ÖñÄÄÄÄ ÄÄçðÄ» eñ çòó-çòóÄ ÖñOÄÄÄÍ

ÇÄÄ î ÖÄi ññçñçÄT çäOÄe çòw Ü Üeððe AI CA çòw ÖÇÄÄÄ î ðÄ Äñeð» eñ ð ÄÄÇÄÄÄ, AGC ÄT ÄçðÄð» çòwñ î WÄE, ÜÄÄñWÄ çòwñ î ÄçÖÄe ÄT Äç ÄE, ðW eñ ð ÄÄÄÄÄ î Ä ÇñOÄÄ ÇO ÇÄOe» î ÖÄi ññçñçÄT çäOÄe» çòw î ÷ î Ä» çÄ ðE î ÖÄi ñÄ ÖçÄ ÖÍ ÇÜe» Ä×ðñE ÄÄÇöÄ, eçñçäOÄ, äðÄðeð äñÄðçÄÄÄçOä ÇñÄÄ Öðñ ÄO ÄÄÇÄÄ çñT ÷ î Ä» çñT ÖÄi ññçñç ÄT Öeä eÄý Ç÷ ÄÄçÄ eñ ð ñEÄOçñOÄeÍ çÄðñT ÄÇÄO ðE ÄeÍ ð ÖÄÄ ÇO î ðE çäÄÄðe ðE Öð ðW ÄEÍ

î ÄeçÖñE Üeððe, AI CB eçðE ×Ü ÇÄð eð ä° Üñ ÇeÄÄÍ Üç äðð ÜÖÄÄE ðÄT ÇÄð çñT eÄý î ÄðñOÄÄäñe ðñ ÜÄ çðÄÄ ÄE ä» ðÄäñçòw Öðe» çÄ äÄð ÄWñçÖñçñE ; ð ×ÄEÍ ðÄT ÇÄð î ÇñÄÄ, ÜÇÄO î ÄÄ ÄÇÄÄÄÄÄ î ðÄ ÇÄÄ ÇÄT çäOÄe çòw eÜð» eñ ð ÄE äñe%ÄÄçT E ñññÄEÍ ÇÄÄ äð» î ÖÄT î ÄT Öç×ÄÄÍ eð Üç äW eÄEÜÄ eÄ ÇeÖçýÄÄ, î ðñççñ çòw ðÄT ÇÄð çÄ Öðe» ðÄýE ×ñ ÖäñO»× ÜT çÄ ðOÄEÍ ÇÖÄÄ ÜçÄ ÖçÄ ÜñAO eÄT ÄÖñ ÜW ðçÖçÄÍ

Üç î ÜEððe, ÄÄÄ AI CB çñÄÄÄE. AE. ABÄ. çñT ÖÄi ññçñçÄT çäOÄe ñÄE ççñe ÄÄÇÄÄÄ ä» ÄçÜÄÄ ÇO ðì ð eÄÄ ÖäE î eÖÄ ÖeäñÄÄeäe äÄOð çÄ ÇÄä ÷ÄT î BÖAð ÖAAÄ çñÛý ÖE ÖÄÄÄ ÜÄðñ ÇÜWñçÖ ÇÄT çäOÄe ÖçÄ ÄEÍ üæñT Ä×ýE çñçòw ÇÄW eðÄ ÇÜOÄE ÖäE ðñE ÇÜÄ çñ×ñÄE eðçñññññ ÖÄñÄeÍ î Äçð ç×ÄÄ äñÄW ×ðñç çÄ eWðÄe ñÄñ ÜE ÇT çýÄÄÍ ÄÄ eñ ÄçÄW ÜäÄ ÇÜOÄ ÖT ðÄ ÇçÖÄÄÄÄ äñEð ðEÄñ ÄÄÄ ÇÖðÄÄÄÄ ÄT ç×ÄÄÍ î ÄT E ÇñÄÄ äñÄð ðEÄñEð×E çñçñEÍ Ä×ññçé Üç î ÄÄÄeÄÄ ÇT ÄäðÄ äñçOäÄi » ÜW ÖñÄÄÄ×ÄÄ ä» ñÄñÄ ÜE ÄAð î Wð ×ÄñÄÄÄÄÄ eñT ðñEð×E ðEÄñE ðE î Äð ñÄñ î ðñççñ çòw î óÄ ðÛ ÖÇÄÄÄÄÍ ÇÖAçO î ðE T ÄñE ÖÄñÄ î óE eÄñE ÄE äñÄÄ ðññ çñçÄ ðEÄÄÄÄÄ-Öñ. çñç ÄW ðÄi ð ÄeÍ î ÄÄ ñÄñÄ ÜE çÄ ÖT ÄÄe ÖððÄ eñççñe eÖÄ î ÄÄ ÄÇOÄÄÍ

ÄÄ AI DF çòw Üç î Äççñe çÄ çäeÄE ÖçT ðeð î çäÄÄ ä» î ðñççñ çòw çòÄÄñ ÄÄÇÄÄÄ ÇO ÄÄ î OÄe çÄ î Äý ÖÄÄÄ ÜÄðñT î ÄÄÄ AI CB çÄ ÄÄÄÄÄ eðÄE ÄÄÄ ðÄÄ eñ Äç ÖðÖñÄÄÄÄ î ÇÖÄÄ ÖðçÄ ÄE ÇO ÇÜðñçäO çòç ; ×äe eÄñE î Ä. Öñ ; äe ÄÄÇÄÄÄ ÄE äñ ÄÄç çòw ÄOÄ ÄÄñçOð çÄ ñÄðÄ î Wð î çäÄÄÄ î ÄO ÖäE ññ ñÄÄ äñT ðñEðOÄð eññÄñÄ ÜE eçðE ññ ÇñÄÄÍ

í êáê.ãê. çê Õáê AG, ðáÙêð ðá çòù Áêéäñçðáð çòù í êáã êê áññáñá Ùê Áçð Áããñ
í êêùÁÁ, ùñáñá Ùê áðáêé:í Áç ÕêçÕ Ùéððê, Áí ÇB çòù çãð çãð êùðáê áðáêê Õáê çñä
ÁÁçÁÁÁ Áêêí

ùÕ» Ùêê

ùÁÁ êñáðáù Áê ðêÁñêð×ê ççêñáê, Ù-áãê ðáêã Õðê á°çÁêÕáð Õð ççêáíù

ñáñá Ùê çá í ð êð Õ ç×ÁÁ áñçãð ð× ÁÁñáñçãðá ÙÁÁñ êð ÁÕ í çñÁÁ Õð êÕêí

í êçÕÕÁ, ùÁÕ çãð êùðáê í êÕê Õ»íù ñáñá Ùê çñáñáñá ×Áñáññí ðá ×Áñ

í êçÕÕÁ, ùáðáù ðí ðááá çê ñó êÕêí áãê Bêê ðêÁñ çÕðêêê çê ñáçÁí êê ñáê ÙçÁ çñ
ççÁ°áñêðááá ÁêÁí ÇB çá Õð÷Á í ÁÁê Õêáá Ù»çá Õíù ñáñá Ùê êñáðá Õê ÙçÁ çñççêá áñ
Áêéäê Ùáê çê ðñáêê Õðáêêí

Õá í êÁÁê.êê.Áñá. çñí Õáí ññçñçÁí çáðáê çê êð ×ñ Õðêê ÙÁÕçá Õ»í Áñ á°ðÁçç
Õê ÕÁê Áðá çÁí çáðáê Õðñí áððêí ê í Õêêá í ð êðÙñçñðÓñáñçÁÁ á°çêù° ðÁÁêðá ÕçÁÁÁí í ê
çÁÁ çÁí çáðáê çê ÕçáêÁÁê êêÕÁê ÁÁñ êÕê í ñá ÁçÕÁÁí ÕÁê ðáð ÁêéÁ ÁÁÁ°çÁ Áê çÕ í êðáê
ÕÁÁÁ çñðáñ çòù êðÙñçñ Õðáá Õ», êð Áí Õð í êñ ç×ÁÁ Õí Õ÷ðá í êá êñáê ÕÕÕÁ Áê çÕ Òí Á
ðçÁ í ðñçÁí çáðáê í êêá ááñíù

Áðñí ÷ ç : çÕÕí áñ Áí ñê-ÕçðÁÁðê, çð-Áççêêí Õááá-ððáÕí çÁñá-êýí í êç÷í -
çÁá÷Áí Õðê ðáýÁí ðáð×-çððñÁí êÁí ÁÕêñ-ÁáÁçÙêí í êÕê-í çí Á×êí ðêêêê-ÁÁðçêð
í ççáóÁí

Áçí ÁÁÁ

- A. ññÕ êñÁÁê.êê.Áñá. êáá Õðê á°êçÕñ» çê Áêéäê ÁáñÁÁñççÁÁñçê í çÕáñê í Áðñí
Õð çñáÁÁ Õê ÁÁ êêÁêéäññí ç» çòù çñÕí
 - B. í Õáí ññçê êðêçÕÁÁ çòù ññÕ çê Áðñáá çá í ê Õê Áê? çÁÁ êáá çñÁêéð ðáñçÁí
 - C. ðáðá Ù» áðááð ê» çá çãð êáá áá: ðêáðá çê ððÁêÁá çñçÕóñ×ê» êêÁÙÁ×ð ÕðçÁ Õê
Áêéäññí ç» çòù çñÕí
 - D. çÁÁ êáá çá ÁÁð Áêéäññí ç» çòù çñÕí
- (A) ðááêéðá êêé :
- A. áá. í çççð çãç ðêðá ðçÙá ÁÙêðêê ðÁÁê-í êáêÁ»ð çòù° çÕÕá Áð áðáêê êáá-êãáð
Áêé-í êáêÁ» çòù ðáí ñ Õêáá ç×ÁÁ ð ?

- B. áÁ. ðëáðÁ éñAI C@ çòW çÕÓóÆ Ûí Áá eÁÁ ÕÆæÆ ÁÆ ?
- C. óÁñÁÁ ÕÁñÛ çòW ÛÁ ÕñáÁ. ðëáðÁ çÕÁ ebÁð ù çí ÿñ?
- D. Áð Áçð çÁç ñ ÛÆÆÁÁ éñáÁ. ðëáðÁ ù ïá eÁç ÕÆáÁÍ (ÁÕÆ/öñá)
- E. áÁ. ðëáðÁ çÁ çÁá éðÛá çÁç ççñÆ eððÆ ÕðçÁ ÁÆÍ (ÁÕÆ/öñá)
- F. AI DF çòW áÁ. ñ çÕçð çÁç ðëáðÁ ççñÆ çñçææÆ Õçí óéð ï áñ (ÁÕÆ/öñá)
- G. áÁ. ñ çÕçð çÁç ðëáðÁ çÁ æÆÁÁ eÛÁí çÆÁ» _____ ïáñÆÍ (óÁñÆ ÁæÁé í ð)
- H. áÁ. ðëáðÁ _____ ñ çáÁ» ù ñá ï æÆ ÛÁÁñÛÆ eóÁª çñÆÍ (óÁñÆ ÁæÁé í ð)
- I. áÁ. ðëáðÁ çñçææÆ el Áñ . Áñ. ðð ðç éÓÁ eÛÁá ÁÕçñÆ , çÕª çÕ :
- (i) ÁÕé» çÆ é÷ð Õí ÷ð ÁÆ (ii) ÁÕ Õñð ï ñÁÁÆá Áé
- (iii) ÁÕé» ù ðç» çÁ ç×ÁÁé éÓÁ ÁÆ (iv) çáç» çòW ÕÁÆ éÓÁ
- A@. Õ÷ðá ñ ÁÁ éñæÕ ÕÆ çÕÓÁ ÁÆ çÕ, Tí Á òçÁ ñ ðñ _____
- (i) öñÁí eÁ ï áÁ (ii) ÁÛÁ eÁ çñ
- (iii) çÁí çáÓÁé ñ éÁ áÁñ (iv) í ðÁ eÁ ððÍ
- (Á) çñÆ :
- A. ñðÕ éñÁÁÆ. ÁÆ. ÁñÁ. eÁÁ Õðé á° eçðñ» ÁÁéæÆ ÁáñÁÿñ çíÁÁÿñ çÆ ñ çÕÁñÆ ñ ÁðñÛ Õð çñÁÁ ð ÁÁ ù ÁÁéáñðí ç» çòW çñÕÍ
- B. Áð Áçð çÁç ñ ÛÆÆÁÁ eÁÿ áÁ. ðëáðÁ çÆ Û ðÁðáÁñÆ ÕÁÆ ÁÁ ù ÁÁéáñðí ç» çòW çñÕÍ
- C. ñ ÕÁí ññÆ eððçÕÁÁ çòW ñðÕ çÆ Áðñáá çÁ ñ ç ÕÆ ÁÆ çÁÁ eÁá çñÁéÁð ïáçñÆÍ
- D. ççñÆ çñçææÆ Õçí óéð ñª á Áeðç áÁ. ðëáðÁ éñeð×Æ çÕðÁçÁÁ çª á ðáÿññÁ ÛÆ ù çÕðñÁí Õ çÁÓÁçÁÁ ?
- E. ðáðá Û» áðáÁ ÒÛeðé-Áð çòW áÁ. ñ çÕçð çÁç ðëáðÁ çÆ óðÁÆÁá çñçÕóñ×ª ÁÛÁ×ð Õçñé ? ÁÁéáñðí ç» çòW çñÕÍ

F. õbòå ÇÃø

(AI AE-B@AD)

- ÇeãÁ : Á. Áí Á ÇÃø
- í ÁãÁ : Áíí áí òçðÁÁí Õð
- Ùeí -ÁæÁe : ÓãÁñí (eÁçÕÁãÁe eÙÁí)
- ÇòçÇÁÁ : Áíñ. Áíñ. í í
- Õí -ÇÕãÁ : eçÕñ» Õí Áí » òÕÁñã Õíáí, eãðÕÁðí, áññðáí
- í ð ðÚeÁò :

eÁçÕÁãÁe í ñ, Ççñí, í ð í ñÁ Õòòå eÁí Á, ðeÁ Çòð eíá, ÇÃø ÇÁçãÓÁÁ Çí ÕÚí

Áeí Áe :

AI H@-HF áð ðÁÚ-Áí Á ÇíeÁí Ùç í ð ðÕí ÁÁe ù eçí í bé eÁý Áeí Áçeá ÕíáÁ Ç×ÁÁí ÇÁÓ Áeí Áe ÁÓe» eíÕçð ÆðÓÁð ðñí Áí Õçðí çð ÁÁçÓí Áçí íáÁð Çòð ðí í ðá ÇíðÁ òÚí AI HD Çòð òÁeÁ Õð ÇçãÁ Áíí

Õæñí eÁá-eÁãÓ Çòð ðòòå ÇÃø ÇñçÓá ÁÚíðeí í ð í ñÁ (í ñ Á×ðíí Truth love and little malice) Çòð (Áí ÇÁ ÇeÁÁðÁ ÇÁí Á) ÇñÁÁ Ç×ÁÁ íí ÇÁí Á ÁÓe» ÇíçðòÁð ÇÁ eÁñáíÕãÁ Áíí ÇÚÁ eÁý ñðÕ ÇÁ ×bÁ ñ×ÁÁ Õ Ç×ÁÁ Áíí ÇÁí íÇeÁ» ÕÁðÁãÁeíÁ», ùÁáíÁ», í ÁáíÁ», Õñóí Á-íÁ», á° ÁÁðÁ eçðòÁð eíí Áçðá Áíí ÇÁí Á ÁÁeáí×á» Õð ÕíçðòÁð ÇÁ eíí ð ÚíÁ Ááí ñðÕ ÇÁ eðÁ ÇÁá í á Ç×ÁÁí ÙçÇÁí Á ×íð Ç×ÁÁ, ÁÁ í ×ð° Úíðeí-í ð ñðÕ eíðÁí eÁñáíÕãÁ eÓÁ ðíðÁÁ ÇÓ ÇÓ ñðÕ Çí ÁÚ Áí ÇÓ ÇÁá í ÇñíeÓÁ ÚÁ ÁÓçí

Āí çĀ çêĀĀðĀ ŪçĀĵ ĀŌ

ī ēççĥĕ ðĀĕĀ ēðĀ ĀĀçĀĀĀĪ çĀŵ ðĀðĕ çēð ī ēī ūĀð Ā» ĀĀŋġ ūĕ Ūġ Ū» ī ĪŌ çŲŌĀĵĕŵĵ
ī Ōĵ ðĥ ēĒĀ ĀĒĪ ŪġŌĲ ī ēŌĀçĀñ ŌĕĀĀ Ā» ŌĲ ŪĀĕĀ» ŌŌĀĵĕĀ» Āĕ çŪĕ» ī ūĀ ĵĕŌĀ ĕ» ĀĀ ŌĕĀĀ
Āĕ ēð ŌĀĕ ēĒĀ ēŌĀ ççĥĀ, ŌĀĀðĀ çŌĀĀðĕ ĀĀð çĀ çĀŵĀŌ ē» çĕ çĀŵ ŪĀĕ çŌĀĀĪ ðĕ Āĕ ēð çĀĀ ĀĲĵġ
ī Ē ī ŌĀĕ ĀĀĥĕ ēŌĀ ĀĒĪ çĀĀ çĕ Ōĥŏĕĕĕĕ çĀŵ» ðĥġ ĀĀñŪĕĀ ðĕ ŌĕĀĕ Ū»çĕĕ ĀĒĪ çĀðŵ çĀŵ ēĀðñ
ðĀŌĀ Ōĕ ī Ē ŌĪ ĀĀĕ ŌĀĕ Āĕ çŪŌŵĕ ī ēððŪ ççĥĕ ĀĒĪ çŪġĕĀðñ çĀ ŌðŵĀ ŌĀñŲŌĀĲĕŌĀŌ ēĲĕĕĀĕ
ēŌĀ Āĕ ŌĕĀĀĪ

Ōð çŵĵ ī ūĀ ĀĀĀ»Ā Ōðĕ ðĀçŷĀ» çŵĵ çĀŵ ī Ōĕĕĕĕĕĕ ĀĪ ð çĀ ĀñĀĲĕ ŌĀðĀ ðĕ Āĕ
çŪŌŵĀ ī ūĲĕĀĀ çŲçĀĀ ēŲġ ūĕ ēĕ ī ĀñĀ ū ī ū ŌĕĀĀ ĀĒĪ ēçŌñ»-ēçŌñ» Ā» ĀŌĕĕĕ Ē ī ĀŌðñĀ ī çĀ
Ōĕ ĀĪ çŲĀĀ Āĕ çŌĀŲŌ ĀĀ Ā» ēçŌñ» ĀĀ çĲĕçðŵðŵ çŵĵ ī ūĕ ēĀĕĕ ĀĀŋġ ūĲç: ī ūĲŌĕ ðĀĪ ñ ĀĕĪ
ĀŌ ī ūĲĕĀĀ ðĀŷŲĲ ŌĀĕ çŲĀĕðñŲĀĥ ŌĪ ðŲĕŵ Ōĕ ĀĲĀ ĀĀĲĕðŪ çĕ Ūĥ ĀĲĀŲŌ» çççĀĪ ĀŪĲĀŵ
ĀŌçĀ ŌĀĕ ĕ» ēŌĀ Āĕ ðŲŌĀĀ ŌçĀĀĀĪ ī ēĀŌçĀ ĕ» çĀĵ Ā ðŵĀ çĀ ðĒñĀ ŌĕĀĀĪ çĀĀ ĕ» çĕ çĀŵ çĪ ĥĕ
ēçŌñŲĕĕ ēçðĀ çŵĵ ĀĀĀŲŌŷ Ųçĕĕ ĀĒĪ ī ŌĵĲĀñĀĲĕ ŌĲĀĀ» ð»× Ōĕ çĀĵ Ā ðĕ çĀðŵ çĀŵ ī çŲçĕĕ
ŌŌĪ ī ēçĀ ĀĒĪ ĀŌ ī ūĕ ēĕ çĀ ŌĥĀ ĀĒĪ ī ūĕ ēĀĕĕ ĀŌŵ ŌĀĀĀ ŌĀĀĀ çĕ Āĕ, ĀĀ ū ĀĀŌĀð Ōŷ ŪĀ
ŌŲĀĲŌĲ» ĀĀ çĕ ĀĒĪ çēð ðĕ ĀĀ ēŲĲ Ē ĀĕĀĀ ī ĀñŌ ī ē çĕĀĀ ĀĒĪ ĀŌ ī ēŵ» ū ĀĪ ĲĀ ðĀŷĀ ŌĥĀ
Āĕ, çĀĀ ŌðŌŲĀĀĕĀ» ðĕĕĕĀ» ĀĀŲŌĪ ĕĕĀ» çŵĵ ēĕĕ Āð» ðĀĪ ñ ŲçĀ ĀĒĪ Ūçġ ĀĀĀ ĀŪĕĕ çĀŲ ēĀðŌ
çŵŪñŲĀĕĀŲŌŲĕĕ Ĳĕĕ Ĳĕĕ ðĀŷŲŲĕĕ çŵĵ ĀĀĀŲ ĀŌ Āçġ Āŵ ŌĀðĀ ēĀ ðçŌ ŌŲĀŵ ēĕĀ ŌŌĀĕŌĀñĕ
ŪðĪ ē ðĕðĀ ŌĥĀ ī Ā ūŵĀ ĀĒĪ ĀŌ ŌĀñŲĕĕ ĀĀĀŲŌĪ ðŲçŵĵ ĀĲĀ Āĕ çŪĥĲĀĀĀ ĀŌçĕ ðŵðĕ ī Ūĕ
ĀĀŌĕ ŌĀĕ Āĕ ĀĀŲĀĀ çĕ ðĀðŵ Ōĕ ĀĀĀ ŌĪ ðŲçŵĵ ĀŲĀð ŌĲĕŵēð ðĕ çĕĥ ŌððĀ ççĥĀ ĀĒĪ ðĀĀ» ū
ĀŌĀð Ōĕ ĀŌ ī ūŲŲĕ» çŵĵ ĀĕĕĕŌðçĀ ĀĀŲĲ ūĲĕĀŷ ĀĥĀ ñĀĕ ī Ē ēĀĀŲŌĀĀ ñĀĕ ŌçŌçĀĪ ĀŲĲ ēĕĀŲĲ
ŌĀ Ū»çĀĪ ĀŌ ēçðĀç çĀ ĀŲĀ ĀĀŌ ī ðçĀ ŌçĀĀĀ ī ÷ŲĕĀŷ çĪ ĀĀðŲĀĥŲĲĲ Ā ēĕŪçĀ ĀĀŲĲ ĀŌĕ çĕ
ðĀĀ ĀĕŲĕĀŷġ ðĕ çĪ ĀĀðĀ ĀŌçŲŌĪ ÷ŲŲĕĕ ðçŌçĀĪ

ĀĀĀ ĀŌçŲĕĀŷġ ×ĥġ» ŌðçŲĲ ŪŲĀĀĀ ðĀ çĀ ī ŌĀĕĀ ŌðçŲĲ» ĀŌ ĀĀĀŲŲĕ» ū ĀŲçĀĪ ĀĀŲĕð
Āĕĕ ðĕðĀ çŵĵ ðĀĪ ñ ŌĪ Ū»çĀĪ ŪŲĀŌ ŌĀĕ ðĀðĀ ŌðçĀĀ Ā» ĀĀĀ ĀŌŵ Ōĕĕĕŵĵ ŌŵĀ Ōð çççŲĲ ĀŌ
çŌĕĕĕ çŲĲ Āŵ ĀĲĕŲŌĀ ðçŌçĀ Ūçġ Āŵ ĀĀĀ ĀŌŵ çĀŌ ēĀ ŌçŌçŲŲŵĀĕŌ Ų, ŌĵĀ ðĀĕĀ ĀĀ ŪĀĪŵŵ çĀĵ Ā
çĀ ī ĀñĀ çĕĕ ĀĀçĀĀĀ ēĀŷ çŵðŲ çŵðĀĀ ī Ā ç×ĀĀĪ ĀŌ GE ŌĪĀĀñ çĕĕ Ĳĕĕ ī ĀĀĕ ĀĒĪ ĀŌ ĀŌŵ ŵðŲ
ð»çĪ ĀĀŵ ŌçŌ ŌŲĲ ĲĀĀ çĕĕ ĀĀŲçððĀ-Ā Ōñ.çŲĕĕ Ā»çŌ ĀŌ ī ĀŌð ī ĀŌ çŵĵ ŪñĀ ŪĀðŲĲ ĀŌ ŪĀŌçĕĕ
Āĕ çŌ ĀŌ ĀĕĀĀ ŌĲĀ-īĲĀ ī ĀŌ çŵĵ Ōĕ Ōð ĀĀðŲĀĀŲĀĀ Ā» ī ĀĀç Ōĕ ĀŌ ñĀ×ñŲĲ×ðçĪĀĀŲĲ
çŵĵ ī ĲĀ ĀŲĀ Ū»çĕĕĪ ĀŌŵ ēĀĀ Āĕ çŌ ŌĥĲŲ ×ðçĪĀĀŲĕŵĵ çĀðñ ēŌĀ ŌĀ ççĥĀ Ū»çĀ çĀĀ ñĀĕ
ĀŌ ī ĀŌð ī ĲĀ ĀŌçĕĕĀ» ŪĥĕĕĀ» çĕĕ ŌĀŌĕ ŌðçĀ ðçŌçĀĪ çŪĀ Ōĕ ĀðŲ çĀ ŌĕĀĕ ēĀĪ ŌĀ ñĲçĀ,
ĀŌ ī ĀĀĕ çĕĕĀ» ŪĥĕĕĀ» çĀ çĀŵ ēĕĀ ĀĕĀĀŲĲ çŵĵ ēŵçĀ, ðð ðĥġ ū ī ūçĀĀ ĀĀŲĀŌŵ ī ŲŲçŲŲŲĲ»
ŷŌ çŲĀĪ ī ĀĀĕ ðŷĲĀ ēĀĀçĕĕ ŌĀĕ ĀĀ çŲĕĕŲĲĲ ūĲĕĕĀ ĀĀ çĕĕ, ŵðŲŲçĪ Ā», ĀŲĲ ūŲĀñĕēð çŌĲĕŲŲŲŲ
ēŲŲŲ çŪĕĕĕ çŲĲ ĀŌ ĀĕĀĕĀ ×ŲĲ ŌĀĕ Ūĥĕĕ ñĲ çĕĕŌçĕĕ, çĀĵ Ā ðĕ ĀŌçŲĲĲ ×ð-ī ×ð ŌĪ çŵĀ»
çŵĵ ĀçŵĀĀ çēðçĀ ðçŌçĀĪ

nō çāĭ ā ā° adçŋbē ī ōbā āēī çāwō dāō nēē ×ādaē çōw ī ē, ī ŋē eāēē āāŋ ŋŋī wŋuā
dōŋā» çō çōāŋāāēōñ ādāō ēŋŋ ŋē ī ŋē çē çēçē ōāŋōē ī āçōāā āāŋāē dōāāō ēāy ūñā ç×āāī
ī ŋē eāēē çūñāāē, ūçāĭ ā, ēō ādūīōō çāĭ ā ēŋāā çā çēwā ōēāā, ādū āāēōñ ā° ōŋ» āŋ
çñāā āāŋāēāŋçç ōā ōŋāōā° çā ōçāāā āā çŋāŋēō ōōā çdōāī āā çdē ī çŋēŋāēāŋççōŋ
ōē ūōŋōāŋē āāŋŋ āōē ī ç çdōā āēī çāwō dāōē çēō çāy ōçāāā çō ōāŋā° ī āāç ī ēāēāŋŋē
çōwō ī āōō çēōçyāā ā» çō çōāŋōbē çē ī çç dāāāŋāōā- āāēī ç ēwōāē ī ŋŋāā ēāy ūŋ-
ūāō ōō dōŋāēī ī ēāā dŋ ī wūāāī çāĭ ā dē ī ŋŋī ×ō-ī ×ō āēī ī çāā» ēŋçēē çē ōōō ōēāēī ī ē
çāĭ ā ū çōōā çō āō āōē» ī çī āō» ū ēōŋ āō ççōāā āŋāōē» çōwō çāwō ī çŋī ū ÷ī ēē ōāŋāē
çççāī āō ōāōē dŋŋāāōāō çā āāŋŋ ŋŋēāy° ōōāēōñē ī çā āēī ēō ī ŋŋēāy çāĭ ā ēē çāā ñāē ī ē
çī ē» çŋūō āā çŋŋ ŋ ŋāŋōāē ūēŋ» ī āōēā» āāŋ×ŋā, ī çī āō ōçō ōŋāōū ×āñ» dē ōēāēā» ī
āōēŋŋ āōē ī çē āāŋāōŋōāēē çō āō ī b çōāŋāōā ū ēōā ūŋŋāī

ī dī dā ū» ōāŋē ū» çŋŋōāŋāā āçā çāĭ ā ū ēāy ñēōŋū» çŋī ēōāō» çōwō āō ī ōbā ōō
dçōçāī ī ēāōāō āā çŋāçy ēā ōŋŋçā ā» çō ēōāōē ūōāēā» āŋŋāō ī ē ūēō dŋ ū çōwō āōŋ
çōī ñā ēāy ādū ōāŋē dēŋŋēāç ēē çō° çō çāŋŋī » çō āāŋŋççō ī ōbāŋēī āō āōē» ēāy
çēōçāō ñōāāē çōwō dŋā dçōçāī çāā ā° çī ē» āŋŋēōāōē ō» dē āēī çŋōŋŋçç° āā çŋçāŋyŋāōŋŋī
ō ū» çŋŋçç° āō çēçōō çā ōāāā ōā çdōā ōçāī

ī ōbāŋōŋā» çōwō ūŋŋā āb ōçē ŋī āāŋçāĭ ŋçōwō āŋŋōā āāŋāŋŋōā dē āēī āāēāē ×ŋ
āāī ā ōōē ñāē ī ēçāōō çāwō ōāēā çā ç-ōō ōō» ×āī ī ē āāŋŋ ŋē eāēē ēŋŋōŋ ī ōŋēēā» ñāē
ī āōō ūāāā āēī āāŋŋ wŋŋōāñ» çōwō āēī āāā āāēāŋŋēō» ū ūŋŋē çŋççāē āāŋŋē ū āāñā ñā
çççāī çāĭ ā ū ēŋ çōōēāñ ōy ūŋāāā ūāāā āēī çŋ» çē āāēā çōwō ōāōē ççāē ēē çō° çō
āāōāō ādŋŋçē āb dŋŋāō āçā āāŋŋēāy ōçā ēē āāŋāōāō āāŋŋŋōō dē āāçāāā ōdçā āēī
āōēŋçāĭ ā ū āāēāŋŋōy dŋŋā ēbāē ōō çñāāī çō° çō āō çāwō āēēāō āçēōāōē āōāō ēē çāā
ñāē āā ōy ōŋçç ñŋē āōō āŋŋŋāwō ī çñā āē çŋūāçā dŋŋā āāōā ī āō dē āēī çāĭ ā ōāē dāō āŋŋē
ç×āā dē ēē āāŋāā ēŋŋ çōāā ōō çñāā ēē çō āāā āā ū āŋŋŋūŋā ūā dōŋŋō» ī āōū çāō ×ŋ
ī ōbā ēāç ēōā ēē āāēī

ī ŋē eāēē ī ŋŋā° ōŋ ççē ēçōñ» ççŋē ēōā āāāēī āō çāĭ ā ū ñēā ×āēī āō āōū çī y
ōŋŋō ā» ōçāāā ēō āā çē ōāō çōwō ī ēā ā° çāēōāō ōō çççāī ēŋ ū ōōē ōāē çō āō çāĭ ā çā
çēāāō ōāāñ ōō āçōāāī ī ŋē eāēē āōū āŋŋŋē ūŋ āāāēī ŋŋŋāō āŋŋŋōy ōō ŋ ā» çāŋŋŋē dçō
ñōŋŋō ñŋç çā ŋ çō āōēŋāŋŋāā ādŋŋ çā ç-ōō ōēāā ōdŋçā ūç° ī ēōāēā ēōāāā ēē āāŋçāĭ ā ēŋ
çāō ×ŋ āā ñāē ōdŋçēī çŋūā ōāī ī ēççŋē ēōāāā ēē āā ā° çāwō ōāī ēçōñ» çāĭ ā ōŋçç ñŋē ā°
ēçñ ōē āō ōŋāūāē çāç ēāōō ēōŋ ç×āā āāŋçdōā-ŋāŋŋēŋŋī āō-ī āō ōŋāēāē āāī ç çā
āŋŋ çççā çdōāī āōū ēāā ēēçō ī ēā×ñē ādŋŋŋāēā āā çdōā ō» ī ēŋ ū çāā ×ŋ çā ī ōbā āōāā
ēē çō çāĭ ā āā ū ūŋ ç×āā āēī

ÇĀĭ Ā Ōyĭ-Ōyĭ ĭ ěĀ ŌçĀ ç×ĀĀĭ ĀŌçĭ Ğ çĀĀyĭçĭġġġ ÇŪġĦĦĦ ×Āĭ ĀŌçĭĀ» ĀĪ» çŉġ
 ĭ ěĀĀ Āġġ ĀĀçĀĀĀĀ ŌçĭŌçĭĀŌġ ĭ ġĀĪ Ōġ ĩĶçĀĭ ŌĀĤ òĀĪ ĭ ĤĪ ěġěĤ ò ĀĀĪ-ĀĀĪ ġĀĀ
 ĀŌçĀ ÇĀĪ ĀĀěġĥ ×çĭ çŉġ Ōġ Ōĭ ěġĀ ěçĀĭ ĀŌ ĀçĦ Āç ĀĀġ ġĦ ŌĪ Āĭ ò çĀ Ōç×ĀĀ ĀĪ ĪçĦ
 ĭ Ī ĀĀĀĪ ĭ Ō ŌĀġ Ī çŉġ çġĤ ĭ ŌĪĤĤĤĤĤĤĤ çĀ Ōĭ çĭ çĭĤĀĀ ġġ» ĀĀĀ ĀŌġ ĀĀ çĭ ĀĀġ ĭ ĀġŌġ
 ĭ ĤĪ ěġ ĭ ĀġĀ Ōyĭ ŪĤĤ ĀĀĀĭ ĭ ĀġĀ ò çĀĭ Ā ò ġ×-ě× ŌĦ ŌĀŌĪ Ōyĭ çġĪĪĪĪ ěçĀ ĀĤ ěĪ ĀĀ
 çĭ ŌĀġġ çŉġ ŌĀĤ ĀĤĪ ěŌĀ ĀĤ ŌçĭĀĀĀ ĀĀ çĭĀ» ġĤ» Ōĭ ÷Ō Ōġ ġĶĪĀ»ĭ ĭ ĀġĀ ěĭĀĪĪ ġĀĪ
 ĭ ŪĤ, ŪġĪĪ ěĪĪ; ÇĀĭ Ā ĭ Ōġ çĭ ĭ ĀŌ ĤĪŪĪ Ā×ġĶçĭ ŌĤ ĀĀĪ ĭ ĀġĀ çĭ çĀĪŌ ŌĪ ĀĪĪ çĭ ĤĪ, ŪçĀĭ Ā ŪĤ
 ŌĪĀĀĀ ĤĪŪ

ġĶçĀġ Ĥ çŌ ŪĀěŉŉ» çĭġĀŌĪ ěĭĭ ĀġĀ ò ĀġĀŌ ççĤĤĤ ĀĤ çŌ ÇĀĭ Ā çĭĭ Ōġ çŉç ŌĦŌĤ ĤĪ
 ĀĀ çĭĀ» ġĤ» ò ġŌġĪ ĭ ĀŌ ç×ĀĀ Ĥ ĀġĪĀŌ ĭ ŌĪĤ ççĭ ŪĤĤ ěŌĀ ĀŌġĪĪ ĭ ĀġĀ çĭ ĀĀç×ĀĀ ěĭĭ
 ŌĤ ĀĪŌĪ ěĭĭĪŌĪ ŌĪĤ ÷çŌŌġġġġġġġ çĭçĤĤĤ ĀĤ çŪĀ ěĭĭĪ ĀĀ çĭ ŉġĤĤĤĤĤ ĭ Ĥ Ō ×ĀĤ ĀĤ Ūĭ
 ĭ ĤĀĀěġĪĀ» ěĭĭġĪĀ» çĭġĪĪĀ» çĭ ×ġ ŌŌĤĤ ŌŌĪĪ» ÇĀĭ Ā ò ĀĀěġĤ ĀŪĤ çŉġĪ Āĭ ġĦ ĀġĪ ĪĪ
 ĀĀ» ĭ ×Ō ĀĀěġĪŌyĭ ŌŌ ŌĪĤ ŌĪĪ ěŌĀ ŌĪŌĪĪ çĭġġ ĭ çġĭěŌĪ ŪĀ ĀŌçĭġġġġġ

ĀŌĭŌĭ çĦ çĭĀĪĪ : ĭ ĀĀçĭ-ĭ ĀŌŌĭ ĭ ěĀĀĀ-ĀĪ» çĭ çĭ ĭ ĀĪĤ çŪŌŌĤ Āĭ Ō òěġ ěĭĭ Ō Ūçĭ Ĥ,
 ġĭě÷Ō ŌĪ Ūçĭ ĤĪ ġŌŌĪ-ĀěŉĶ, ġŌě-çěěě ġĦ çŌ ŪĀĪĪĪ

Āçĭ ĀĀĀ

- (A) òĀġĤĤĤĤĤ ěĭě :
- A. ġŌĪĤĤĤĤĤ ěĀĪŌ çŉġ çŉŪ ŌĪĭ çĀ çěĀĪĪĪ ÇĀĭ ĀŌ ĀŪĤĤĤĤĤĤ-ĀĤ çĀ ġŪŌ ŌĪĤ Ĥ ?
- B. ŪçĦ ġŪŌ ççĭĤĤ òĀĤĤ ĀĀçĀĀĀ ĀçĦ ÇĀĭ Ā çĭĤ Āĭ Ō çŌĤĤ ĀĤ ?
- C. ŪçĀĭ ĀŌ ŪŌĭ ě ŌĤŌĪ ŌĪĪĤ ĀĤĭ (ĀŌĤ/ŉġġ)
- D. ġŪŌ çĭ ĤĤ ěĭĭĪĪ Ā ò ççĭĤĤĤ ĀĤĭ (ĀŌĤ/ŉġġ)
- ŉĀġĤĤĤĤĤ ěĪĪĤ ĭ Ō
- E. ÇĀĭ Ā ĭ ěŌ» ò Āĭ ĤĪ òĀĪŌ ŌĪĪĤ ĀĤ çĀĀŌŌŌĪŌŌ ġŪŌ çĭĀ» _____ çŉġ ěĪĪ ġŌ
ŉĀĭ ġ ŌçĀĤ ĀĤĭ
- F. _____ çŉġ ŉçŌççĀ» ġŪŌ ěĭĭĪĪ Ā ě» çĭ çĭĤ ŉĪĤ ŉĪĤ ŌĀĤ ĀĤĭ
(ŉĀġĤĤĤĤĤ ěĪĪĤ ĭ Ō)
- G. ġŪŌ çĭŌŌĪ çĭĭ ĀŌŪçç ÇĀĭ Ā ĭ ĀŌĤ ġĦ ěŌĪ ĀĤ ŌĪçĀ _____
 (i) çŪŌĤĤ» ò (ii) ×ġçŌŌĤĤ» ò
 (iii) çĭĤĤĤ» ò (iv) ŉŉ×Ō» ò

G. ì ñ ò ã × Å ð × Æ

(AI AF ÅÆ. - B@@C ÅÆ.)

î ÅãÅ	:	ÅÆí åÆ èëÆ
çéãÅ	:	ì Åí Èçòò Úç
Ùéí - ÅæÁé	:	çéã òçÒãÅ, ç÷ñÅ ì çããÅ
çòççÅÅ	:	Åíí . Åí Å×ðÆ ÅãíðÀÙéÆÆ
çÕãÅ	:	eÙÀì ì ÈÆòðçÅÆ ì àð èbÅð Õí ÕÆãÅ, ÅÅñ çÅãÆÅÅ ðÆÆÙ Ìàí ì àð ÅÅðçãÅã èððÆ ÕÆãÆ, Åí ðÆÒÅ çÆ Ùì ÈÆòðçÅÆ ÅÅð ðÀçòç×æó çòó ì ÅðãÆ éÀàÕ èóÅÅã çÆ èððÆ ÕÆãÆí
ì ð - ðÙéÀò»	:	éÀàÕ : ñÒÅ Õã, ðÅí èêðò, ðéò» ì ã, ðð×Æ, ðÕÆðò, ðÕãÕ çÆ ì ãÆ, ðÅÒãÆ ì ÕÅòÀñó, èëÆ çÆ Å×ó, ð××é ì ÈæÅñ, ðÅñãÆ ð÷ÆÅÅó, ðÅðãò, Õçí ð÷Å ÅÀçÒì »ò, ðÀçí ÅÀçðÒÅÒí
éÀòñ	:	ðÕÒÅ ðÆÅ, ðÙëÆ ðãÆ, ðÕÀí ÕÆ çòòóÅó
çÅÕ»×Æ Åç×Ð	:	ðç·éÅÅíðò çÅÕ»×Æ ðÕÅÀðÆ àÆÅÆ, èãã çÆ ì ðÆ ðéëãóí Å÷Òí
ðÏÅ çÙãð	:	ðçéç çíèãí, Ùì ð×íçÆ Åðò, ðÕãÆÅ» ðÅýÅ ÅÆí
Åððéí Å	:	éãÅñ çÆ èðãÆ
ÕÒÅÆ Åç×Ð	:	ðãñíí ðò, ðÕÅýÅ Åí ó, Õçí ðÙ» ðÅýÅ ÅÆéó
ÅËÆðéÆ	:	ðéçÆ èêðí

Àðé» ù ì Õã ÅÅðíèðÅÒÅð» éÅý Åéí Åçéã ÕÆãÅ ç×ÅÅí ì Åðã ÆðÒÅð ðñ° AI FB ÅÆ: çòó Àðé» çÆ èÅãò ðð× - ì ðò ÀíèíÅÀçÒã ÅÒÀçí Æ èðÅÒÅð ççãÅ ç×ÅÅí ì Åðã çòí Å×, eÙÀì ðñ° ðòí àÆ eÙÀì Æ ÅÀçÒãÒÅð» èðÅÒÅð, ì Åðã ÆðÒÅð ðñ° AI GC ÅÆ: çòó ðéçí ðíí çÆ Àèèè ççãÆ ×ÅÆ ì ÅðãÆ ÅçÆã éÀàÕ ÅÒÀçí Æ ççñÆ ðñ° ÅçÆã éÀàÕ ÅÒÀçí Æ ÅðÅðã, eÙÀì Æ ì ÈÆòðãÆ èçãÅñÀ ðñ° èí ÅÅð Åí èéí çÆ Àèèè, eÙÀì Æ ÅÀçÒã ÅÒÀçí Æ «çéÅãã ðñ° ðÕðãÅð çÅð èÅñòÀñó ÅðÅðã ðÆ ççãÅ ç×ÅÅí Àðé» çÅ ççÒ»ã BA Åèñ, B@@C ÅÆ: ù ÕçÅÅí Õæñè èÅãò çòó ñÏò çÆ èç×è èê ÅËÆðéÆ çòó» ðÙèã Åãí ù çÅ ì Åñééó Åð óÀí ñ ÕÆãÅ ç×ÅÅ ðí çÅÀ çòó ñÏò èíÅèãíí ðÙÅ» çíí Ùéé éÅý ÙòèÆ» Õð ì Åðò ×ñ» çÅ ðí Æðãè éÅý ððéã ÕÆãÅ Õí çÅÀ çòó ñÏò çÆ ñÏèÆ éÀãò ù Õ÷ãçè ðí

A@. Úĕá ç'ÁĀðĀ Úéĭ ççé ĭ ĪĕçççéĀĀ øðĀŌ :

(i) éo» Āĕ (ii) ç' ĀĀñ éðĀĀĀ Āĕ (iii) áĕĕ ĀĀñ éðĀĀĀ Āĕ (iv) ç' Ī ŌĕĕĕðĀĀĀ Āĕĭ

(Ā) ç'Āĭ :

A. ŌŪĕĕĕ çĕ ŪŌ éðĀ ò»× Āĕ, ĭ ĩĕ «ŌĀð òð×ĕĕĕĭ ĭ ñòžā ×Āð×ĕ çĀŌ òĭ ç' çŌ^a ŌçççĀ p? Āéòà Ōðĭ

B. Úĕĕĕ, ĭ ù áĕŪĕá ù Āĭ ðĕŌĀ çòŵ çŌ^a éŌĀ éóĀĀĀĀ ŪĀŌçĕĕ Āĕ?

C. ĭ ñòžā ×Āð×ĕ ĀĀéáĕ ĩĕ ĩĕ ù ūç×áĭ ĕĕĀ» ĭ ñòžā çŌ^a ŌçççĀ p?

D. çĀĀ ĀŪĕðéĕ Āð çòŵ çĀŌ çéĀĀ òŪ^o ĭ ñòžā ×Āð×ĕ çĕ òóĀĕĀá çĕçŌŌóĕ×ĕ Āĕĭ ð Ōĕĕ ĀĀŌĭ áĕĀĀ^a çĕĕé?

E. Úĕá áĕĕ ù çĕ ūáāĕ çŌ^a ĭ ð ×Āĕ Āĕ? ĀĀ ù ççé Ōðé çĕ ðĀĭ çòŵ Ōžā-Ōžā óĀĭ ñ ŌĀĕ

H. Áçî læå êlæåî

(AI AI - B@@E)

- çæåå : Å. Ôðååð çÅø çÒåÕåðæ
Ùéí -Ãææé : ×Ùð»ðåñå
çòççåå : ðÅí æ çòççåå çÃðæ åð, ÅåçÒå -Åðåð» Ôåðé ççñæí éæððçååæ
ðñ* åæ.çñå çæ çå×ðæ éåý Åéí Åçéåí
çÕæå : í ð åð ðåñåççÒå -ðÙéå, ððéçðåð Õð Åí ññæ ÅÕåððåææ çòåð
Õç Õæååí

Áçî læå êlæåî éÙåí æ çæ Õæ»åðæ éçåææ çæ ñðÕå Åíí ÅÕé» éñçòåå, ÕÕååæå», éåðñ
Ååñðåðåð çæ ðÙéå Õæææ Õééð ÅÕ çåð Õçðæðæ çñðè çòåð ðèññíððí é çéÅåðñÕåñ ÅÕ
ðéå×í äæí í ÅçåÕ -éæð çñææççÒ ðæ ðÕñ ÅÕ éÙåí æ çñåççòåççÒåðåð Õé çÙé» éæ×Ååééæå
Åéí æé ðæ çí çýååí

í ð ðÙéåð : Õåçò-ÅççÒ : Áçî læ ñçÕð», Ùæåçå Ùæðé, åðñ èåñéñ, ú ×æå»
ðåçýåå, í çñ çñ éññçòåð, Åð çæ ñåñæ, ñÕ-éæó, éæð ×æññ ; í æå» ðåå», í é åðåðæð Õ
çÕç çæ, Åððæ ðñå, Åéððñ ÅóÕå Ùñæ, Õååðæ, éå×í äæ, Õå×÷ åñÕéðåí

ñð-ÅççÒ : çåðæ éææå» çå ×ñåí, Åððéåí å, Åðå çåð ççðæåðåí

ÕÕååæ-ÅççÒ : ÕÙæå», Ååððé ðå, ×Ùð çæå» éðæå», Ùæéå çå ÕåÕå, Ùçñæ í èæ,
ÅÙéí æ, éÙ ððññ æ ÅóÕ, çåð ðçðð çæ í æí

éåðñ : ååÕåð çð, Ùð éñ ð Ùææ, çéÙð, Ååñåå, Åðé çåð Åðåñ, í ñåðå, ðç çå
éæå, í ç çððå-å, ççñæ çæå» ×ñæå», çåð æé åéæåå, éðåæ åå×ð åçåææå», Åðæåñ, í ååðæ,
Ùñåðåé, Ùñ Õåðñ èæ çæ Õååð, éðæ Õðñæ, Åð çå í èå, Åæ çæ ñðæð, ÕÙæ ÅóÕ, Õåé éðæ
Ùååçå, Åé» çæ ÕÕååæí

ñÕ-ÅççÒ : éÙåí æ çæ Ååðå÷, í ññæ åññ çÕçæí

ððæçæ çåðå* Áçî læå êlæåî çæ ÅÙæðéé Õé ðÕåñå ×ñåí Õ, ÕçÕðí Ùæ ñÕæð»åññí í í ææå»
çå í çð éååð» çòåð ðæ ÅÕé» çæ ÅÙæðéé çæå» ðñÕ» Õéí

Õí é Ååññ ññçåð Ùæð éåå ððæçæ çåðåð ÅÙæðéé çòåð çñåå ç×åå Õí çåå çòåð Áçî læå
êlæåî éñååéåçæåå çæ ððææåå å ð Õí Õæåñçæðæ éí åð» çå ç÷ Õð Õæåå Õí

Úϕε εάγ Άί Όϐ Άί ϕ Όγδδϐ ζδών εά ΌγνεΑΑά νΆε ΑΑζΌΑά άγÚϕε εάγ ί ϕε ί »Ό εό Όγρ Δ
ΑΆ ί Αό ζδών Όϕ Όγρ ΑΌδ ΑΑ ×ΆγζΆΌ ΌΑζΆΑ Άε, ζÚΌζγρεζώ ΆΌε» εγΌζγΆΌ ΌΆγΆ άδϐ εΌΑ
ΌζνΑΑί ΑζΆΑ ζÚΌγρ εγϐζΌζγρ ΌζγρΆδδ ΑϕΑ ΌζΌ Úϕζγρ ί βΌΑ εάγ ί ζΌΑ εΌΑ Ό ΆΌζε...ί άγΆΌ
ί δÚγρ ϕγÚϕεζδών ζνδΌζγρϐΌγρ.....

ΑΙ DG ζΆ δγγΆ ΑΑζΆΑ, ΑΆεάγζϐ ζε εδδΆε ú Úεδ ζϕ δΆγΆ, εδ ΑΆ δγγρδδ ζΆδÚε
εΌΑ Άε δΌγρ ΆΌ ΑΙ DF ζδών ζΆΑ ζεεΑ» ά° Úνγ×ΆγΆε... άγρ εζΆΌνε ότ ε άϕε εε εÚΑί ζϕ
δδ×εΑ» ΌΆε ε÷ί » ζνδζε δΌεί δδ° ί ϐδ Ό ΌγΑΆεάγρδδ ε ζδών ÚνΆδδ ε Ό Όγρ..

εϐ ΑΙ HD ζΆ Άί » ΑΑζΆΑΑί ζεζε ζε άγΌΆε δζδδ» ζε ζτ ϕε νΌεζδών ζτ ζ ×Άεí ΑΆ Άί γ
ί ϕγΌγζΆδδ Όνί Άεí ΆΌε άóε Όγρδδ» ú ΌζΌζε δΌε :

ÚΆεά δ÷ Ú×γεΑ» Ό»ζΆ
άγΌεϕΆ δδΑ ζε Όϐε Όν-ζεζΆ
δ÷ εΆζδ ζε Úϕ Úεε
ί ΆΌδ ÚεΌ» ζΆ ί ΆΌ δΆζΆ
ά» ΆΌε» ζγρζε ζί ζ Ú»ζγρ
ΆΌ Ό»αε ζδών ζΆγ εΌΑ
δδ ζδεζγρ,
άγρ δδν Ά-άγρΆε
ζδδδΆΑ ζΆ ί ΆΆ Ό°-ά
ζΌΆγρϕε ά° εΌΑ ζτ γζΆ
ζΆά, ζΆΑ ί ×ί
ζΌ ΌΌΑόεΑ» ζΆ ί Άί ί ζν ÚΑΑγ
δδ» ζε Άί δ δδ» ú εΆε Όδγρ
άγρδδδδ» ζγρδδδδ
ΌδγρεζΆ» ú ÚδΆεε ζε ζΆΑ ν×γρ...

Άδγρδδ ζ : άΆδδ-ζΆδδ, εΆζΆί ζε×ΑΌί Άε-δΆΌ, ζε×δΆεε, εζΌδζΆδ, ί Άδ×- ζδδΌί
άδδε-ί γΆ÷άε, ζεδδζδδ άΆΌεζ-δΆδ-δΆδ ζζδ. ΌδδΑά, Úϕγρδδδδ, εδδδ Όδδεí ΑÚγ Ά-
Όδδεεí

Αζί ΑΆΑ

(Α) δΆάεεόά εβε :-

A. ΑΆε-ί εεεΑ» εΆδδ ζδών ζδÚ ότ ε άγρ ϕγζΆδ Úϕ ΑÚεδδε- Άδ ζγρϐΌ ζΆ ε» ζΆί

- B. Áçt lãá ełãt çŁ eçŃŃŁ ÇŃãŁt Őç° ÚeŁ ĀŁ ?
- C. ŃŲŎĀ ù B@@ đeĀŁŁeĀŁ ÇŎĀ ełŁ ŲŪĀĀ ĀŁ ?
- D. Áçt lãá ełãt ù t ŐĀŃĀŁ eĀŁ Ā ełĵĀĀĐeĐ ōŪ° -
 (A) ĀĤ Ł ŲŪĀĀ ĀŁ (A) ĀĀŃeŁ Ł ŲeŁ ĀŁ
 (Ā) ōĀŃ Ł ŲŪĀĀ ĀŁ (Ā) ĀełçĀ ŐĀĐ Ł ŲŪĀĀ ĀŁ
- E. Đełãt ŐĐŪ Āçt lãá ełãt çŁ
 (A) Ł ĬĀ ĀŁ (A) ŪĀŪe ĀŁ (A) Ł ĀŁ e ĀŁ (Ā) Ł » çŁ ĀŐŲe ĀŁ
- F. Áçt lãá ełãt çĀ çŃĀĀŐ ĀŁ çŁ ĀŁ. çŃŲ ŐçĀĀĀĬ (ĀŐe/ŃňĀ)
- G. Áçt lãá ełãt çŁĀŐçŃĀ» ełçĀŪ çŃŲ ŐĀĐ Ł » ĀŁ ĀŁ (ĀŐe/ŃňĀ)
 (ŃĀŃe ĀĀe Ł Ń) :-
- H. Ł ŲełeĀĀ Ūe çŁ » Ł ŲĀ ĀĀeĀĀ Ł ĤĀ _____ Ł Ā çĀĀĬ
- I. çĀĐ çĀçĀŐĀĀ ŃŎ» ĀĐ eŐŪĀĀĀ ŃĀŁ ŃŲŎĀ çŁeĀĀ Ūe eł _____ Ł ĀŃĀĬ
 (ŃĀŃe ĀĀe Ł Ń)
- (Ā) çĬĀ :-
- A. Áçt lãá ełãt çŁeĀĀ çŁŁ ĤełĤełĤĀĀĐeŁ çŎ° ełĀĀe ĀŁ ?
- B. ĀĀeĀŁçŃĀĀŐ ōĀŷe ōĀĀ ù ŃŲŎĀ ĀçĀĀ çŎ° ĀŁ ?
- ² C. ełãt ŐĐ ełŃŲŎĀ çŁeĀĀ Ā»ĬĀĀeĀĀ» ĀełçĀĀ» ŪĐeĀ» ŃĀŐ ŐŲŎ° đĐ ççĤeĀ» Āe?
- D. Ł ĀĀŷe ĀĀçŐŁ »ĐçĀĀŃŲŲ ŃŲŎĀ Ā° ĀđçĀĀ ŐđŃĀĀĀ Ā° eçŃŃ» ŃŲŎĀ çŁeĀĀ Ūe ełŐe
 ĀĀŐeç ŐeĀe ?
- E. ŃŲŎĀ çŁeĀĀ Ūe çĀĀŃĀ çĀĐ çĀçĀŐĀĀ Ł ĀŃĀŃĀĀeĀ ÷ çŃŐĀĀĀ çŁ ĐĀeĀ ù ĀĀeĀłĐŁ çŁ
 çŃŲ çŃŐĬ

I. eir Üã Öð

(F ÜñÁÁÆ, AI BD)

- çeaÁ : Á. çeeÁe çÄø ÖÁÁð
- î ÁÁÁ : ÁÆî áÆ öçÜçð Öð
- Üeî ÁæÁe : ñççóÁÁñ, ç÷ñÁ ×ÜðÁá (Öá eÄçÖÁáÁe çðÁ)
- çòççÁÁ : Áñ . Áñ
- çÖÁÁ : ÁÄçÖá çÄðÜá/ðÜeÁ
- î ð öÜeÁð» : ÖÄçð-ÄççÖ-ññ ññ ÜÜ Ü×ñ eñÖ» Áðññ Öð Öð, Á÷ñ á°, ÖÁðññ ÁeéñÁð» çñ×, eÖñ, óÁð ðÁð, î ä ÖeÁÁÆ, eñÆ, ÖÁðÆ, ðaçððÆ öÆóÁ, î çeÁ»áð, Üçðï ñ, çÁðÖ ððÁ ÖÆ eÁáÁ, eÁðçððÆ, Öçáá, Üðî ÁÆî Á, î ðáÜ î ðÁáî Ö»-çÁð Öñö, çÖð ÖÁÆ çñññ ñÁ, eÁ î ñññ ÁñçñÁe çèð ð÷ð , ÁñÆ-áñÁ, ÖñÁñÆ, áðñ çÆð çî Üú çÁÜú Öñ ñÆ, î ÁeÁ î é çÁ ××é î ÖñÁ
- ÖÖÁáÆ ÁççÖ : çÖáÖñ Áí é çñé», ç÷ç×Æ çñññ eñ
- ðÁðáÖ : î ñÆ ÁÄçÖáÖ (ÁÜÆðeÆ), ÖÄçð ÖñÁ áññ ñÁ Áeñ ð, ÜÆáÁ ðÆ çÁð ÁçÁ ð ÁÜÆðeÆ (î Á× eçÖñÁ ÁáñÆ-ÜÆðeÆ (î Á× çÜÁ)
- î Áñ ÁÄçÖá : çÁð ðÁð çÆ ×ñ ÁáÁð», öððî ðÆ, öçÖeÆ çÁ çðÁÁð, ðáññ ÁÁÆÁ», ÁÁñ î Áñ ÖçÁÁÁ æÁñ, î Áñ ×Æá, Áí é çÁ eñç ð, ÁÁññáÁðÁð

eir Üã Öð çÆ eÁáð ðeññ ù AI FC ÁÆ. çðÁ í ÁðáÆ ÁÄçÖá ÁðÁçî Æ eðÁðÁð Ááññ AI HD çðÁ í ÁðÁ çðí Á×, eÜÁî ðññ ðñ áÆ ÁÄçÖáðÁð ðÜ° Áeñ Áçeá ÖÆáÁ ç×ÁÁí AI FD çðÁ eÜÁî ÁððÁð ðññ ðÁÜ ÖðÆ î áÄçÁÁÁ ç×ÁÁí AI FG çðÁ í Áðá ÁððÁð ðññ ðeçî -ðñ eÁý çeðÄçÜÁÁ ç×ÁÁí

ÖæñÆ eÁá-eÁáð ñÆ ÁÜÆðeÆ-Áð ðñ ñÁ eÁí Öðeó Áðé» çÆ ÁÜÆðeÆ ÖÜÆáÁ ðÆ çÁð ÁçÁ ðó (î Á×-eçÖñÁ) çðÁ çñÁÁ ç×ÁÁ ðí çÁÁ çðÁ ññÖÁ eññÁeáññ Üeé eÁý Áñ çeá ðæeÁð» Ááññ Áç» çÁ ÁáñññÖá - eçÖçðÁÁ çÁ ððeá ÖÆáÁ ðí Áç×ññ» çÆ öñÁí Æ, ççððÁð, í ×á çÁð çÆ öÖÆ çñññÖÁ çññ Áñ-î é ðáññÁeñ Áð» ù Áññeðeñ Ö Öññ ÁÄçeÁÁ ðí ÁÄ çÆ çñÖá çðÁ ÁÄ Áí ññññ ÁÜ çÁ çÜñð ðññçÁ ðí

Ááðñòò, ðð ðáýñòå àñáðñ ðáýñòåí

Áðé» ççé» çòóó ×ðèðì ì óå òåé-òðð áéý ì éååñó» çñáéí Ù-Á çéöýçñáéí Òðå-
çðì áð Òçññáéí òì ç- Òððáé Òçá áñí áñ- Ááð×å ðáýñòðáá» ì ðå ×áª çñáñòçðáåé Òðçñ
ðçðçñáéí çáð çáðñ çòóó ááñ ç çéðççéðñ ðñòáí ñ áñí ì çáð çéðå çóóé Òçðáá éóñí áá
ççé çñì ññá çéðáñ- Áçá áñ áðáñó çñéáðçðá» çñ áðá- áóñòå ì ðñðé» çòóó ×ðççñ ðí çóó
áñ ì ðñáª ç- Ùáð ááñ ðñá ì ðá, çóó éñáéåñçáð ù ðñ áñ éáý Òðóóá Òçááá áñí áá éñçáð
ì Ùé-ðèé òì ç ×áçáááí ðáçç Òì ðð çñ ì ááñ áñí ì óå Ùççñ èé áñáðññå áðá-í çáð áñ ù. èñ.
éáñåð, Ùçðñí » çòóó çñ áçç-ð ááçáððáð çñáð òáññ òðð Òçáááí áá ù òå áá ççé ì óå òáð-
ðáð çñ ýñ áñí

ì ì Òóñ-éðñ éçðññ-çóóé Ùí áá çñå» èðñå» Ùó-ññå» í ááýççááýñçñ Òð-Òð
áí ð ááá» ñ× éåñ áñí çñðá çòóó ðááåñ áá ×áñ áñ áññ ì Òççñ áðáñ áðáñáðçñ áðñ çñå»
Òåñå» çòóó Òð éá Òð çñðççñ ðçðçñí áðáñ á» ð- òáíñ éóé çççñ, èð Òåñ çòóó çñðñå»
Áñðñññå» ù ì ðá Ùé éóçñ á» áð-áð Òð áðççñ éóçññ Òáççáð çòðñçñ ññçñ ð? áó çáð-
çóóñòì ç çðá éñçáðááññé? Ù

ì ì Ùááí çççç çð ì ì Òð éáá éðá, ì ì çòðñçñ ññçç ò» í áñçáð òì ç ì ì ááéáññ áñ
áñççñéí çðáñññ ì òð éðá çáðáçáááí

ì ì èðí -éðí Òí ñ-Òí ñ áññò-çñò Òðççñì ç Ùçññ× çñáñáð ááéáññå òñ ì ðñ
Òñí çñò ññçñí ì ì éáá ðñ éá ñ× çá çð áðé» çòóó Òåñ áççáá Ù» áð ðå ð áñ, çð áðé» çòóó
çáð ááñ áññá áñí áð ì ðñå» áðá ááí áñçáñðçñ éóççñááéáá çéðçóá ðè éáðé Òð ññçñ
çèð ì ì ááéáñ òç çá áçðááá Òððááççñð çñ áðá áñçñ Òðññ? ááá á» òç çòóó áá ×áñð» í
ì ì áðé» òñ áñ-Òññå» áð» éáý çççç çç ççð Ù» çñí òñáá çòóó áá Ù» ççñ, èð ì ì ðçðçñí
çðáñ òð éá çñçñí ì ì áá áí ñññçñå» áñáðð Ù» Òñññ ççðð» çñ áñçñ òì ð éðá áñí èð áðé»
ñçðð» çá ááð áááññ-ééá Ùñðé çòóó Òññ-Òñññ áññ ðé ñ× çéáá áñí çóóñááðñåáá áí áó çñ
Òðé Òççñ áññçáçð áí á ×ðçðáççðá» çòóó áéááð-éáá Ù» áðá- éáá ððññçñ çáññòì ç-
Òððáé Òçá, áñññ Ùé-Òððáé Òçáí Òçñ-Òçççáðé» çç» çòóó çòóó ááá ðñ ðé Ù» ççñ, èð ì ì
Òåñ áí ð éðá áñ ááª çñí ðñáá» ù Òåñ áð» çñå» ×ñá Òðçççá» ááççñ ðçðççñ á» í òáí ù Òð
çóóññ áññççðð çñ ì ðá çòóó ì çðá Òççç çð Òñ ááð ð áñññ òñáí çòðñññðé çñå» áçðçñå»
Òñí á» ù ì á» ò» Òñáá Ùá áðçá ðí

ááá òñáí ò» á×ðç» çñ çáá çñ òñ ì ì çóðñçñí áð Òñ éáñ òðññ Ùçª ì ×á çáð ù è» áñ
ññññ BC ì áðó, áí çá ù, ì ì áóññáá ááñ éðññéðá áé Òñáñ èð çóðñáá ççé áðð áª òñ ðáá ááð
áááñ òðññ ñññ çñççññçñ » éáý Ùñ ððññéí çóððññí çñáçáá áñççòí ñðáñ çáð Ùááññ çá
ðááððé áñí òçðð» çòóó Òñ Òçááá òðññ, ì ì Òð éáá éðáí èð òñ ì ì áçá-á ñá áðççñ ò» í

Ùáñå»-Ùáñå» ì ðç» çñå» áññå» Ùðáçðá» áñççá éççñå» áñçèð çðá-òðá Ù» çñå» í

A@. âĀ. ĀĴŌĴð ĴĀØ òàÙĀðĀ ĩ ĴĒ

(AI BD-B@@A)

ĭ ĀĀĀ	:	ĀĒĭ ĀĒ ēĭ ŌĪ
ĴēĀĀ	:	Ā.ĀĴð ĴĀØ ĩ ĴĒ
Ùēĭ -ĀĀĒē	:	ĴĀĀĀĵĀ (ēĀĴŌĀĀĒē)
ĴðĴĴĀĀ	:	ĀĴĭ .ĀĴ,ēĒ-ĀĴ.ĀĒ.
ŌĴ -ĴŌĪĀ	:	ĀĴēĀĀēē, ĀĴĀĴē, ŌÙ ŌĀðÙĭ

òàÙĀðĀ ĩ ĴĒ ĴĀ ĴĵŌĀ-ŌĀðÙ ĭ Ī ð ĀĪ ĵĀĵŌĭ Āē ēĀŷ ĀĴ ĴēĀ ŌĪ

ĭ Ī ð ōÙēĀð»: ēÙĀĭ Ē ĵŌēĀðĀ Ĵððð Ōð (ĀĪ ĴŪĵĴ), ĭ ĀĀ»ĭ Ī ŌĴĒ ĴĒĀ» (ĴĴŪĵĴ), ĭ ĀĀ» ĵŌ ēÙĀĭ ĴĒĀ», ēÙĀĭ Ē ĀĀĴŌĀ ĴĀĴĀŌĀĀ ĴĒĀ» ĵŌ-ðĴĒĀ», ĭ ĴŌĀĵĒ ŌĀĀ ĀĀĴŌĀ-ðĴ ĀĴ ēðĴðĀ, ĵŌ-ēĀðĀ ĀĀĴĀĴŌĀ, ēĴĀĭ ĴĒ ĵŌēĀðĀ, ×ðĒĀðÙē ĭ ĀĀĒ ĴðĴ ĵŌ-ĀĪ, ×ðĒēĀēŌ ĀĴ ĵŌ ēĴĀŌ, ĀŌÙ ēĭ ē, ēĴĀĭ ĴĀ ĵŌ-ĀĀĴŌĀ, ĵŌ ĀĀŌĴĴŌē, ĵŌ ĭ Ĵð ðĀÙĀ ðĀĀ-, ēÙĀĭ ĴĒĀ» ĵŌ-ŌŌĀĀĒĀ», ēÙĀĭ ĴĒĀ» ŪĵĪ ŌŌĀĀĒĀ», ĴĀð ðĪ ðĀ ĴĀ, ĭ ĴĀ ēĀēŌĀ ĴēĀ, ĭ ĴĀ ĴĀĴŌĀ ĴēĀ, ĴððĀĴĴĒ ēĵŌĀðĒĭ

ŌĀĴĒ Ĵĭ ĴĒ ĀĴĀ ĀēĀŌ, ōĭ ĴĴŌĀŌ» ĴĴð×Ō, Ō×ĵĒĀĴĴŪŌŌ ĴĴð ððŌ ēĀĀŌ» ĴðĴ òàÙĀðĀ ĩ ĴĒ ĴĒ ĀĴĴðēĒ ŌĪ

ŌĀĵĒ ēĀĀ-ēĀĀŌ ĴðĴ ðĀĭ ĵ ĀĴĴðēĒ Āð Ō×ĵĒĀĴĴŪŌŌ ĴĴð ððŌ ŌĴĴĀð ŌĀ ŌĀĀēĀĒ ĀŪ ĴĴ×ĴŌðĴĀĀĀĴ ĴðĴŌ Ōēĭ ĴĀĀ ĴðĴ òàÙĀðĀ ĩ ĴĒ ēĴĀĀēĀĴĴðē-ŌĀðÙ ēĴēŪĀĀē ĴĴĀĀēĀĴ ŪĀē» ĭ ĀðĴĵĴŌĀĀ ŌĪ

ŌĀĴĒ Ĵĭ ĀĒ ĀĴĀ ĀēĀŌ ĴĴĭ Ī-ĭ Ĵ ĴðĴ òàÙĀðĀ ĩ ĴĒ ĀĴĴðēĒ ĭ ĀðĴĵĴŌĴŌē :

ŪĀĀĀĭ -ŌĀĀ ĴēĒĀ» ĴĒ ĭ Ĵð ĴðĴ ĀĀēĀĴĀĒ ēĴēŪĀĀē ĴĀ ĴĀð ŌĵĀĴĭ Ō ŪĀē ŌĪ ēð ĭ ĴĴĴĒ ŌĀĒ ĴĀŌ ŌĒĴŌ ĀŌ ĀĀēĀĴĀĒ ēĴŌĒ ŪĴĒ Āð» ēŪĀĀē° ĀĀĭ ðĀ ŌĴĀ ŌĪŪŪ

Ō×ĵĒĀĴĴŪŌŌ ĴĴð ððŌ ĴĒ ĭ Ĵĭ ŌĀ ĴðĴ ĀŌē» ĴĴŌĴ ōĭ Ĵ ĴĀĀ ēŌĀð Ōē :

ŪŴ÷Ĵ×Ē Ā» ŌĴĴĴĴ ō»× ŌĴĒ ŌĒēð ĀĴĴðēĒ ĭ ĪĀ ð»... ĭ ðĒ ŪĀĀĒ ĴðĴ ĀðĴĀ ĴĀð ĴēĒĀĭ ĴĀĀ ĵĒĒ ŌŪĴĴĴĴ ĀĴĭ ĪĀ ĴðĴ Ū ĀĀð ŌĒ ĀŌĒ ŪĴðē-ĀĴĴ ĀĴĴðēĒ ĴĴŌĵĀĴĭ Ō ĀĴĴ ĴðĴ ŌĪŪŪ

* ĀĴĀ.ĀĴĀ. òàÙĀðĀ ĩ ĴĒ, ×ĵĒĀĴĴŪŌŌ ĴĴð ððŌ, ēðĭ × ēĭ ĴĵŌð÷, ĴĴĴĒ, AI HE
 * ĀĀ. ĀĴŌĴð ĴĀØ òàÙĀðĀ ĩ ĴĒ, ĀĴĒ Ĵĭ ĴĒ ĀĴĀ ĀēĀŌ, ĵŌ ēŌĀŌē, ŪĴĀĀ/Hð ðĀÙĀðĒ ×ĀðĀē, ēðĴ ĴĴĴĒĭ

ÁĹĕăĕ ĀÚ çŋ×çŌðŋĀĀĀŋ

ī ēð ĀĹĕăĕĀ» ĀÚ», ņĀŋĀĀð» äŋĀĹçðð» çŋĀðŪĕ ēðŪ»çðĀ» çðŵ Őĕ çŪĀĹçĀ, ðĕçĀ, ēŋçĀ ēŋçĀ ŐĬ ĀŐ Őçŋðĕ ĀĹĕăĕçðĀŐăĕ×ă Āŵ ĀăŋĀĹĕăĕ ĀÚ çĕ ēĀðĀ ä° ī Őă ēŐĕ ðçŐ ĀŐçĀĬ ŐçŐăŋçŋð»×, Āð ĀĹĕăĕ Őĕ æð ēĀý çŪŐçŋŪĀýŋŐĀçĀĀ» çĀĀýŋŋ ĩă ņĹçŋðĕ, Āð Őĕ ĀĀ çĕ Őăĕ ī ä Ū»çŋŐĕĬ çĀŐĕ» ŪĀçýĀ» çðŵ çĕŐýĕ ðĀĀăŋĀĀ ēŋŋ Őă Őĕ äðĕĀ-ī ēăĀ ēĹçĕ Ū ĀĀ çŋðĀ° ī ĀŐðĀ ŐçŋĬ

ī Ĺĕĕ ĀĹĕăĕçŋĀĀýŋŋŐĕ ĀçŪŐŋŪĀýŋŋ ĩă ņĀŋĀĕ, Ū ī ŋĕ ī ĹĕçĀŐăĀ çðŵ ðŪ ×ĀŋĀĕĬ

Ūç° ī ĹĕĀðŋçĕĕĕĕ ðĀŋĀĀ ĀŐĕŋ çðŵ ēóçĀ Ā» ä» ī ĀĀăð ĀðŪĕ çĀð çĀ ī Āă-ī ðăĬ Ā-ĀŪĕç×ĕĕ ŐŋŐĬ ŋ» çĀŐ ĀŪçĀ Ā» çŐ ðĤĀ Ő Őŋŋ ĹĀĀŋð»× çŐĀĀĬ çĀ ī ĀĀăð ī ä»×ĀĬ ī ŋĕ çŐĀĀĬ çðŵ ī Őĕ ççŋŪĀĕĕ Āĕ äŋŋ ŋŋĀĕĕŋŋ ĀĀăðĕ ēĀý ŪĕĕŋĀŋ ĀçðŐ ĀĕĬ ī ĀĀăð ĀðŪĕ çĀð ēŋŋŐĀĀĬ äŋŋŪĬ ĩăðĕ çĕĀ» Őĕ çŐăĀĬ » ðĕ çŋŐĕĀ» ŐĀĕĀ» Āĕ äŋĀŐ çŐăĀĬ » ēĀă- ī ŐŪ° ĀĀĕ ēó.ðŐŋĀ»Ĭ çŐăĀĬ » çŋŐă ðĀýĀ çðĀĀŐăĕ, ī ŋĕ ē÷ð çðŵ, ĀĀĬ Ĺĕ çðŵ ēŋŋŪĕ-ăĀçðĀ» ð»× ×ðð ðĀýĀ ŐçŋĬ ĀĀĬ ņŐ» ēŋŋ ĹĀĀ çŋç×ŋăĀ» äð ēŵĀ ĀĬ ĕçĀ Ā»Ĭ

çĕð Ūç° ī ĹçĀðĕ ēĀĀ Őð ŐŋŐĀŋŪ çĀŐŋ ŐçĀĀĀ ä» Āŋŋŋŋ ŋĀ ī ŋŷ äĀ.×ĕĀŋ çĀð çðçĕ ēĀý ŐçĀĀĀ, Ū ĀĹĕăĕĕŪĀĬ ĕĕ äŋŋ×ðŋĕ ēóĀçĀĀĀ ŐðçŋĀĕĬ ĀĀðŋŐĀŋŪ çðŵ çĀð-çĀð çĀð ņðŪðĀð ĀĕĬ Āð ĀĬ ē» ēĀý° ðððĕ ððĀĕĀă ðĀýŋĬ ĀŐĕ» çĕ çðŋðăăĀ äŋŋŪĕĕăçĬ Ő ēŋĀĬ Ā çĀ ī ŋŋŋăŋ çĀăĕĀ ×çŐăĀ ēĬ Āð çĕĀĀ çŐ ī ĹçŋŐăĀ äŋŋŐĀŋŪ çðŵ ēóĀĀăĀ Őĕ ĀĹĕăĀ çĕóĕĕĀ çĬ æ çŋĀĀĬ ī Ĺ ðŵ Őŋĕó»×Ā, ðŵ ŐŋŋŋŐ»×Ā äŋŋŵ ŐŋĕóĀð»×Ā-çĀŐ çăĕ ðð ī ŋŋŋŪĀĬ çðŵ ðĕðă ņŋŋĀăŋŋ ŋĕ ĀŪ çðŵ ĀĕĕĀ ī ä Őŋŋŋŋ ×ĀŋĬ

ēð ī ĀĬ ĹŪĕ çŋŋ ŋŐă ŪŋăăŋŐĀðĕ, Ūç° ī ĕĕĕóĀĕĕ çðŵŋŪĤ Őŋŋ ŐŐ çĕ ēððĕ Őðĕĕ ēĀĕ, ä» Őĕ ðŐă ņĀĕĬ ĹŐăĕ Āŋŋ×ăŋŋð ççŋŋŋ ī Āðŋŋ ĹĬ ĬŐ çðŵ ī Őĕ ŋ×ĕ äŋŋĀçŐðçĀĀ ēĀý Őŋ ŐðçĀ çðŐĀ, ēð ī ē çĕ Āçðŋĕ äçŐ çðŵ ŐĀŋŪ çĀ ņðŪðĀð ī äĕ çĀ ĀĕĕĀ ĀçĀ ī ŪŋçĀ ðçŐçĀĬ ĀŐĕĕ ççĕĕ, ĀĬ DF Āĕ. çðŵ ēŪĀĬ çŋŋŐĀŋŐĀŋŪ çðŵ ēŪĀĬ ĕŋŋŋðŪðĀð çĕ ĀĀĀĬ ĕĕĕŐýĕĬ ĀŐĬ Āð çðŵ çĀŐçăŐĀð ēçŐĀĀĬ ī ĹĬ ĕĕĀĀ», ä» ðĕ ī ĹĀĀ ĀĀĀĬ ĕĕ Āĕĕĕ Āð÷ĕ ī ŋŋĕ Āĕ ðĀŋŋŋ ĕĕĀĹĕăĕŋĀĹĕ Őăŋ ŐĀĀĀ ðĕ ĀĀçĀĀĀ äŋŋŐĀĕĕĕ ðĕ, ēð ŐĀĕ ĀĹĕăĕŋĀĕçĕĕĀ» ēŋŋĀăĕĕĕ Ūŋŋĕ ī ðĕ æðĀ çççĀ ŐĬ çŪŐŐĀ ŐðĀ ĀĹĕăĕŋĀĕçĕĕĀ» ēŋŋç çĕ Ĺĕĕĕ ņŋŋçĕĬ ĀŐ ĀĀăĬ ðĀăĕ ŐĬ

ŐĀŋŪ çðŵ ēóĀĀă çĕ çĀŵĀ çŋŋ çĕ ðă äŋĀ÷ĀçĕĬ ī ×ð° ī ŋŋăĕ-ī çĕ çðŵ Ūç×ĀĀŐĕ ī ä Őŋŋ Ūŋă ņŋŋĕĬ çĀŐ ðĕ çĀð ŐĀðĕ Āĕ çŐ ī ĹçŐĀŋĕððĕ ŐăŋĕŐĕĕ Āĕ çĀŐçĀĬ çŐĀŋŐŋ çðŵ ī Ĺ ĀĹĕăĕŋĀĹĕ ĕĕĕŪĀă ēĀ ĀŐçĀ, çŐĀŋĕçŋĕĕĕý ī ŋŋĀĕĕĕĕŐĕĕ Āĕ ŪĕŋŋçŋŋĕŋŋŐĀŋŋŋ ī ŋĕ Őç çĬ Őð-çĬ Őð ēĹçĕ äŋŋ ĹĀŋŐŐ Ū»çĀĬ

çĕð Ūç° ĀĬ ĕĕ Āĕ. çðŵ ēŪĀĬ ī ēĕððçĀăĕ ēŋŋĕŪĀĬ ĕĕ çĕ Āŋŋ .Āŋ çĀ ŐðĀ ðĕĬŐĕăĀ äŋŋ

ՀԱՐԹԱԷ ԲԱՒԷ ՕՒՒՒ ԱԷՒ Ի ԷՒ ԱՅ ԷՔՕԲ ×ԷՅ ԱՅՊՕՕԱԷԱ» ՀՆՕԾԱԷՅ ԾԱՒԱՊԷՓՇՊՕՒՊՇՕՕԱ, ՈՒ ԾՊ
ԱՎԱՇ ՀԱ ՕՂ ԱԷ-ԷԵ ՕՖ ՆԻՍ

ՈՐԾԱԷ ԲՈՑ ՕՒ ԱԾԱ՝ ՕՒԷ ՀԾՈՆ ԷՕՐԷ ԲՐԵՒԷՐՈՒ ԱՕ ՃԻ ԾԱՀԱԱՒ ՕՀԱԱՒ ԱԷՒ ԱՅ ՀՊԷՖԾ ՕՒՒԷ
ԷՀԱ ԷՕՐԷ ԱԷ ՕԾՇՊ ՕՅՊ ՕՅՊՀՍՊՊՊՊՊՊ Ի Կ ՀՈՂԻ ՀՕ ՕՊԲԱԷ ՍՕ ՆԻՀՊ

ՈՐԱՔՂՕՒԷՊԷՒՊՏ՝ ՕՒ Ա ՆԻՀԱ ԱՊՐՈՒ

ՈՒ Կ ԲԱԷ-ԲԷԾԷՒՊՈՒ

ՈՐՀԱԷՊԷՊՏՊՕՅ՝ ՍԱ ՀԾԵ ԲՊՀ-ՍԱԾ ՀՀՕԱՇՊՏ ՊՊՕՅ՝ ՕՒ ՀԲՕ ՕՊ ՀՕՒՍ

ՈՒ ԷՒ ԲԱ» ՀՊԷՒՊՇՕՒ՝ՀԾԵՒ? ×Կ» ՕԾՊՊՀՊԷՒՊ Ի ԷՕՖ ԱՅՊՍԷ ԷՕՐԷ ԲՐԲԱԷՒ ՀԷԱ՝ՀԱՀՊ
ՀԱ ՀՀՖԱ ՕՒՒԷ ՀԱՍ ԾՊԷՐՈՒ

Ի ԷՒ ՕԷՊՇՐ ԾԱ ԱՒ ԲԱՀԱԱՒ, ԷԾ ԱՅ ԷՊՀԱՐԾ ԷՒ ԱՅԷ, ՈՐՀԱ ՍՆՊՀԾՈՆԱ ՔԵԾԱ», Ի ԷՇ ՀԱ
ՇՐԱ»ԻՍ

Ի Է Հ՝ Ի ՕՒԷՊԱՅՐՇՀԱ ՀԾՕՒ, ԱՅ ԷՔՀԾՈՆ ՕՒ ԷՕՐԷ ՀՐ ԳԷՒ ՍՀ՝ ԱՕ ՀԾՈՆԱ ՕՀԱԱՒ, ԱՕՀՊ
ԱՎԱՒ ՀԷՕՅ ՍՈՊԱԷՒ

ԷԾ ՀԵԾ ՕՒ Ի Է×ԷՅ, ԱՕՒԱ ԲՊՆՕ-ՕՕԱԷԱ» ՀՍՖ՝ ՕՒ ԷԷԷՅ ՕՒՒԷԱ», ԱՂ ԱՅՀԱ ՀԾՕԱՒ ՀԱՐ-
ՀԱՐ ԱՕՒԱ ՆԱԷ ՃԱՆՅԱ ՃԱՅՀԱ ՀԾՕԱՒ ՀԱՐ ԾԱԾ Ի Է ԱԷԷՊՈՑ Բ՝ ՔՕԷ ՀԾ Հ՝ ԲՐԵՒԷԱՒ ԷՔ×Կ»
ՕԾՀՀԱ» ՕՒՒԷ ԱՕՒԱ ԷԱԷՀՊԱՀԱԱՒ, Ս՝ԷՀՕՆ» ՕՀՊԷՕՐԷ ԱԷ ԱՀԷԱԱՒ ԷԾԱ ԱՕՒԱ ԷՆՊԷԷ ՀԷԱԱՒ Ի ԷՕՕ
Բ՝ Հ×ԱՒ, ԷԾ ՍԷԾԷԱ» ՍԾԷ ՕՐԷԱ» ԱԷ, ԷՈՒԱ ՀԱ ԱՒՕԱ ԷՒ ՕԾ ԱՀՕԱԱՒ Ի ԷՕՒՍԳՊ՝ՕՒՍԳՊՇՐ
ԷՖՀԱ ՃԾ ԷՈՒԱՒ ԱՕԷԷ ՀՀԷՐ Ի ՊԷ ՍԾԷ ԱՂԷ ՀԷ Ի Ֆ ՕՒՒ-ՕՒՒ ԱԷՒ Ի ՕՆՊ×ԳԷ ՀԷԱ» ՕՐ ԲՐԵՒԷԱ
ԷՕՍԷՅ ԾԱՒԱՊՈՒ ԱՒԱԷԱ» Ի ԿԷԱ» ԱԷՒ Ի ԷՒ ԷՕԷ ԷՔՂՕՒՎԷՂԷՂ ԱՊՀԱՒ ԲՊՕՒՍԳՊ՝ՕՒՍԳՊՇՐ ԷՖՀԱ
ԱՕԷ» Ի ՀԱԱԾ» ՕՅ ՆԷՀ×ԱՒ ԲՊԱՕ ԱՕՒԱ ԱՕԷ» Բ՝ ԷՊՍԱՒ, Ս՝ՀԱ՝ ԱԷ -

ԷԷԷՅ» ՍՈՇՊՀԷԱ» ԷԷՅ»

ՀՓԾ ՀՀՆ ՀՊ՝ՓԾ

Ի ՊՂՕՐՊԷՅ ՀԷ ՀԱՐ ԷՅՕՒԾԷ ԷՕՒՕ ՀԱՐ ԾԱԾ ԱՒԱՊՀՐ ՆԱ ԱՒԱԷՒ ԱՅ Բ՝ Ի ԷՐ ԱՒՇՊ×ԷՅ
ՀԱՕՖՊՕԷՊ ՕՒՒԷ ՆՕ-×ԷՅ Բ՝ Ի ՏՊԵԾԱՒՊԷՒ Ի ԷԱՀ՝ ԲՈՒ ԷՕՒՕ ԷՔՂՕՒԱ ԷՒ ՀՀՖԱ, ՍՀ՝ ԲՈՒ ԱՅ ՀԷ
ՆՕ-ՀԱՒ ԾԱԷ ԷՔՂ-Ի ՀՀ ՕԾ ՕՊՍ՝ԷԷ ՀՆԱՒ

ԱԷԷԷ ԱՒ ԷՔՂՕՒՍԱԷ Ի Ֆ ՍՅՊԱՆՕՒՒԷԱ» ԷԱԷՀՊԱՀԱԱՒ Ի ԷՀՆՕԾԱՒ ԾԱՒԱՊԷՓՇՕՕԱ, ԷԾ
ԱՕ ՕՒ Փ» ԲՂԳՊՈՂ

ՈՒԷՕՐ ՀՆՕԾԱԷԱ» Բ՝ ԷՒ ՀՆՕԾԱՍԻՍ Ի ԷՀԱՐ ՀՀԷ ԱՐՊՕ՝ ՕՊՀՕՕԱ, ՈՐԾ ԾՊՂԷՂՍ ՍՖՀՊ
ՕՒՍ

ՈՒՖՈՒ! ՀԱՕ ×ԷՂ ԷՕՐԷ ՍՀ՝ ×ՀՕԾԱ ԱՀՐ Ի ՕԷԷ ԱՆՕՒՒԷԱ» ԱԷ Ի ՕՒՍՊԱՀ՝Ծ՝ԷՖ ՀԷՕՅԷԷԱՒ
ԱՍԱ ԷՂՍ Ի ԱՀ ԷՕՐԷ ԱՒԱՅԷԱ»ՈՒ ԱՕԷ» ԱԷԷԷ Ի ԾՈՆ ՀՖԷՒ

ἰ ἔϋ ζϋὸηζὰ×ἔ Ὑ»ζη Ὑ×ῃ Ἄ×»ὸζη
 ἰ ϖ ζϋὸηρὸἔ ἦἌ Ὀηη δὸἌ δἌ»ὸζη
 ζὰδὸηδῆἌ δὸ» ἰ ἔ δἔ ἈἔἔἔῆδὸἌδ ζὸῶἰ
 Ὀῆ δῆ» ὈἌδὙ» ὈὙ, ζὙῆ ὈδἔἌδ ζὸῶἰ
 ὀῶἦἦἌ Ὀἔ ἔἌἌ Ὀῆ ἈδἌ÷ ἰ ἔ Ἄ»ὸζἔ,
 Ὑζ° ἰ ἔἔ-ἰ ῆἔ | ὀηἦἌ×° ×ῆ×ῆ»ὸζἔἰ
 Ἀηζἰ Ὀἔ ζ÷ζ×ἔ Ὀἔ Ἀηζἰ Ὀἔ ὀἔ Ὀἔ
 Ἀηζἰ ἰ ὀῆ ζ÷ζ×ἔἔἔ ἈῆἌἔ Ὀἰ
 ἔὙἔ Ὀἰ ἰ Ἄδζἣἔ» Ἀἰ δ» Ὑ ×ἌὈζἣ
 ἈἌἔ ἰ ἔ» ἔἌἌἌ ἔ» ζὸὙἌδ δἔ ἔδ»ὸζἣ
 ὀἌἦἦἌ ὈὙ ἦῆ×Ἄ» Ὑ ζὙἔἌ Ὑ×ἔ ζὸδἦ ἔἌἰ
 ἈἌῃἌ ἔ» ζ÷ζ×ἔ ζἔ ὀῆἌδὸῆἔἌἰ
 ἰ ἔ ἦῆἣ ὀἌἦἦἌ Ὀἔ ἈἌἦ° ἔζδῆ Ὀἔ
 ὀἌἦἦἌ ὈὙ ἦῆἣἌἣἔ» ὀῆ Ὀ°ζἌ ζἰ ῆ Ὀἰ
 ὀἌἦἦἌ Ἀζδδἦ ἰ Ἄδἣὀῆῆῆζἣ ἔἌἣ Ἀἔ,
 ὈἌζδ ὈὙ δἔ ὈἌδὙ Ὀἰ Ἄδ», ζἌὀ δἔ ὀἔἔ Ἀἔἰ
 δῆἔὙζ° Ἀῖῆ ζἔὙ-ἰ ἔἔἔ ὀδ ἦἔἔἔ ἰ ἔ,
 ἔῆἔ ἰ Ἄδἣἣ ×δἦἣζὸἌζὸἌ» ὈὙ ὀἔἔἔ ἰ ἔ

Ἀῖῆἣἣ ζ : Ἀῆἔἔ-Ἀῆἔἔἣ ζἔἔ-ζἔἔἔἣ Ἀἔἔἔἔ-ἈῆὈἔἔ, ἰ ἣἔ, Ἀἔῖἣ ἔῖ-Ἀἔἔἔ,
 ζἔὈἌἔἣἣ ζἔδὸῆῆζἔἌὀἣ ζἰ δὸῆῆζδὸῶἣ ὀἌἦἦἌ-ζἰ ὀἔἔἣ ὀῆἦ-ὀἣ ζδὸῶ ἦῆῆῆζδὸἔ ὀἌῃἌ,
 ὀἌἣ Ἄἣ ὀἌἣ -Ἀῆἔἔἣ ὀἌἣ -ἔῆῆ, ἔζδδἌὀἣ ×δζδ»-Ὑῆδ» ζδὸῶ δζὸἔἌ, ×ῆὀἌ», ὀἣ ἔἌἣ Ἀδὸῆἔἔ-
 ζἔἔἔἣ ἔἌ ζῆἌ, Ἀῖῆἣ ἔδὸῆὀῆἔἣἣ

Ἀζἣ ἈἌἌ

(A) ὀἌἔἔἔἣ ἔῆἣ :-

- A. ὀἌἔἣ ἔἔἣ»ἣ ἔἌἔὀ ζδὸῶ ζδὸὙ ἔἌ. ὙἌδῆ ζἌῖ ἔῖἣ ζἌἌὀἣ δζὙἔ ἈὙἣῆἔἣ-Ἀῆ ζἣ ἔ»
ζἣἣ
- B. ἦῆὀ Ὑ ζὸἌ ὀζδδ ἔἌῃ ζἔἔἔ Ἀἔ ?
- C. ὀἌὀἔἔἣ ζἣ δῆἣ Ἀῆἔἔὀ ὙἦἌἈῆ ἦἔἣ ἦῆὀ ζἣ ζἔἣ ὀἔἣ Ὀἔἣ ὈὙἔἣ×ὀὀ ζδὸῆὀ ×Ἀἣ
(ἈὈἣ/ὀἦἔ)
- D. Ὑἔἣ×ὀ-ζδὸῶ δζὸῆζἣ» ἔἌ. ἔῖἣ ὀῃ ἰ ὀἔ ζδδἦ ὀζἣ Ἀἣἣ
(ἈὈἣ/ὀἦἔ)

Ά»Ι ΑΑΑ άόΌϋϋ ðÙϋΑϋά Όϋ, ΑΌ Α×ñϋΌϋ άϋϋ ΕϋεÙñϋΌϋ, ϋ·Αϋό ÷ι κε ϋεϋΌð á·εϋΌñ·ðΑΌ
 ΌϋΌε ΑΑΌ ñϋϋΑ»Ι Ùðáε Ά», εð Ά» á» ΑÙϋΑ-Α» ΌεΙ ΌΆε áðÁ εΌΑ Άε ΌεαΑ Ù»ϋΑΙ ϋÙΑ ϋϋε Όϋ
 ðΑΌá εΌΑ Άε Ù»ϋΑΙ ΑΑ ϋϋε ΑΑðϋáϋð-ι Άñ ñΆε ÙΑðΑ Όϋ Όϋðáðϋáϋε ι όκε á»ΑεϋϋñΑΑΆáá
 ι ϋε ϋáΑβΆε Όϋε ΆεΙ ι Ì ι Αϋ ϐΙ ×ðι ΑΑ» ϋòϋ εñε ΌΆε Ùðε - ÙΑΑð ϋεΑ» ϋáε-ϋáε ι ðεΑ» ðϋ
 Όϋ όκε ðáϋáΑΑð ððáεΑ» εϋεΑ» ΆεΙ Όϋ Ùϋ Όϋ áΑϋΑΑÁ Ùε ι όκε ϋòϋ Ùðε ϋϋϋ ϋϋΑÁ ððϋ
 Άε Αáϋϋ ΕΌϋ ðÁñε Όðáðϋε ι όκε ×ϋϋÁ Όϋε Α»Ι áΑϋΑΑÁ Ùε ΌΑðε Αðá áι Αεά ϋϋεΙ ΑΌε»
 ϋΑ ΌΌι Όϋε Άε ϋΌ Ùϋáεϋϋι ðεΑ» Όðáðϋ ðð ι όκε Όóε Όεαε á» ááÁ ΌóΌϋΑΙ ΌóΌϋá á» Όϋϋ
 εΌΑ Άε, εð ΌΌι -Αϋñε ϋε ϋΌι á εΌε Άε ΌϋεΙ Ùðε ϋòϋ ðÁ ι Όá Όϋε ΆεΙ Ùðε ϋÁ ðÁ Όϋ» ϋá×á
 εÁϋ ι όκε ϋε Α×ñε á» Όϋε ðϋðá ϋϋ ι ΑòÙϋ ðε Αεϋι á εÁϋ·òϋ εðε, ÙεΌáε ΑáϋΑΑð Όϋε ΆεΙ
 ΌϋεϋñΑΌ ΌϋϋΑðð ΌϋÁ εÁ Όϋ όκε ×ϋεϋε ΆεΙ ι ϋεΑ» Αð» Αϋ·ϋΌñ» ðε ΑΌ áΑððε ΑΑð ϋϋΌÁε
 εϋε ϐ ϋΌ εΑεέΑ Ù·Όϋεð» ϋϋΑ×ϋáΑ» ϋϋεΌϋΑ» á·Αϋ·ϋεð» áϋñ^α εΆεεϋϋε ððáϋ ð×á ñϋϋ
 ΆεΙ ϋι Όεá á» ι Όá Άε ΑáϋΌϋ ðε ΑðΑ Άε, εð ϋΑΌ εΆεεϋϋε ððáϋ ðϋ Όϋ ε ù ϋΑð ΑÙεΙ ϋΌΑι
 ϋΑ Áεϋ ϋι ϋϋÁ ΆεΙ ϋΑΌ Áεϋ ΑáϋáΑñε ϋΑðð ι ϋΌΑϋ Όε Όεαε ÙÁ ΑΌϋε Όι ϋΑÁ ù ϋι ΑÁε ΌðεÁ
 ι ι ϋΌε εΌΑΙ ΑΑðϋΑΑðϋ ÙáðÁ Όðε á·ι ΑΑϋ ϋΑÙ ι ϋΌΑϋ Όϋε Αε ϋÙðϋϋΌΑϋΑόϋϋòϋ ù Όá ι ðϋ
 εϋΌñòáε ù áΑÁ Όϋι ϋι ι Αðε Όðϋ áΑϋΑΑÁ Ùε ϋΑ ðð ϋÙððΑ ϋϋ ΌϋΑáϋΑðε» á·áεε ñεΌϋϋΑϋ
 ι ϋΌΑϋ Όϋε Αε ϋÙðϋϋΌΑϋáñΌε Αϋáϋϋεáð ΌΑñ Όεαε Όðϋ ι ΕΑεáϋεáá Ùε εÁϋ ΑΑðá- ΑΑðá
 ϋϋε áεϋεΑ» εϋ» ϋòϋ Όáð ϋε ðááε ΌεαεΙ ΑΑÁ ι ðÁι ð ι á ΌϋεÁϋ- εÁϋ εðáá» εðϋΌϋϋΑ»Ι
 ΑΆε ΑΑϋðÁ» ðΑϋáΑ» εÁϋ·εϋΌñ·Αáϋáϋðε ðááε ΌðϋϋΑ»Ι Όϋ ΑðΑÁε εÁϋ εÁ Όεáá Όðϋϋεáá Ùε
 ù εΆϋ εΌΑ Άε ΑΑ^α ϋΑΙ ϋΑÁ εð·ι Ì Ù Όϋε ΑΌε» ι ðϋóΑÁ Όε εΌΑ ΆεΙ ðÁι ù Όóϋ Όϋϋϋ» ϋòϋ ΑΑÁ
 ΑÁεáεΑ» εðáá» ñΑÁεΑ» ðϋϋΑáϋ×áϋϋϋϋΑ», ϋΌ^α ϋΌ ΑΑÁε Όεαε ðááε Ùϋε ϋϋÁϋε Όϋε ΆεΙ

ΑΑ ððá á» ϋΑΌ Αι ϐ εΌΑ εϋε Άε ϋΌ Αϋε Αðáε ϋΌ^α ϐ, εð ι ΑΑϋ ϋòϋ Ù·ϋΑÁ ϋι Όεá ϋϋ
 εáεÙϋϋεΌϋϋΑΑ εÁϋ ι ε ù ι όε áΑñε ΌΑεΙ ΑΑÁá-ι Αϋ ϋε ×ðι ε ϋòϋ Όϋ ðΑϋΌΑΑΙ εÙ-εÙ
 εá» ΌεΑΌ Ù·ι εááϋðÁð ϋεΑ» ðε ΌáεΑ»Ι ×ðι Αε» ϋòϋ ι ϋε ðε ×ϋε, ϋÙΑ ϋϋεϋ ñϋ ΌϋÙΑι ðáϋ
 ñΌð» εεÙ»ϋεΑ» ΆεΙ Όι Αϋ ϋϋ Άϋ (ι ϋϋ) ι εáá ðε ΌΆε ΑðΑ Όϋ εΌΑ Άε, εð ϋΑΌ ΑΑðϋΌϋ ι εε^α áá
 ΌϋððáΑϋ×Αϋ Αι á·Αðε εϋñÁ» εÁñ Όáð ϋε ×ΌΑÁε Όϋε ΆεΙ Όá ι Όá ñϋóΑÁ Όðϋε ΆεΙ ϋϋñ·
 ϋΑΌ ΑðϋΑÁ Όðεϋε Άε ϋΌ Όáð áðε Όðϋá» ÙϋΑΙ ϋΑΌ ϋι ñΌñ^α Β Όε Άε ϋÙðϋΌÁε ΑðϋΑÁ ΌðϋÁ
 Όðϋ ÙðϋÁ, ðϋÁ, ϋð÷Ό εÁ ϋϋÁ, ι » ñðóεΑ» ϋñΑΑÁá ñΆε ΑΑΌϋεΙΌ

ΑÙϋΑ Ό ϋΌ ÙϋΑð ù Ùεé ϋε ϋΑÁ εðε Όϋε á» ι ϋϋι ðϋϋϋϋ εð Ùϋ Όáð ϋε ×ΌΑÁε ðáι Ό
 Ù»ϋε Άε á» ι ΑΌð ι ðϋϋá» ϋε Ù» Όϋ Ùϋóε ϋϋðáϋñðóε ϋϋεϋϋáðá- εð ðáϋÙ ϋεϋΌð ù εÁϋ
 ΑΑ^α ϋε Άε, ΑΌ ϋΑð ι ϋΌóá» ϋΑ ΌñΑðÁ ΆεΙ ΑΌ ϋι ϋε Αáϋι ϋóðá εÁϋ ι ΕόΑϋϋ ϋΌΑϋ×ϋñÁ»
 ðáϋϋεñϋð Αϋáϋϋε εÁ ι Αáε Όðϋ ðÁϋá» ι ΕΑϋ ù ΌΑðε á×óÁ Ό»Ι ñϋ » εð» á» εÙ ϋι á» ϋϋΑϋð-
 Αϋð ÁϋÙ»ϋΑ Ό», εð ΑΌ áðá- εð ðáϋε εÁϋ ι Ì εΌΑ ι ϋϋεΙ

ΑΌñ·Όáλ ñá á·ϋεÙ·εðϋϋ·Αλñ ι ΕϋΑΑ áð» Όϋε ϋϋΌϋ ϋòϋ ÙϋáΑÁ ϋðóΑΙ Όϋε ϋϋðð Όϋ ù ι εε^α
 εðÁ ΌððΑϋΑΑÁ ϋ×ΑΑΙ ΌΆε Όϋ ΑΑÁ εΌΑ Ù·ι εΌΑ ΌεαΑΙ ΌÁá-εεá ϋε Όϋε ϋΌΑϋáð» ϋε ðð εΌΑ

Áçí ÁÁĀ

(A) òĀāçéóá èbé :

- A. Ā. Ā. ÛĪñ ðçÚá çŌŌóĀ ĀŪĪòéĒ- Āĵ ũĀĀēī ĩāĒĀ»ĵ éĀāŌ çòŵ çðŪ p?
- B. ñŦŌ ĭ Ūéé çĒ Āī ā° òĪĒ çĪ çŌĀ ù ĭ ççĀ p?
- C. ñŦŌ ù çŌĀ Ūī Āā ā° ĭ ĀĀç ĀŌĪ° ŌāĀ çñĀĀ ç×ĀĀ?
- D. Ā. Ā. ÛĪñ éŦ Ūéé Ā»ĪēçðòĀð çòŵ ðçŌçĒĀ» ×ĪĀçðĀĀĪ (ĀŌĒ/òñā)
- E. ñŦŌ çŦĀĀĀĀĀ ŪĒ Āōā āī ĒĀā çŦĀĒĪ (ĀŌĒ/òñā)
- F. Ā. Ā. ÛĪñ ù éóĀĒĒ ā° çī é» ŌĀĒ Ōð Ōĭ éŌĀ ĀĒ ŌðéĀ éçĀĪ (ĀŌĒ/òñā)
- G. ñŦŌ ù éóé° çĀĀ ñĀĒ ŌāĀ çñĀĀ ç×ĀĀ çŌ° çŌ ñŦŌ çŦĪð çŦĪĪ ĪçŦĀĒ çŌ éó-ŌŦŌŌóĀ ĀĀ éŦ.....ĭ ā ŪĀāĀ ĪĪ

(óĀñĒ æ» ĭ ð)

- H. ðĪĀ ðĪĀ çðŪŌ éĀ çĪĀ, ĭ » çñĀĀĀā ñĀĒ ĀĀŌĪĒĪ
- I. ñŦŌ çŦēçðòĀð çŦç-ĭ ĭ ð éŵ çòŵ ĭ ðāĒ ŌĀŦ ĀŌ Āé.....
 - (i) ñŦŌ çŦç-āĀĀŦĪ
 - (ii) ñŦŌ çŦç-ŪĀŪŦĪ
 - (iii) ñŦŌ çĀ çéāĀ ĀāŦŪĀŪĀ
 - (iv) ñŦŌ çĀ çĀŦ āĀçĀĀĀ āŦçĀŦ ŪĀŪĀĪ

A@. ĭ āòĀŦĪā° ĭ ĀĀç ñŦŌ çŦēçðòĀð éŦēŪĀĪ çŦç-ñŦçòŵ ðĀŦĀ ŌĒāĀ

- (i) éçĀĀĀñĀ çç-ñŦçòŵ
- (ii) Āçĭ ĩĀĀð çç-ñŦçòŵ
- (iii) Ūñçð çç-ñŦçòŵ
- (iv) ĀçðĪ çç-ñŦçòŵ

(Ā) çĀĪ

- A. ūĭ ĪŌŦçĒ ðĪĭ ū ĀŪĪòéĒ- Āĵ çòŵ ñŦŌ éŦĀĀēāŦēçðòĀçðŌ çēŪŌó ĭ ĀŦŌŌĒ çŦĀĀĀ Ī?
- ĀĀēāŦĪ ç» çòŵ çñŌĪ
- B. ūĭ Ūéé çòŵ ŌĒ ñŦŌ çĒ ðŌĀĒĀā ūāŦĪ Ōéā çĀ ð× Ūó-ç×ĀĀ ĀĒŦŪ ŌĒ āĀĀ çĀĀ Ōæé éĀŷ ĀçŌĪ ā Ī?
- C. ñŦŌ ù Āī ā° ĀŦĀ Ōĭ çŌŌóĀ ñ× çĀ ĀĒ ĀāŦĀĀ ā° ĭ Ūā ñĀĒ ĀŌ ŌĒ ĀðçĀĀ ŌðçĀ ĀĒ?
- D. ñŦŌ çŦĪ Ī éóĀĒĒ ðĪŌðé çŦĪŪĪĪ ŦŪ ĀĀēāŦĪ ç» çòŵ çñŌĪ
- E. ūĭ ĪŌŦçĒ ðĪĭ , ĀŪĪòéĒ- Āĵ ā° āŌĀŪ ŌĒ çĀŦŌĀĀ ĀāŦēĪĪ çĭ ŷçĒ Ī?

AC. ÇĀĎĀ ÇĀØ

(AG éòĵ ð, AI BH)

AB ÜñĀĀĒ, B@AB

- ÇĕĀĀ ÇĀ é» : Ā. ĀĎĀ ÇĀØ
- ĭ ĀĀĀ ÇĀ é» : ĀĒĭ ĀĒ ĭ ñĎĀ ØĎ
- Üĕĭ - ĀĕĀĕ : ĕĎĭ ÜØ (Āĕĭ ĵĀĎ)
- ÇĎĵĀ : ØĎĵĀĀ» ñĕĕĒĀ» ĀĀĕĎĭĭ » ÇĎĵ ĀÇĀØĀØĒĭ

ÇĀĎĀ ÇĀØ ĭ ĥ ĎĒ ÇĎĵ ØĎĵĀĀ» ñĕĕ ĎĀĶĀ ĀĀĕĀĶĀĭ ĶÇĀ ĕĭ Ď ĕÇĎĎĎĀĕ ĀĒĭ ĀØ ĭ Øĵ
ØĒ ÇÇĭĎØ ĭ ĎÇĀĎĀ ĀĎĒĎØ Ďĭ ĀĎĀĒ ÇĀ ĭ ĀñØ ĀĒĭ ØĎĵĀĀ» ØĎØĶĀĀ ĭ ĎĀĀĭ ĶÇØÇ ÇĀ ÇĎĀĀĭ
ÇÇĵĀ Ç×ĀĀĭ ĀĀ ÇĒ ĀĎñĀĀ ĀĀĕĕĕĭ ĎĀĀ Ā°ñØ ĭ Øĵ ĕĭ ĀÇĎĀ ØÇĶĀĕĭ ØĎĵĀĒ-Ü×Ā Ā°Çĭ ĕ» ĀĀ
ĕĶÇĎĭĭ -Ü×Ā ÇĎĵ ĎĒ ĀĀĕĀĀ ĕĀĭ Øĭ ĀÇĀĀĀĭ ĀĀĕĀĶĀĭ ĶÇĒĀ» ĕÇĀĒ ĀĀĵ ĀĀĶĀÇĀØĀÇĀØ
ÇĎĭĭ » ÇĎĵ ĀÇĀØĀØĒ ØĎ ØĶĕ» ØĶĀĀĀĭ ĕÇĀĒ ĀĒ.ĎĒ ĎĀ Øĭ ĀÇĀĀĭ ÇĎĵ ØĕĶĕ Āĕ ÇĶÇØĎÇĀØ ÇĒ
ĀĀÇĒ ĭ Ķĭ ØĀ ĭ Øĵ ØĎĭ ĕ-ÇĕĀĀĎĒ ØĀĒĒĭ ØĕĶĒĒ ĕĀĀ ĕĀĀØ ÇĎĵ ĀĀ ÇĒ ĀĀĀĭ ØĕĀ ÇĎĵ° Øĭ ĎĀ
Çĕĭĭ » ÇĎĵ ĕĎĎĭØ ĕĀĭ Ē ĕĀĀ ÇĭĀĀ Ç×ĀĀ Øĕ ÇÜĀ ÇĎĵ ĀĀ ĕĶĀĀĕĀĶĕĎĭĭ » ÇĎĵ ØĶ ĭ ĀĎĶ ĭ ĕĒ
ĎÜØĀĀ ĀĀĕĎĀĀĀØ ĕĀĶ ÇÜØĎ ØĒĀĀ ĵ ĀĀĕĎĭĭ -Ü×Ā ĕĀĶ ÜĎĒĀ» ØĕĕĎØĀÇĀĀĀ ĵ
ĀĀĶÇĎĀĀĀ ØĕÇØ ÇØĎĶĀĀ ÇĶØĭ Ď» ñĀĒ ĭ Ķ ĀĒ (ĭ Ķ ĀĒ) ÇĎĵ ØĒ ĀĎĶĭ× ×ĀĶ

0Afi Aeo a9pai Of Ad i aaakA 0000hAA I t E00A, 0akO p, t Eao9ce» i AAq AU O9a» xAtO dat
Of Ad e9i tu AAadAA 0an a0 cnaa c9aeI 0AO 0oW xh» 009cA» t EAu u 00OA 00 t 9909
0de c9i AAO-9a9AA0A 0U9e 0AE t EA0o» xA, AAaA - UAa cE 00AAE U0A- cA 00AA0AA a90an
cA 00a - i 00a cA 00U c9A e09AI dat Of Ad 000a n9A, 0e00n0Ae, t 9E t 9E9Ae xAE p 00
Ai Ale 0t 9» i 9 AE t 90E 000a 00E00 c9k9 Ale 09eAA 00n t 0A 0AeA 0At AA9kA 00 Ale
0bAA» Uo 00 0A00 00n t 90E 0At 00e9n x90 t E00A, 0AA x9U n 00 00AA 0 xA, 0AE e0A
UaeAAI 0», Ai t E t 0 UaeAA 0E00 00n t 90At 00e909hAA90bAA» i e0A Uo9AtO

cA09ce t Eo9ax 009cA» AAe9a9A000a0 i Ai E t AAe 9t AA0E cE AnAO eWAE 00 000e
a9pai Of Ad cEA» 00n t AAAE 00eEA» UAO9EA» 0e U» e0A a» i Ai E t AAe e900A, 0A x0 a
00n t 90At 00eA UAOa90 a - 00 t 90n t 9AAAE 00 n 00 a 00 A9 00n 0E 0At i Ai E 0 t A eA
0; 0AE e0A UaeAA, t x0 aAE t 9A90AE a 0At i Ai 0 xAE t E00A, 0akO 0E ce t 9A9A9 AAAE
00a990 t 0A0nE AU - 00U00 0E 00 000A AE 00 c 9ce» i AAq 0a UeA AbaEu t 9E 09ax 0a9
000e AA0AA a9- i 0cAAE t 909» 00W eU An0eA900e t eE e0A 0 xAA a9UA 09pai Of Ad u
000 0c9A 00 t EA» e00n0Ae u AAAE 00 AA0AA 0 t dat Of Ad a» t 99eW90E eE xAAI 000a
n9A, 0AAe e9AA 0E 00n t AAAE 00 nE, Ai 0t AdE e0A 009kA 0t AdE i ceAt E 0 xAE t E9A0
000e e9A9 AAe AE A9i Aa 0E aeI t E00A 00 t E c t 9A9A9 00eA UAOaA ae A t E900 nE, Ai
Ale t 99i Ad 00t e0 dat Of Ad 0E 0 - Ad 0eA9i 909» 00W e0A 09U9cA i 0aAAI 0A0e» 00» u
t Ee00nE 00n t 90» a00a cE 00t cA u90AA AE a9AO 0AA a 0E 00 eA9c9 UAO99AE 00 a 00
0A0 00n t » 0 xA0 i aaAAEA» UAO99AEI 0» 0A0 xh 000c9AE 00 U90n t 00A90E 0A0 0eA90
00W e00» 00a9n xAA0 U9n UA09a» A0 t tu 0090» x 0U9eA9c9 x9i e0A a» cA - cA 0 - Ad
00I 00 U 0E 00AAa akO 0E 00AAAI 000e nAn e9a» 0Afi Aeo 00n t cE 09ax 0090» x0 e0E
0a a e00n» Ad Of 00 0c9AE e0 0000hAA 0c 00E0AE Uc 0090» x 000 0 xAE AE a9i 9A cA09i
0e0t AA0» eAy 0a00a c9k a9a 0E 0 - AA0A eEA» cA 09A AEI e0 t E0A0e» eAy U - i Ae 0EAE
AE, AA90W 09 0EAAI 0A0e» 0ce» 00W t E i 9 AE 00W 0n0 0E 009c 0nAA AEI A9UAA U90n t »
00W 0At i Ai E 0AA0 0 xAE a» 0A0 - 0A0, 00eA 0bAA» nAE 0E i 9 AE u 0E 090 i aa0AA
U009i

0090» x0 cE 09ax 0at 0 u0E AEI t AdU, Ai FB 00W AAa i 0EA AA00i nAE x0AAE
0bAA» n0 009AE 00 t tu A9t 9a00 0U9AE AAAE 00 t E0A0 n00E cA i Ae i a 0 xAA 0» t a09ce»
i AAq 000E cA 0a AA0AAI 0n0AA AE 00 AA u A0AA p 00 A0 AAu n00A e0A 09A0E t E0AA
AAE AU - 00U00 00W i Ad0 0e0y u0A A t 0A9c 0 A00n9i n0» cE A9i AaA cA AA0 t 99i e 0a9
AEI t E n009i n00E 00W 0 - AA0A 000 e0A A» t 00AA 00 000A a9i EAe99c9 cE xh 000E u
0n0 t 99E A9ae, A9ae p i Ad9n00A a9i Ad9n00E t AA AEa90nU0 t 9At 0 A9A9 cAA 0009i
UAO990» 00 AAa9eW AAaA 0AE e» - nE0A 009a9i 9a9e90W A9A 000AAa cA nAnU 0E AAa9i e
00W 09A pI 0A0e» A9e0 0Ay909 » u e0A 00e nAE n00A U» n00E 009A0 - 0U0A 09 00 A09i
0e e0 00a 0A0 p 00 a0A9AAe990W 000AAa cE At 00A 0aE UAO9EA pI

Áléäé Áóá÷ çéæ» çÖÁŕð çé Áóá÷ í ðé ×Áéä» í ðé ðá ñ×Áí í ÉÁðçé÷ í Áé çÁðä óÁÁäŕ
 çÁð í ÁÁäð ðð çñÁÁí éÚÁí é çÁ ä» í ÉéðÁ ×ŕé Áé çÖª çÖ çéä Úŕä äª éçÖñ» í ÉÁé ×ðé ×ŕé
 ÁÁçÖí çÁ éÁá Öð çñÁÁ ÖðçÁ Áé äŕéÁðÁéð ÚÁ ÖŕÁ×çñö äŕéçé÷ í Áé» ðé ×÷Áðŕ×ÉÁ» çÁð
 ñÁÉÁ» Áéí éð çøñí » óÁÁäŕéÁðçéçÁðäé í Öª ÷ððé ÁÉí í ÉóÁÚ Öí Áð ÖÖñé çé çøñí ÚÁð æÁ
 Áñé í Áí ÁÚ ÁÁÁé Öéäé ä» ÁÁ çŕÁçÁððáð ððí Æ éŕé ðé çÖÓÁ, ðéçÖñöÁé äŕé Áóá÷ çòŵ í óÁ
 í ŕŕ, í ÚÁð æÁ Áñé í Áí ÁÚ çòŵ äŕé Öé Áóá÷ ðð» ×Á, çÁÁ óÁÁäŕéÁðçé÷ í Áé çÁð ñŕÓ í ÁÁäð
 ÖÁé, çéðé çÁ ðé í ÁÁäð ðçÖ ðŕÖÁÁ Áé çÁÁ ñÁé í ðé ÁÁ çé çÁ éÁÁé ×ÁÉí í Éí ÁÁäð Úé ù Áðçé
 ÷ í Áé çÁÓÁÁª ñÁé í Öðð Öð çñÁÁí éð í ŕŕÖý Áí » çí ñÖñ éÓÁ ÁÉí çÁÁ ñÁé çòÚÁðŕéçéçÖð ù
 ÓÁäŕéÁÁäŕéÁð ðŕŕçé Úŕé ðŕŕé ðé éóÁª çŕÁéí çÚÁ ÁäŕéÚ çòŵ ðé ðŕæ× Öçé Áé, í ÁÁäð ÖÁé
 ÁŕéŕéÓŭ ÚÁçÁÁÁ ÖðçŕÁéí Úŕé Öéŕçé çí Öéä çŕé ÁÁç í ÉÁðçé ñä äŕéðé í Öª çñÖä ðé ñ×
 ç×ÁÁí í ÁÁäð Úé éŕéÁÁ Öð ñä çŕŕæ× çŕŕÁð í Öª ñÁí çÁçÁð çÁð ÖÁŕ çÁÓé» Öýª Öé í ðé
 Ú, ÷ äŕé ðé ç» çŕÁÚÁðé äŕé ÁÖé ñø÷» çéÁ» í ðéÖéÁ» çÁ éäÁ ñ×Áí ä» ÚÁ ÖŕÖªŕÁí EF ðŕŕŕ
 çéðí ÁÁá äŕéðççÖ éÁýª í ŕé éðá÷ ×é ÖÁé, éÓÁ ä» í ÉÁðé» ù Öé çðé Áí ŕé Ú» çÁ ÁÉí

ÚÁð æÁ Áñé í Áí ÁÚ çŕÁð Áé çé çé ×ñ í ÉŕÖçŕéÓÁ í ñ ÁÖçéí äÁçÁððáð ððí Æ í ç÷ç
 Áé çÖ Áóá÷ í ŕé Öé ðŕŕé, çÁÁ ñÁé ÁÖé í ñóÁÁª çé Öðð Öð çðÓÁ ÁÉí í ŕé äŕéñéÁçÁð ðÁí
 çÁð çÁ Áé Úñ çðÓÁ Áé äŕé ŕŕÖýª çÁÚÁ÷ ä ñø÷ æŕÖ éÓÁ Áé í çñÁÁ ÚÁ çðÓÁí

ÖçÖäÁ çÁðð Áŕé Áé, ÚðÁççí Ö Áçð Áéŕŕé çÁÚÁ÷ ä þŕÚ ðÁí ù ðŕæ× ðÁí Öª çéŵª
 í ðé äŕéÁí çÁð ù çÁð ÖÁð çòŵ Áðð Öðé çÁ í ðé çí çŕÁÁí í ðé ÁçÁÁ ðð ÖŕéÁí çÁð ÖçÖä ñ×Á,
 Úðí ðÁÁª çé äŕéÁçÁÁ Öª çé ñó éÓÁ, Öð éóŕí çŕéÁý çÁÁ äð» Öé ÖçÁ þí í ÉÚçª éð»-éð»
 çøñí » çòŵ ÁÁçÁÁª ä» çÁÁŕäð» í ñä çòŵ ççðª» ÁÁª çéÁ» Áé éð Áŵ í ÉñÖ» ù í ñäÁ
 çÁÓÁª çÁ Ö» í ðé çÁð çé çÁÁ ×ñ éŕé ðé óÁ ÖÁñÁ ççÁª äŕé ÉÁÚª ñ× çéÁÁ, í Áé Öé éäÁ ðÁí
 çÁð ð» ×ŕé í Éðé çÁð ççé Áŕé äÚðí ŕÁð Ö ÚÁð» çÖ ñÖ» ù í ñäÁ çÁÓÁð». ÁçÚÁÁ ä» çäŕŕÚÖŕ
 í é éÁý Áé äŕéÁý Öé ÁÁáí Á çé Áóá÷ Áé çÖ çÁÓÁÁª çé ×ñ Úŕ, ÚŕÁÁé ù Öé í ñäÁ ÁÁ ÚÁðŕ
 ä» í Öª þí

Áðŕŕí ç» çŕÁðæ

Áñðá÷ - ñø÷, ðé ç çððÁñ - Áçí ÁÁÁ, éðçÁÁ; ÁŕäÁç - ×ðé ÁçéÁÁéÖ; í ÚÁÓÉÁÁ-
 ÖÁÁ-ðÁé çŕŕý - ÖðäéÁ» çŕŕ ÖÁí ñŕ çÁÁí éÁé - ÁðÁí éÁý; éŕé×Áé - í ÷ í ðé í Öðð -
 äÁ, éŕé ä; çÁÚÁ÷ ä - Áç×ÁÁ

Áçí ÁÁÁ

- (A) óÁÁééóá ébé
- A. çÁðÁ çÁð çŕÁðÁ ðçÚª çÖÓÓÁ ÁÚŕðéé-Áð äðÁé éÁá-éŕäÖ ÁÁé-í éÁéÁ» çòŵ çòÚ
þ?

AD. ÁÜĚã ÕĚ

(AI CD)

ĉeãĀ	:	ãĀ. ĩ Ěã ĉĀĉ
Üeĭ - ĀæĀé	:	ñĀĖĚ, eĀĉŌĀãĀé
ĉĖĉĀĀ	:	Āĥĭ. Āĥĭ (Āĉæ-ŏĀĀãĉ)
Ōĥĭ - ĉŌĥĀ	:	ĀĉeĀĀeé, eĥĉŌĀĉĀ, ĀĀĉŌãŌĀĉĀĭ eÜĀĭ Ē ĀĀĉŌã ĉĖĚ ĀÜĚã ŌĚ ĉĀ ĉĖĀĥ ĀæĀé ĉĀĚ ŌŌĀãĒŌĀĉ ĉĥĀĚ ŏãĥĭ
ĭ Ě ŏÜeĀĉ»	:	ŌŌĀãĒ ĀĉĉŌ ĉĥĭ Āé; ĭ ĥĀ ĉĖŌé, ĭ ĉŌŌ ĉĒ ĭ ĥĀ, ĉĀĚ Āĥã ĉĀ ĉÜŌĉĀ, eĥĉ ŏĀĀĀ ŏĉŌĉ, eĀĀ ĭ ĀĉĀĭ, ŏĀĥĀĭ Āĥã, ĀĀĉĒĀ» ĉÜŌĒĀ», ĭ ĥĀ ĀĥĒ ĭ Āĭ ĥĉĒ, eĉĭ ŏ ŏĉĀĀĒ, eĀ ĭ Āĉ, ĀĀeãĥĀĀeãĥĭ Üĉĥĭ
eĀĉñ	:	ĉĚĒ
ŏĥĀ - ĉÜĥĉ	:	ãŌĒĀĥĀ eĒĉ

ĀÜĚã ŌĚ ĉĒ ĀÜĒĉĉĒ ĉĭ Āĉ» ĉĖĚ eŌĀĉŌã ŌĀĒ ĥ
ñĀĒ Āĉ ŌŌĒĀ-Ōĭ ĀĉĀŌ ĉĖĚ ĉĥĀĀ ĉĉĀĀ Ōĥĭ ĉĀĀ ĉĖĚ ĀÜĒĉĉĒĒĀĉ eĥĀĀeãĒĀ» eĒĀ» eĀĥĭ ĀĀeãĥĭ
ĭ ĀĉĀĉĭ Ō ĉĉĉĀĥĭ eĥĉ ŌĒĀĀ ĥĭ ĥĉŌĀ ĉĀŌ ĉĒĀ ĉĀ ĭ Āé ŏĒ ŌĉĉĒ ĥĉ Ō ĭ ĥĥĀĀeãĥĀĀĥĭ ĉĀĀĥĭ
ãĀ Āĉĭ ĥĭ eŌĀ ŏĉŌ ĀŌĉĥĭ ĥĉŌĀ eĥĀĒĀ» ŏ ĭ Āĉ Āĭ ĥã ĉĀ Āĭ ĀĉÜŌ eĉĉĒĀĀ, ĉÜŌŌĀ eĉã ĉĉ eĉã
ÜĥĉĀ ĀĀ ĉŌŌĀ ĥ, ĭ ŏĒ ĉĖĉã eĀĥĭ ĭ ĉŌĀĒ ŌĒĀĀ, ĉĀĉĉÜĀĀ Āĥĭ ĀĀĉeĀĀ ĥĭ

éçõñ° Ûç° Aðéññî Æ-ÚðÆ çñÃà ÕðÆ ÆÆ, à» ÷ÀçÕð Áññ Æ Øì ðÀ ×ÀÆ Æ»Í Àðéññî ð òðñ àðÕÀÀ, àñÕÀÆ ÛÆ÷» ÁÀéññî Õð ççÆÆ»Í

çÛÆÁ ï ð÷Æ ÆñÆÁñÕ° ÇÕ Õì çðçÆ à° àñçÕì à° éððà ÆñÀÕÀÙ, èð ÕÀÆ ðÀðÆ ÇÀÕ ðÆ ùð-ÚÀé ï ðçÀðà Õð ñðÆ èççÆ Æñ Õð ÕÀÆ ÛÀðÀ ÆÆ èÕÀ ÕçÀÍ ÇÀðð ï é çí ð-çí ð ÁÀÀ'çÀ Æñ

òðÆ Æ ï çñÛ ï ðç Õì ÆéÁ àññ ððì ï àÀ ççÆ Æñ

òðÆ Æ çòð ï çÀ ÕÀÆ Æñ ððñððé ðàñðé ï ÷ ï ð Õ Û»çÀ Æñ

çÕ» ï ñÆÆ» ù Ûç° ï ÆÀÕñ çòð Ûð ÕñÀÀÀð ññÆÆ, Àðé» çñÛÕçðÀ» ðàññÀðàéé çÀ çðç ÆÆ ï ñÕéÀð èððÆ à° ÁÀ Æé àð èçñÀÀ ÕçÀÀÀÍ

ï ÆÀðé» ù Æñ ðÀà çÆ Õðð Õð ððÆ Æ» ÇÕ ÇÀÕ ÇÀðð ððàÆ çòÛóÀ Æñ Ûç° Àðé» çññéú çÀ òñÀ àðÀ Õ ç×ÀÀ, àñÀðé» çÆÆ» èñ ÕÆÆ» ÁÀÀðÆÆ» ï ç Õ ×ÀÆÆ», ï Æ Àðé» ù ðÀéÀ ñÆ ÛÀð»×Æ ÆÆ ÆÆ ï ÆÆ à ÆÀñçàðé» ðàññÀÀÆ Æñ çàðé» èñðý ÕñÆ ÕðàÆ Æñ

ï ðÛÀ» çññÀ ò çÛÕçðÀ» çññéúÛç° ðÀ ò ðçéÀ çÀÀÕçÆ Æñ ï » ðÀÀàñÀð çéÆÆ» çÆ Æñ à° òðéÀð àññèéÀð àðññð ÕçÆ Æñ

ðÀ ò çÛÕçðÀ» ðàññÆÆ»-ððÆÆ» ÁÀñÆÆ»-í ÿÆÆ» Áð» Ûç° ññ Æñ ï ð ÁÀÀ'çÆÆ» èñ à» ï » ù ññ çÀ ÆñÀð Õ ÕÀÆ ÆñÆ ðàññÀð-Õññ ñ ç×ÀÀ Æñ

ÇÀð-çÛÆ ù ùð Õðð»çÆÆ» ÁÀÀ çàðéð ððÆÆ» Æ»Í

ÁÀàÆÆ» ç÷ç×ÆÆ» çÀ ÇÀÕ ðÆ ÇÀð ÆñÆ Æñ ÇÛÕóÀ ÁÀ» çàðé» èñðý Õññ ×àÀ ÆÆ, ðý ÕñðààÀ ÆÆ

çÀð ÛÆ ù Ûç° ðÆ çñ ñà Û»çÆ, àððÆ é Õð ÁððÀð, Àð ÇÀðÆ ÕçÕçñ ðàññ ðÀÀàñÕÀÆ ï ðÀ ññ ÆÆñ?ðð

ÕçñÀÀéññî ÇÕÀñçÀà-çððàçÀð èÀÿ ×ñ Õð Õñçñçñ Õñ ðÀ ððÆñ Æñ çéú ðÆ ððÆÿ Æñ ï óÀ ï ððð ððÆñ Æñ ñð» çÆ Õñ ÆÆ Æñ ÕàÆ Æñðð

Û», òñ ðÀ àÀðàð Æñ ðñð ÛÀà ðÀÿÀ Æñ Àðçñ ÆññÕççéñ çòÀÀ ÕððÀ ÕñÆ ÛÀÀñ ×ñ ÕðÆÆñ?ðð

×À»à çòð ÆçÕ×ñ ÆÀçÕì Æé, Àð ðÆ ï ðñññ çñðçÕçñ

ðÀçÛçð ÇÀð ï çÆ, ï ðñÀ÷Æñ çÀà ðÆ ÇÀð ççé ÇÀð ï ðÀ ññ çñÀÀÀñ Àðé» çÆ ï ñÆ çÀ ççÛð ÆÆ

ï Æ ÇÕÀ, ÕÀÛñéðÀ çòÀÀ-çòÀÀ ÕðéÀÍ ÁÛñàñÀð èóñÆÆ ÕàññàññÆ ÆðçÆ ÆÕñ çÆ èóÀÆ èà ï ÕÀÆ Æñ ÕàññàññÀÛñÀð ÕÀñÛ çÀðñ ÕÀÆ Æñðð

ÕçÕà ñññ ÕçòÀÀ ï Æðññ ×ð ÕðÀÍ èð àÙ ÇÀð àññÀàÀ ÆÆ ÛÀðÆçÀ Æñ Õéú ÇÀðé» çñçÀð

0à¶e0ÀÍ Ù¶0ÀÆ ÙÛ ÇÀ Í ÆÀ ñÛ ÇÀ À¶ à» 0bÍ ÀÀÆ 0ð Ç¶ ÇòÛ 0Æ 0ðÙ À¶? è¶ À0 0ð ÇÀ ÀÆ Í ÆÀ À¶ 0ÀÆ ÀÍÀÀñ-ÙÀÀÍ è0À 0à×¶ Í ÆÀÆ¶ÀÀ0Æ ×ñ àÆ0 0ð ñð»×ÀÍ00

Í ÆÀÆÀ àðÇÆ À» ÀÆ ×ñ°Ç0 Çeú à°ÇÍ è» ÇÀ0é» 0bÆÀ» ÇÀ ÇòÀÀ0 0 ðÆ À0¶À Ç0 è0À, 0ò¶À à» Ç0À àð» 0ò¶À, À×ñ¶ ÆÀÀñ 0ðé×¶0 Çeú ÇÆ Í Æ à» 0à 0ÀÆ À¶ èÇ0ñ°0Æ Ç0À° 0ð0¶Ç0 00¶ÀÀú, à» 0Æ ÙÀÀÍ ÇÇÀ»×Æ?

Ç0À àð» ÇÀ0é» Ç¶ ÆÀÆ0 ñ× à×¶?

ÇÀ0Æ à» àð»Ç¶Æ ÀÀ0¶ 0Ç-Ç 0bÆÀ» ÇÆ ÷¶ ÆÀ0Æ À¶à¶ÆÀð 0à¶ ÇÀ0ñÆ Ç0À àð» ÇÀ0é» Ç¶ ÆÀ èÀð ñÀÀ¶Æ? ÙÆÆ 0ðÍ Í 0à 0àÆ Ç÷¶ ÆÀ0Æ À¶ À0» Í ÆÀ 0¶ ÇàÀ» à¶e0À èÀ ×ÆÀ0À 0àÀÍ Ù¶0ñ-Ù 0ÀÆ À¶ÙÆ-èÆ0À 0 ×ÀÆÍ0

ÀÀ0¶Æ àð»À°Ç¶ÆÍ à¶Í ÆàðÇÆ 0Ç0ÇÆ À»Í

àðÇÇÀ»-àðÇÇÀ» 0Æ 0ÀÍ Æ Í 0 ÇÇÆ ÙÇ° ÇÀ0ð 0À0Æ Ç0À¶è¶00À, 00Í ÆÀ Í à¶» À¶ è¶Æ ÇòÛ À¶ Ù¶00ò¶à».... Í00

À0 ñ0 0ð ÀÀÀ¶ ÀðeéÀ ù è0À, 0Æà ù èÀÇ 0ð ÇñÀÀ Í Æ¶è¶ Ç0À¶0 0Æà ÇÀ 0Ç À0Ç¶ Ù ÇÀ ÀÆÍ ÀðeéÀ ñ¶ ÆÆÍ

Í ÆÇ00À, 00àÆ ÇÀ Çð0àÀ Ç0À àð» è0À 0ð ÇÇÀ»? À0 à¶ÀÙ¶ 0à 0Æ ÙàÆ À¶ 0à¶à¶ÀÙ¶0ðÍ Çñàð¶0 Ç¶0Àà ÀÆÀð ÇòÛ ÇÀ0ñ 0ÀÆ À¶ Ù¶ ÀÆ. Í Æ ÇòÛÍ00

èð ÇÀð ÙÆ è¶ Í ÀÀÆÀ» è¶ Í ÀÍ À ÙÆ è¶ À»àÆÀ»-×À»àÆÀ» Í ÀÆÆ ÀÇ0×ñ ÀÀÇ0Í è¶À0Æ Ç00À, 00àñàèÇÆÀ» ×ñ» è¶À0Í ÙàÆ à» ÙàÆ 0Æ À0ÆÍ À0à Í Àð à» ñò¶ÀÍ ÇÀÀàè Í àÍ Çeú ÇÀð 0à¶ è0ÀÍ àðÀ ÇÀ0 Àà¶0à¶0¶ 0ðè¶è¶00

0Æà 0Æ Í è ×ÀÆ, Ç0À¶0 Í Æ¶è¶À0Ù Í 0Æ è ÇÀÀÇÀÀÀ ÀÆ Ç0 À0ÇÆ è0ÀÆ è0À Ù0¶ÆÍ ÇòÀÀ0 à° Í ÀÀÇ 0Æ Í 00 è0ÇÆ 00¶À0Í

0Æà è¶00À, 00òÛ 0ñ¶Çñ Ç¶0Ç¶è¶ ÀÀÍ ñ0» 0»×Ç0ÆÀèè è0À 0Ç¶ à0Àà Í Àð ñò¶À À0ÀÍ Í 00 0ð ÇÇÙ Í 0À ÇòÀÀ0Í00

Í 0ÆÀ» Í ÛÆÀ» ù 0Æ ÀÇ0ÀÀÀ ÀÆ Ç0 À0 Í Àð è¶?

ÇÀ0 Ç0À àð» 0 Ç×ÀÀ?

Í ÆÀ0Ç¶è0À ÀÆ ÀÇÙÀÀ Ç0 À0 Í Àð è¶

Í ÆÀ0Ç¶è0À ÀÆ Ç00À À0é» ù Ç0 À0é» ÇÀ Í Àð À¶ Í 0¶ÆÀð 0à¶

Í 0ÆÀ» à¶À0 0Í À0ð, ÇÀà, 0Í 0À÷, Ç0-À0 ÇÆÀ» Í ÀÀ0Àñ ÀéÍ

Í 0¶à¶À0 Ç° 0¶ Àé ÇÙé» 0à¶Í ÆÀàÇÆ èðÇÆ À»Í

Í 0Æ 0ÀñÆ, À0àÆ, è¶À»-è¶À» Ç÷Ç×Æ Ç¶Ù0Æ à¶Ç àÀ 0ÀÀñ ÀéÍ

ÇÀ0 ÀÆ à¶Í Æ0Í ÀÇÀÀÀ ÀÆ À¶¶0ÇðÀ» ÇÆ Í 00à èÀÿÍ

0à à¶À0 À0ñ» ÇòÛ° À0ñ è¶ 0 0à¶èÀÀ 0 ×ÀÆÀ» ÀéÍ

ζΑΟ ά» þ ÁΕ, ζΟ εζΟñ° ζεú çŸðð ζòù àζΟ-àζΟ Õð ÕŸŸ ýçŸ çζΟðá ðŸ Àðé» éŸðžÁÁΕ ÁΕÍ
í ŸŸ ×ðí á ðŸ Àðé» éŸÁÓÁðŸ ÁΕÍ í ŸŸΕÁ» éðŸÁεŸΕÁ», í ŸŸΕÁ» í Ûì ðŸΕÁ», í ŸŸΕ ÇÏÞ, í ŸŸŸÁÁÓ» ζòù
ÕŸçÁ òŸŸÁ áŸŸÁž» çŸ æÓÁðà, ÁÁðÁ ÕÞ ùŸ-ÚÁé Àðé» éŸðŸ ÞŸŸÁÁ ÕŸ ÁΕÍ

í ŸðçŸ ÕçŸŸ, áŸÁð ùŸ-ÚÁé ÁÁ ÕŸŸ ŸŸ çεž òŸñ° áŸŸÁÁé òŸñ° í ŸŸεÁŸ çŸñεà ÛçŸŸΕÁ»Í ÛÁð éðí
×çŸŸ» ðð×ŸΕÁ» í Áðð» í ŸŸŸçÁÁŸŸŸŸŸñεà ÛçŸŸΕÁ»Í εζÓñ° í ŸÁðé» çŸŸÁžðŸŸçŸŸ, éŸ ÁÁεäŸŸ ðž
ÕŸŸŸŸεðÁ ñŸçŸŸ Àðé» ù ÁÁεäŸŸŸŸÁí εÁŸŸÍ ÁÛçŸŸ, çÁðŸ εŸŸεðŸ çŸŸΕÁ» ζòù í ŸŸΕÁ» ÁÁεäŸŸΕÁ»,
í ŸŸΕÁ» çÁá, í ŸŸΕÁ» Õí çðçŸÍ í »ð» ð»×ŸŸçεÁÁð Õðé ðÁŸŸΕÁ»Í í ŸŸŸçð-ÕñŸŸ ζòù çÁá» ð»×ŸŸ
ζòððá Õðé ðÁŸŸΕÁ»Í

éð Õž ñŸçÁ ÁŸŸŸ í Ÿáç° çÁðð ÁÁεäŸŸŸŸ ε÷ ðŸŸŸŸ° çÁÁ çððáŸŸ áðð ððŸŸ Á»Í Áð çðÙÁðŸΕÁ»,
í ŸŸΕÁ» ÕÁí ò Õí Áðð, Àðé» çŸŸçŸñ» ζòù ζÏððŸŸžðŸÁé çðð ððŸðá ×ŸŸ çÁðé» ù Õž Áí Þ ÁðçÁ ÁŸŸ
í » Á», á» ðŸ çÁðð ÁçÁ÷Á ÕŸ εŸŸŸñÁ ÁðçŸŸ Á»Í ÁðçŸŸŸ ÁðŸŸðð ÕÞ éðÁ Á» ÁðçŸŸŸ

ÕÁŸ ðÁðŸ ççŸñ ÕðçÁ, ÕÁŸ çÁð-çÛðŸ Û×á ÕðŸŸŸ Õð çðŸŸ í » ÁÁεäŸŸçðŸŸ í ŸŸÚÁ» ù ðÁεÁ
ÁÁεäŸŸ Õð çŸŸ çððŸŸ çεðð ζòù ÛŸεÁ ÁðŸŸŸ.....

ÕŸ εäÁ çÏÁŸŸŸ žŸñÁÁŸŸ í Ûì ðŸ éñ ζòù ÕŸ Õçð ççžžÁ ÕðŸŸçŸŸ çÏÁŸŸçÁð-çÛðŸŸŸ žÁÁŸŸ í ŸŸÚ éñ
ζòù, Ûç° í ðŸ çéðŸŸŸŸŸŸŸŸŸ÷ ù áŸŸÁ ÁŸŸ-í Û éðÁ í ñ ððŸŸçŸŸŸ Áð çÁðð çðÁçŸŸŸ ðÁç ð»×ŸŸ éð»
ζòù εáŸ çŸí ÁÁÁŸŸ ð»×ŸŸ éðŸζòù ÛŸŸŸ çÛñáð ð»×ŸŸáðŸáŸŸŸ ðŸŸðŸÁŸŸŸ Õáðá çŸŸçÁ ÁŸŸ ÁŸŸðŸÁŸŸŸ éÁŸŸ
éÁ áðñŸŸðð ðáçŸŸ ÁŸŸ éÁ Áð ððŸÁŸŸŸ çÏÁŸŸŸŸ í çç ðÁŸáŸŸŸŸ ñÁ ððŸŸ ÕçŸŸŸ ÁŸŸ Áð ÁÁεäŸŸŸ ÕŸŸŸéÁ çÁ,
áðñŸŸ çÁ í ŸŸ áñí çÛðÁ çÁ÷ðáð ÕçŸŸ ÁŸŸŸŸŸ

éð Áðé» çŸŸ» çŸŸŸŸŸ ñ í é» ζòù ÕŸ εäÁ í ŸŸ çÏððŸŸ ððŸÁŸŸŸ çÏŸŸ» ð»×ŸŸáðð ×ÁŸŸ ÕðŸŸ

ÕŸ εäÁ çÏÁŸŸŸŸ žŸñÁÁŸŸŸñ ζòù í ŸŸ ÁŸŸ-í Û Õçð ÕŸ ççžžÁ ÕðŸŸçŸŸŸ ÁÁé-ÁÁεäŸŸŸððŸŸ Áðð éÁŸŸ
ðŸ×ŸŸΕÁ», çεÁÁð Õðé ðÁŸŸŸŸððçç áðÁù çŸŸŸ ÛÁä×ŸŸŸ á» í ŸŸÁ í Áð....

ÕŸ εäÁ ÕŸ ÕçÁÁÁ ÕðŸŸŸÁ....

çÏÁŸŸŸ ç÷ç×ŸŸŸ ù áŸŸÁ Ûç° çÛÁŸçŸŸŸŸ, Áðù áððáŸŸ ðÁð, çÁçáðÁÁ ð»×ŸŸŸñð áŸŸéðÁ éÁ ððŸŸŸçŸŸŸ

ç÷ç×ŸŸŸ ù çÛÁŸáá á» í ŸŸ Áðð-çððŸŸðÁð» ðáŸŸŸ» çŸŸ éð Áá»ççÁ» áðŸŸ ÛÁä çÁ é» ÁŸŸ ÕÁŸŸ
éð çÏéðŸŸŸçÁ ÁŸŸ áŸŸŸŸŸ çÏéðŸŸŸ

εζÓñ° ÁÛ-Áí Þ ÕŸŸÁáá áðáðçŸŸŸŸŸ Õá×ŸŸÞ ñŸŸÍ Áðé» ù ÛÁÛ ÁÁÁçŸŸŸ ÕðŸŸŸŸ áððáŸŸ ðÁð
áðé çŸŸÍ ÕÁŸŸ Û×á ÕðŸŸŸŸ Áðé» ÕŸŸÍ

ÁÁù í þ ×ÁÁðð í ÁðŸŸ áŸŸŸÁæŸŸΕÁÁ ζòù ÕçŸŸ ÕŸŸŸŸ í ÁðŸŸ áŸŸŸÁðŸŸŸŸ Á» çŸŸΕÁ» ÁñÛ» í ÁðŸŸá» Áí ÕÞ
çŸŸÁÁÁ ÛçŸŸÁ ÁŸŸŸ çŸŸÁÁÁ ÛçŸŸÁ ÁŸŸŸŸ ÁŸŸŸñŸŸ í ŸçÁ ÁðŸŸŸððð ðž ÕŸŸçŸŸÁ ÁŸŸ áŸŸðáŸŸŸðáŸŸŸŸ ÁáççÁçŸŸΕÁ»,
ðð÷ŸŸ ñŸŸŸ» ðŸ þá, çÛé» çŸŸŸ þÁí Õ í þŸŸŸ áŸŸððá í çñçŸŸŸŸ çÏ ÁÁáŸŸŸñÁð ζòù çÏððŸŸÁÁðçŸŸí áðð
ζòù çÏððŸŸçŸŸááðŸŸŸçÏÁ ðððáðð éÁŸŸŸ ×ðçð ÕðçŸŸŸŸŸ éð ÁçðñŸŸ çŸŸΕÁ» í ÁðŸŸŸŸŸŸ éðÁ çŸŸçÁÍ
ÁÁáŸŸΕÁ» ððŸŸŸŸŸ÷! ÁÁáŸŸáð áŸŸŸŸ! òŸŸÁ áŸŸçÁðŸŸŸ! áŸŸÁÁ ÁÁðŸŸ Áð-éá»×, ðçÏðŸŸ çŸŸΕÁ» çÁ ÁÁáŸŸ
ÁÁÁ-éÁÁ í þŸŸŸÁáŸŸŸŸ þŸŸÁ» çŸŸŸ é» ðáŸŸÁÁðŸŸ

ΑΓΙ ΑΙΑ

(Α) οΑαφεοά εβε :

- A. ηΦΟΑ εηΑλεαηΑ» εηΑ» ù ζοι ηηΟΟοηΑΟη ζομ ζΑοη ΟδδΑζΑΑΑ ?
- B. ΑΑΟηηΑ ΑΟη ζεεηηεηη ζΑ ε» ζΑ ?
- C. ζοι ηηΟΑ α'εζΟη» ηΦΟΑ ζηΑ» εηΑ» ζΟΟοηΑΟη ζομ εοζηΑ» Αε ?
- D. εηε ζομ εδδε ΟδζηηοΟηεηΟηε ù εΑζ Οδ ζηΑΑΙ (ΑΟη/οηά)
- E. δΑζΟζδ ζΑδ ì ζε εηηηΦΟΑ ù ΑΑ ζε εη ζΑ ζδΑΑΟ Αλεαηη ηηεΑγ Οδε ηΑε ζΟΟΑΙ (ΑΟη/οηά)
- F. ηΦΟΑ ηx-εx Οδ Αβδδ ù ΑλεαηζΑδ ùε ù ζι γε ù»ζε ΑηΙ (ΑΟη/οηά)
- G. οηε Οηηηζη δΑγηΟζηΟεΙ ΑΑη ηΟ» δ»x εΟΑ Οζη

οΑηη Αηε ε ί δ

- H. ηεα» ΑΟε» ù Οδ ογη..... δ»x ΑλεαηΟη » Οη «ΟΑΑε ζεδζε ΑηΙ
 - I. Ùζε ΑÙεα Οδ ΑλεαηΑ» ì ηηΑ» ù ζοι ηηΟη ΟηδλεΑ Ùηα ηηε α» ΑΟ
- (A) ì Οα οδ ΑεΙ (B) δ δΟηΑ» Αε
 (C) ì ΑΑη ì ΑΑηΟδ δΟηΑ» Αε (D) ùε-Ùε δΦ δΟηΑ» ΑεΙ

A@. ΑδεεΑ οΑα ΑΑΑη Αη.....

- (A) εβηεÙη ζομ° (B) εβηε ζηηε ζομ°
- (C) εβηη Αδδ ζομ° (D) εβηηΟι ΑÙη ζομΙ

(Α) ζΑ :

- A. ΑΑΟηηΑ ΑΟη ζεεηηεηη ζΟΟ-ζÙΟη Αηά Αη ? ηΦΟΑ ζηΑ» ì ηηΑ» ζηΑδδδδδδ οΦ Οη ΑΑ εηΟη ζΟΟΑ ?
- B. ζΑδ ùε αηΟδ ζδδδδδ ηΦΟΑ ù Οη ΑηΑΟ ζζηηΑε ? ΑΟε» ζηΑ» xη» Αη ΟηηηΟΟΑ ζΟΑ'αδ ù»ζε Αη ?
- C. Οηε εηηδΑΑΟ ηΑη Ο» ζΟΑ'Οδ ζηηε ?
- D. Ùδδδδδ ì Αδ ηοηΑ ΑηΑΙ ì ηΦ Οδ ζζ ì ηΑ ζδΑΑΟΙΟΟ Οηε ζηηΑΟ οì ζ Αη ΟηηηΟΟΑ εη Οη ì ζΟΑΑ ΟηηΑΙ
- E. ΑÙεα Οδ ΑλεαηΑ» εηΑ» ù ΑλεαηΟη , Οη δΑ= ΑαηζΑ ζΟΑ'ΟζΟζε η ?

ὄπαι-ἰ ἄδῶ

F. εὐαῖ (ὕαδ» ζῶα)

Ἄλῆ : B@AE-AF

εἰά- ῑ

Ἄῖ » : C Øḡ

ζῆῶαε εἰδ :G@ Ἀῶ

Ἄε. Ἀε. Ἀε. : C@ Ἀῶ

ῶῆ : A@@ Ἀῶ

ῆόε εἰ	εἰά- ῑ	Ἀῶ
A.	εὐαῖ ε-ὈΑζδ:-Ἄεε-ὈΑζδ, ×δῖ ζᾶ-ὈΑζδ, ἰ εδ-ὈΑζδ, ζῶἌἌ-ὈΑζδ	C@
B.	εὐαῖ ε δᾶδᾶῶ:-εὐαῖ ε ἌεεδᾶεἌ» ζῶῶ ῆἌῖἈδ	AG
C.	Ἄεζῶᾶ δᾶ :-ὈζῶᾶἌ, εἰᾶῶ, ζᾶῶ×ε, εἰδῆ, ζᾶῶε ὈῶἌᾶε, ζᾶῖ ε, Ἄεεδᾶε ἌδᾶεἌῖ Ἄ	AA
D.	ὕε, ἌῆῶἌδ, δᾶ	AB
ῶῆ Ἀῶ		G@

Ἀεεἰᾶεῶ», ζῶεζᾶἌδᾶεἌ», εἰδ-Ἄᾶδ» ἈᾶἰεδᾶεῶἈῶ» ῆἌε ζῶἌῶ ζῶεζᾶᾶᾶ»

εἰε Α. Ἄῖ ῆῖᾶἌ- ῑ ζῖἌᾶᾶῶ ὁᾶῖᾶ@ Ἀῶ» ζῖῶἌᾶᾶᾶᾶ εἰε εἰῶῖᾶᾶ×ῖ ζᾶῶ εἰε ἰ Ὀ-ὕᾶ, Ἄῶ/Ὀῆᾶ, δᾶῆᾶ ε»» ὕ» ζᾶῶ ὕ» ε-ὀῖ ε» ζῶῶ Ἀᾶδ εἰδ δᾶῖῶᾶ×ῖ Ἀῶ» εἰ δᾶ Ὀῆ ζῆῶῖᾶεἌῶ Ὀδᾶε

(A) ἰ ε-ὈἌῆε εὐαῖ ε-ὈΑζδ (pῆῶ» ᾶῖᾶζᾶῶἌἌ) (ῖ Ἄ×-B) Ἄεε-ὈΑζδ, ×δῖ ζᾶ-ὈΑζδ, ἰ εδ-ὈΑζδ ἈᾶῖῶἌἌ-ὈΑζδ ζῶῶ° εἰῶἌἌ ὕᾶδᾶῖ ζᾶῶ εἰε δῦεἌ εἰῶῖ/Ὀδᾶ εἰ δῦεἌ Ἀᾶῖᾶᾶ-εἌᾶῶ ζῶῶ ζᾶᾶε εἰᾶ-Ἄῖ ×δᾶ ὁᾶῖᾶᾶεζᾶ Ὀᾶ×ῖ

(A) Ἄᾶε-ἰ ῆᾶἌ» B Ἀῶ, ζᾶῶ εἰε ἌεεδᾶεἌ-Ἄδ εἰῆῶῶ Ἀῖ εἰ/ῆῶῶ εἰᾶῶδᾶεἌ-Ἄδ Ἀῖ εἰ ἈᾶῖῶἌ εἰε εἰᾶ-εἌᾶῶ ζῶῶ ζᾶᾶεζᾶᾶ εἰᾶ-Ἄῖ ×δᾶ ὁᾶῖᾶᾶεζᾶ Ὀδᾶῖ

(A) Ἄεζῶᾶ-ἰ ε Ἀῶ, ζᾶῶ εἰε Ἄεζῶᾶ-δᾶ εἰῖ Ἀῖ εἰᾶ, ζᾶῶ εἰε ἌῆῶἌδ εἰῖ, ζᾶῶ εἰε ὕε εἰῖ Ἀᾶῖᾶῶ εἰε δᾶ εἰῖ Ἀῖ εἰᾶ Ὀδᾶῖ

10×1=10 Ἀῶ

èbé B. $\hat{\imath}$ ~~h~~- $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ e $\hat{\text{U}}$ ñ $\hat{\text{E}}$ - $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ò (pñ $\hat{\text{O}}$) à $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ à $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$) ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{U}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ òñ $\hat{\text{c}}$ ò-à $\hat{\text{a}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ç $\hat{\text{E}}$ e $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{x}}$
 $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ à ç $\hat{\text{o}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ òð $\hat{\text{e}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ ç $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ Ù $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ òð e $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ B $\hat{\text{A}}$ à $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ òñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{D}}$ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$
 $\hat{\text{O}}$ à $\hat{\text{x}}$ ñ 6+6=12 $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$

èbé C. Ò $\hat{\text{c}}$ ò $\hat{\text{a}}$ ñ-í $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{x}}$: $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{E}}$ - $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ò, ç $\hat{\text{b}}$ ñ à òñ $\hat{\text{c}}$ ò, ì $\hat{\text{A}}$ ñ- $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ò $\hat{\text{A}}$ à $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ òñ $\hat{\text{c}}$ ò ç $\hat{\text{o}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ à $\hat{\text{e}}$ ð $\hat{\text{U}}$ é $\hat{\text{A}}$ ò»
 ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ » ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ç $\hat{\text{A}}$ Ò $\hat{\text{c}}$ ò $\hat{\text{e}}$ ì $\hat{\text{A}}$ ò ç $\hat{\text{ñ}}$ ò $\hat{\text{a}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ ç $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ Ù $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ D $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$

èbé D. $\hat{\imath}$ ~~h~~- $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ e $\hat{\text{U}}$ ñ $\hat{\text{E}}$ - $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ò (pñ $\hat{\text{O}}$) à $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ à $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$) e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ à $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ì $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{x}}$ ç $\hat{\text{o}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ èbé
 ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ç $\hat{\text{A}}$ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{a}}$ ò ç $\hat{\text{ñ}}$ ò $\hat{\text{a}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ ç $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ Ù $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ 10 $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$

èbé E. Ù $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ -ì $\hat{\text{E}}$ à $\hat{\text{E}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ » ò e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ $\hat{\text{A}}$ à $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ - $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{í}}$ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ» $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{a}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ò $\hat{\text{a}}$ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ Ù $\hat{\text{a}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{a}}$ ò» ò $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{y}}$ ñ $\hat{\text{e}}$
 èbé e $\hat{\text{U}}$ ñ $\hat{\text{U}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ » ç $\hat{\text{o}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{a}}$ ò ç $\hat{\text{ñ}}$ ò $\hat{\text{a}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ ç $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ Ù $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ 5 \times 3=15 $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$

èbé F. Ù $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ -ì e $\hat{\text{O}}$ e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ç $\hat{\text{o}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ à $\hat{\text{e}}$ ã $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ð $\hat{\text{E}}$ » ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ » ç $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ì $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ à ç $\hat{\text{ñ}}$ ò $\hat{\text{a}}$
 ñ $\hat{\text{A}}$ ñ ç $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ Ù $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ A@ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$

èbé G. Ù $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ -ì e $\hat{\text{O}}$ e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ç $\hat{\text{o}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ Ù $\hat{\text{c}}$ », ç $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ò» $\hat{\text{A}}$ à $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ » ì $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ ñ $\hat{\text{U}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ Ù $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ à $\hat{\text{q}}$
 ç $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ Ù $\hat{\text{c}}$, ç $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{A}}$ à $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ð $\hat{\text{A}}$ ì $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ç $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ » ã $\hat{\text{c}}$ ò $\hat{\text{a}}$ ç $\hat{\text{ñ}}$ ò $\hat{\text{a}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ ç $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ Ù $\hat{\text{A}}$ ò $\hat{\text{x}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ 3+3+3=9 $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$

ç $\hat{\text{e}}$ ð $\hat{\text{e}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ ò $\hat{\text{a}}$ e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ e $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ » :

- A. $\hat{\imath}$ ~~h~~- $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ òñ $\hat{\text{c}}$ ò (pñ $\hat{\text{O}}$) à $\hat{\text{q}}$ ñ $\hat{\text{c}}$ à $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$)
- B. $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{e}}$ -ì $\hat{\text{E}}$ à $\hat{\text{E}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ »
- C. ã $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ -ì è

e $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{O}}$: e $\hat{\text{U}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ ç $\hat{\text{A}}$ ñ $\hat{\text{O}}$ ñ $\hat{\text{A}}$ ì ð $\hat{\text{a}}$ ñ

